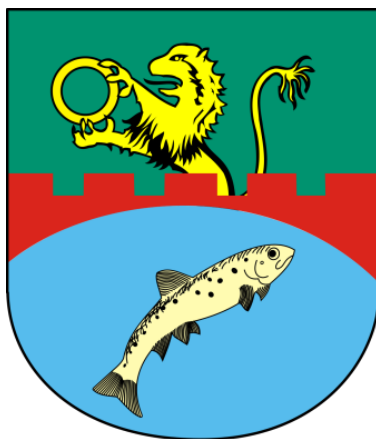

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SZCZUTOWO

na podstawie uchwały

Nr IV/23/2024 Rady Gminy Szczutowo z dnia 29 sierpnia 2024r.

w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Szczutowo

Opracowała:
mgr Anna Pilżys-Gezela

GMINA SZCZUTOWO, 2025

Oświadczenie autora prognozy projektu planu ogólnego gminy Szczutowo

Ja, niżej podpisana Anna Pilżys-Gezela po zapoznaniu się z przepisami Ustawy dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia potwierdzam własnoręcznym podpisem prawdziwość złożonego oświadczenia.

mgr Anna Pilżys-Gezela

Posiadająca kwalifikację do wykonywania zawodu urbanisty
uzyskaną na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o
planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

.....

(podpis autora prognozy)

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	5
2. GŁÓWNE CELE PROGNOZY I ZAKRES PROGNOZY	5
3. METODY WYKORZYSTANE W TRAKCIE SPORZĄDZANIA PROGNOZY	8
4. WYKORZYSTANE OPRACOWANIA I AKTY PRAWNE	9
5. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH, POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI ORAZ CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO.....	10
6. CHARAKTERYSTYKA, ANALIZY I OCENY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA	18
6.1 Położenie gminy	18
6.3 Budowa geologiczna	24
6.4 Warunki podłoża budowlanego.....	31
6.5 Złoża surowców.....	33
6.6 Gleby	35
6.7 Wody powierzchniowe	43
6.8 Wody podziemne.....	50
6.9 Obszary zagrożone powodzią oraz osuwaniem się mas ziemnych	62
6.10 Klimat	67
6.11 Hałas	74
6.12 Emisja pól elektromagnetycznych.....	76
6.13 Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody	79
6.14 Powiązania przyrodnicze gminy z jego szerszym otoczeniem	88
6.15 Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków	91
6.16 Fauna i flora	99
6.17 Adaptacja do zmian klimatu.....	104
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONY PRZYRODY	105
8. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU OGÓLNEGO.....	106
9. OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO NA ŚRODOWISKO	106
9.1 Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne projektu Planu ogólnego.....	106
9.2 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-terminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko	116

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

9.2.1	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-terminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko	116
9.2.2	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	117
9.2.3	Oddziaływanie na ludzi	117
9.2.4	Oddziaływanie na zwierzęta	119
9.2.5	Oddziaływanie na rośliny	120
9.2.6	Oddziaływanie na wody	122
9.2.7	Oddziaływanie na powietrze.....	123
9.2.8	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	124
9.2.9	Oddziaływanie na klimat	125
9.2.10	Oddziaływanie na zasoby naturalne	126
9.2.11	Oddziaływanie na dobra materialne	127
9.2.12	Oddziaływanie na zabytki.....	128
9.2.13	Oddziaływanie na krajobraz	128
10.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	130
11.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO	130
12.	ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPO- NOWANYCH W PLANIE OGÓLNYM	131
13.	NAPOTKANE TRUDNOŚCI I LUKI W WIEDZY	131
14.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU OGÓLNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA – MONITORING.....	132
15.	KONSULTACJE SPOŁECZNE	133
16.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	133

1. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Prognoza oceny oddziaływania na środowisko jest opracowaniem sporządzanym obligatoryjnie do każdego planu i studium, wzbogaca ona miejscowe planowanie przestrzenne w treści ekologiczne. Z chwilą wyłożenia do publicznego wglądu, prognoza łącznie z planem czy studium staje się dokumentem. Przy wyłożeniu jest przedmiotem społecznej oceny, a ustalenia prognozy mogą mieć bezpośredni wpływ na decyzje rady gminy w sprawie uchwalenia planu czy studium.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko (zwana dalej „*prognozą*”) została sporządzona w oparciu o zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.). Obowiązek sporządzania prognozy wynika z działu IV Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, a w szczególności z art. 51 ust. 1 w/w ustawy.

Zgodnie z treścią przedmiotowej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W art. 3 ust. 1 pkt. 14 ustawy zdefiniowano pojęcie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jako postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityk, strategii, planu lub programu obejmującego w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

W art. 46 pkt. 1 przedmiotowej ustawy, pod pojęciem dokumentów, wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, rozumie się projekty planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Zakres terytorialny określa Uchwała Nr IV/23/2024 Rady Gminy Szczutowo z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Szczutowo, która jednocześnie rozpoczyna całą procedurę.

2. GŁÓWNE CELE PROGNOZY I ZAKRES PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procesu sporządzania planu ogólnego gminy. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu ogólnego form zagospodarowania przestrzennego.

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, sporządzanym wyłącznie w formie danych przestrzennych i uchwalanym dla obszaru całej gminy, z wyłączeniem terenów

zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu. Stanowi zwięzły dokument wskazujący kierunek zagospodarowania przestrzennego ustalony w oparciu o ustaloną politykę przestrzenną jednostki samorządu terytorialnego. Jest on wiążący w odniesieniu do planów miejscowych i stanowi podstawę do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Jednocześnie nie wpływa bezpośrednio na inne decyzje administracyjne, w tym pozwolenie na budowę lub zgłoszenie budowy (nie stanowi podstawy do sprzeciwu).

Podstawą jego opracowania jest art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130 ze zm.).

Celem prognozy jest ocena potencjalnych skutków środowiskowych realizacji przyjętych rozwiązań w planie ogólnym gminy oraz ocena potencjalnych skutków środowiskowych w przypadku nie przyjęcia planu ogólnego, a także przedstawienie ewentualnych rozwiązań alternatywnych, które pozwolą na zmniejszenie bądź wyeliminowanie negatywnych skutków wynikających z zapisów projektowanego dokumentu. Natomiast głównym celem opracowania planu ogólnego jest określenie sposobu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Szczutowo zgodnego z obowiązującymi przepisami prawnymi (dotyczącymi w szczególności planowania przestrzennego, ochrony środowiska, ochrony przyrody i środowiska kulturowego), fizjografią terenu i aktualnymi potrzebami inwestorów zewnętrznych oraz społeczności lokalnej. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, a jego ustalenia są treścią uchwały rady gminy.

Prognoza pozwala, jeszcze na etapie sporządzania planu ogólnego gminy, wyeliminować:

- ustalenia sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju analizowanego obszaru i jego otoczenia,
- rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne prowadzące do degradacji środowiska ze względu na niedostosowanie projektowanego zagospodarowania i jego skali do cech środowiska oraz mogących stwarzać uciążliwości dla pozostałych użytkowników przestrzeni.

W zakres postępowania strategicznego wchodzi opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko skutków realizacji dokumentu planistycznego. Zakres rzeczowy prognozy zgodny jest z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) i według tej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko:

- zawiera:
 - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
 - datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.
- określa, analizuje i ocenia:
 - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.)
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - ✓ ludzi,
 - ✓ zwierzęta i rośliny,
 - ✓ wodę,
 - ✓ powietrze,
 - ✓ powierzchnię ziemi,
 - ✓ krajobraz,
 - ✓ zasoby naturalne,
 - ✓ zabytki,
 - ✓ dobra materialne,
 - ✓ z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
 - przedstawia:
 - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do

tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres prognozy został ustalony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w (pismo znak:..... z dniaoraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w (pismo znak:..... z dnia.....).

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu ogólnego, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja tych ustaleń na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

3. METODY WYKORZYSTANE W TRAKCIE SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Podstawą do sporządzenia niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt planu ogólnego Gminy Szczutowo. Prognoza dostosowana jest do rodzaju, skali dokumentu (projekt POG) – do skali dostosowano stopień szczegółowości analiz oraz opis stanu środowiska.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Analizę i ocenę stanu środowiska wykonano na podstawie danych monitoringu środowiska na poziomach krajowym i regionalnym oraz danych z dostępnych dokumentów strategicznych i planistycznych. Uzyskane informacje pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na ich podstawie określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego zmianą studium oraz jego najbliższego otoczenia.

Poszczególne kategorie obszarów poddano analizie możliwego znaczącego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska oraz zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy - zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 2 lit e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.). Ustosunkowano się głównie do przeznaczenia terenów, w kontekście ich położenia w stosunku do terenów prawnie chronionych, potencjalnych zagrożeń dla tych terenów i środowiska terenów bezpośrednio objętych zmianą i przyjętych założeń ochrony środowiska. Wpływ zmiany przeznaczenia

terenów na stan środowiska i zagrożenie dla terenów chronionych przeanalizowano w kategoriach oddziaływań chwilowych i stałych, bezpośrednich i wtórnych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych oraz pozytywnych i negatywnych. Analizowano także dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

4. WYKORZYSTANE OPRACOWANIA I AKTY PRAWNE

W trakcie prac nad niniejszą prognozą wykorzystano m.in. następujące opracowania jak i akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gatunków rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz. U. 2024 r., poz. 82),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r., poz. 1087 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 418),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1580),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019, poz. 1839);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112);
- Strategia Rozwoju Gminy Szczutowo na lata 2014 – 2020;
- Raport o stanie gminy Szczutowo za rok 2023;
- Uchwała Nr IV/23/2024 Rady Gminy Szczutowo z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Szczutowo;
- Uzasadnienie do planu ogólnego gminy Szczutowo; 2025r.

- *Juda-Rezler K., Oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza na środowisko, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2006,*
- *Kondracki J., Geografia fizyczna polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009,*
- *Kostrzewski W., Parametry geotechniczne gruntów budowlanych oraz metody ich oznaczania, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2001,*
- *Kozłowski S. Atlas środowiska geograficznego Polski, Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski, Polska Akademia Nauk Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Warszawa 1994,*
- *Pawłowska K., Słysz K. Zagrożenia i ochrona przed powodzią w planowaniu przestrzennym, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej Oddział w Krakowie, Kraków 2002,*
- *Piotrowski J. (red.) Podstawy toksykologii, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa, 2006,*
- *Szymańska U., Zębek E., Prawo i ochrona środowiska – prawne, ekonomiczne, ekologiczne i techniczne aspekty ochrony środowiska naturalnego, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2008,*
- *Zawadzki S. Podstawy gleboznawstwa, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2002.*

5. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH, POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI ORAZ CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO

W grudniu 2018 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwalił *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego*¹. Dokument podzielono na część dotyczącą stanu i kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego oraz część zawierającą ustalenia dla planu zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy. Ponadto wymieniono inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, postulaty i rekomendacje dotyczące kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz powiązania województwa mazowieckiego z województwami sąsiednimi. Zarząd Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 1913/448/23 z dnia 13 listopada 2023 r. przyjął okresową ocenę Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego składającą się z: Raportu o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wraz z przeglądem zmian, zawierającego analizę zmian w zakresie poszczególnych komponentów składających się na zagospodarowanie przestrzenne, określonych w art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jakie zaszły w okresie obowiązywania Planu oraz ocenę realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, koncentrującej się na ocenie stanu realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu

¹ Uchwała Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 poz.13180)

ponadlokalnym i ich wpływu na realizację celów polityki przestrzennej województwa określonych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, która została pozytywnie zaopiniowana przez Wojewódzką Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną Województwa Mazowieckiego.

W Planie przyjęto zintegrowane podejście do prowadzenia polityki rozwoju, wyznaczając obszary funkcjonalne, które zawierają się w obszarach strategicznej interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. W ten sposób Plan jest spójny z ustaleniami Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku oraz z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zgodności z przepisami obowiązującymi w dzień jego uchwalenia.

Gmina Szczutowo położona jest w województwie mazowieckim, w powiecie sierpeckim na skraju z województwem kujawsko-pomorskim u styku z powiatem rypińskim. Przez Gminę przechodzi droga krajowa nr 10, drogi wojewódzkie nr 560 i 539 oraz linia kolejowa nr 33. W zachodniej części przebiega linia elektroenergetyczna wysokich napięć 400kV. Obszar Gminy w większości pokryty jest roślinnością trawiastą i uprawami rolnymi oraz dużymi kompleksami terenów leśnych i zadrzewionych.

Gmina Szczutowo, zgodnie z wyznaczonymi obszarami funkcjonalnymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego została zakwalifikowana do obszaru płockiego o najniższym dostępie do dóbr i usług. Zasady zagospodarowania będą polegać na działaniach ukierunkowanych na ożywienie gospodarcze obszaru, poprawę warunków życia mieszkańców, zahamowanie nadmiernej migracji ludzi wykształconych i przedsiębiorczych, podniesienie mobilności mieszkańców oraz zmniejszenie poziomu bezrobocia.

Gminę również zaliczono do wiejskich obszarów funkcjonalnych wymagających wsparcia procesów rozwojowych. Są to obszary położone peryferyjnie, o utrudnionym dostępie do ośrodka wojewódzkiego, w niewielkim stopniu uczestniczące w procesach rozwojowych kraju. Istotne bariery rozwoju tych obszarów obejmują: niską dostępność do usług publicznych, zdekapitalizowanie tkanki osadniczej i zagrożenie walorów przyrodniczych w procesie gwałtownego poszukiwania alternatywnych dróg rozwoju, czy słabą jakość infrastruktury technicznej. Funkcjonowanie tych obszarów opiera się na niewyspecjalizowanym rolnictwie, a także agroturystyce z wykorzystaniem m.in. wartości kulturowych, czy innych obszarach gospodarki. Działania dążące do wewnętrznej integracji województwa, poprawy jego spójności, m.in. doinwestowanie takich obszarów, pomogą ograniczać dysproporcje w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Głównymi zasadami zagospodarowania będą:

- poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych poprzez wspieranie prac scaleniowych i wymiany gruntów;
- kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na gruntach najwyższych klas bonitacyjnych I-III;
- wielofunkcyjny rozwój obszarów o średniej i niskiej zdolności produkcyjnej, przy zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego (m.in.: tradycyjnego krajobrazu rolniczego, wolnych przestrzeni użytkowanych rolniczo, trwałych użytków zielonych);

- poprawa dostępności komunikacyjnej, m.in. poprzez rozwój transportu publicznego, w tym przywrócenie połączeń kolejowych na nieczynnych liniach kolejowych, a także przebudowę/rozbudowę istniejącej sieci drogowej, w szczególności dróg powiatowych i gminnych;
- budowa i rozbudowa systemów wodociągowo-kanalizacyjnych, a także sukcesywna sanitacja terenów o zabudowie rozproszonej, m.in. poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków;
- poprawa bezpieczeństwa energetycznego, m.in. poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej w zakresie niskich i średnich napięć;
- zwiększenie nasycenia infrastrukturą ICT (ang. Information and Communication Technologies), a także zapewnienie dostępu do systemu e-usług;
- tworzenie przestrzeni publicznych, będących miejscem koncentracji i aktywizacji społeczności lokalnych;
- objęcie ochroną unikalnych elementów architektury wiejskiej charakterystycznej dla poszczególnych regionów, w tym układów ruralistycznych.

Należy mieć na uwadze, że od 2018 r. nastąpiły zmiany w zakresie dokumentów strategicznych i planistycznych na poziomie krajowym i wojewódzkim, w tym odnoszące się do obszarów strategicznej interwencji (OSI) i obszarów funkcjonalnych. Z uwagi na dokonane zmiany w zakresie systemu zarządzania rozwojem kraju, w tym uchylenie KPZK 2030, jak również aktualizację dokumentów strategicznych na poziomie krajowym (KSRR 2030) i wojewódzkim (SRWM 2030+), zapisy PZPWM dotyczące obszarów funkcjonalnych będą musiały zostać dostosowane do obowiązujących regulacji i dokumentów przy najbliższej aktualizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego. Należy skupić uwagę na zapewnienie spójności między zapisami SRWM 2030+ a PZPWM z uwagi na wzmocnienie integracji planowania strategicznego i przestrzennego w systemie zarządzania rozwojem kraju. Szczególne znaczenie w kontekście zapisów PZPWM będą miały ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie oraz model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, określone w SRWM 2030+.

Poniżej zestawiono postulaty i rekomendacje dotyczące kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego z wyszczególnieniem (podkreślenie) zadań mających wpływ na gminę Szczutowo.

- **Sieci TEN-T219:**
 - zmiana kategorii korytarzy sieci kompleksowej na korytarze sieci bazowej,
 - uzupełnienie sieci kompleksowej o połączenia,
- **Transport kolejowy:**
 - budowa linii kolejowych,
 - przebudowa linii kolejowych - nr 33 Sierpc - Brodnica,
 - zapewnienie dostępności i bezpieczeństwa komunikacji kolejowej w obszarze funkcjonalnym Płocka,
 - uzupełnienie infrastruktury oraz siatki stacji i przystanków do przewozów aglomeracyjnych w obszarze funkcjonalnym Radomia,

- budowa infrastruktury i przywrócenia ruchu w obszarze Ostrołęki,
- uzupełnienie infrastruktury w obszarze Siedlec,
- udostępnienie układu kolejowego Kozienic dla ruchu lokalnego,
- rewitalizacji linii Iłża - Starachowice dla ruchu lokalnego,
- **Transport drogowy:**
 - przebudowa dróg krajowych i wojewódzkich – przebudowa drogi krajowej nr 10,
 - budowa obwodnic na drogach krajowych i wojewódzkich,
 - przekazywanie dróg krajowych i wojewódzkich do niższych kategorii zarządzania jeżeli nie spełniają warunków technicznych i funkcjonalnych dla danej drogi,
 - wprowadzanie priorytetów w ruchu drogowym dla transportu zbiorowego,
 - podnoszenie poziomu bezpieczeństwa,
 - przebudowa dróg zgodnie z wynikami okresowych kontroli stanu technicznego, badań natężenia oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego,
 - prowadzenie analiz i studiów oraz pozostawiania rezerw terenowych dla obwodnic miejscowości,
 - prorowadzenie analiz dla budowy skrzyżowań wielopoziomowych z liniami kolejowymi,
- **Transport zbiorowy:**
 - utworzenie powiatowych węzłów komunikacyjnych w miejscowościach niewymienionych w Planie Transportowym – przy stacjach kolejowych, a w przypadku ich braku bądź znacznego oddalenia – w centrach miast powiatowych i innych wyróżniających się znaczeniem w sieci osadniczej,
 - utworzenie obszarów obsługi aglomeracyjnej i powstania związków komunikacyjnych – określenie obszarów w odrębnych studiach rozwoju poszczególnych aglomeracji: Radomia, Płocka i Siedlec;
 - budowy parkingów ”parkuj i jedź” w obszarach peryferyjnych aglomeracji,
- **Transport rowerowy:**
 - budowa infrastruktury rowerowej wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich o wysokim natężeniu ruchu samochodowego, zarówno w ramach ogólnych inwestycji drogowych, jak i jako samodzielne inwestycje krajowego i wojewódzkiego zarządcy drogi;
 - wyposażenie wszystkich mostów drogowych oraz kolejowych przez Wisłę, Narew i Bug w ciągu pieszo-rowerowe;
 - wyposażenie mostów w ciągu dróg krajowych i wojewódzkich oraz linii kolejowych przez Wkrę, Pilicę, Świder i Liwiec w ciągu pieszo-rowerowe;
 - wykorzystanie, w miarę możliwości, koron wałów przeciwpowodziowych do budowy dróg rowerowych,
- **Transport lotniczy:**
 - rozwój duoportu Port Lotniczy im. F. Chopina w Warszawie - Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa/Modlin, jako lotnisk komplementarnych,
 - rozbudowa Mazowieckiego Portu Lotniczego Warszawa/Modlin i jego dobrego skomunikowania,
 - rozwój Portu Lotniczego Radom jako lotniska uzupełniającego dla Portu Lotniczego

- im. F. Chopina w Warszawie;
- modernizacja infrastruktury lotniskowej w Płocku wraz z budową utwardzonego pasa startowego,
- praca koncepcyjna nad budową CPK między Łodzią a Warszawą,
- **Ochrona środowiska i zasobów przyrody:**
 - przygotowanie rozporządzenia w sprawie audytów krajobrazowych przy wykorzystaniu innej niż dotychczas prezentowanej w projekcie GDOŚ metodyki;
 - wprowadzenie zmian do UoPiZP w aspekcie terminu sporządzenia audytu krajobrazowego i uzależnienie go od terminu wydania stosownego rozporządzenia;
 - regulacja granic Kampinoskiego Parku Narodowego,
 - utrzymanie leśnych kompleksów promocyjnych (Lasy Warszawskie, Puszcza Kozienicka oraz Lasy Gostynińsko–Włocławskie) wdrażających nowoczesne, proekologiczne zasady gospodarowania w lasach;
 - zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu m.in. poprzez adekwatne zapisy w MPZP;
 - ochrona prawna korytarzy ekologicznych poprzez wpisanie do MPZP;
 - ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, zwłaszcza w odniesieniu do gruntów wysokiej jakości i przydatności dla rolnictwa (klas bonitacyjnych I-III);
 - dążenie do zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, sprzyjającej retencji wód opadowych, głównie w miastach;
 - zachowanie istniejących naturalnych zbiorników wodnych i terenów podmokłych, w tym starorzeczy, torfowisk, bagien, stawów, śródpolnych oczek wodnych oraz ich ochrona poprzez zapisy w dokumentach planistycznych gmin;
 - realizację działań inwestycyjnych i utrzymaniowych melioracji wodnych, w tym ochrona układów odwodnienia rowami melioracyjnymi, budowa systemów melioracji zwiększających retencję glebową, odbudowa systemów drenarskich;
 - poprawa jakości wód poprzez rozwój i modernizację infrastruktury ochrony środowiska (w szczególności w zakresie gospodarki wodno-ściekowej) oraz racjonalna gospodarka przestrzenna w sąsiedztwie zbiorników wodnych;
 - respektowanie ograniczeń w zakresie zabudowy w strefach ograniczonego użytkowania (dla Portu Lotniczego im. F. Chopina w Warszawie oraz Mazowieckiego Portu Lotniczego Warszawa/Modlin w Nowym Dworze Mazowieckim);
 - realizacja programów ochrony środowiska przed hałasem dla miast (m.in. Warszawa, Radom, Płock), terenów poza aglomeracjami położonymi wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich oraz dla linii kolejowych;
 - rozwój zintegrowanego publicznego transportu zbiorowego, w szczególności transportu szynowego wraz z wdrożeniem systemów skutecznego zarządzania ruchem;
 - racjonalna gospodarka złożami kopalin (w tym również zasobów wód leczniczych i termalnych), w szczególności przez kompleksowe i racjonalne wykorzystanie kopaliny głównej i kopalin towarzyszących oraz technologii eksploatacji zapewniającej

- ograniczenie ujemnego wpływu na środowisko;
- ograniczanie degradacji litosfery, w tym warstwy glebowej, jak również niekorzystnych zmian w krajobrazie i gospodarce wodnej, związanych z powierzchnią eksploatacją surowców mineralnych m.in. poprzez rekultywację terenów poeksploatacyjnych;
- zagospodarowanie i udostępnienie obszarów atrakcyjnych geologicznie np. w formie geoparków,
- Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury Współczesnej:
 - opracowanie krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
 - opracowanie kryteriów oceny wartości i wyboru dóbr kultury współczesnej;
 - identyfikacja wartościowych obiektów i obszarów dóbr kultury współczesnej o charakterze ponadlokalnym oraz ich ochrona poprzez ustalenie w gminnych dokumentach planistycznych (w tym miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego);
 - rozszerzenie listy miejsc objętych statusem pomnika historii o: obszar Twierdzy Modlin, zespół sakralny z d. opactwem Kanoników Regularnych w Czerwińsku nad Wisłą, śródmiejski układ urbanistyczny Radomia i Siedlec, zespół urbanistyczno-krajobrazowy Iłży oraz układ Szydłowca.
 - zachowanie ładu przestrzennego lub jego kreowanie, szczególnie w miejscach o istotnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego poprzez: ochronę i kształtowanie struktur przestrzennych historycznych miast i wsi w oparciu o ochronę pola ekspozycji i eksponowanie dominant architektonicznych; kształtowanie przestrzeni publicznych w nawiązaniu do tradycji miejsca, eksponowanie w strukturze przestrzennej ośrodków miejskich i wiejskich najcenniejszych zasobów dziedzictwa regionu, kształtowanie i ochrona krajobrazów kulturowych m.in. poprzez utworzenie parków kulturowych,
 - adaptacja obiektów zabytkowych dla współczesnych funkcji kulturalnych, turystycznych i edukacyjnych;
 - zagospodarowanie i udostępnianie stanowisk archeologicznych posiadających czytelną formę krajobrazową w celach dydaktycznych, naukowych i turystycznych;
 - współpraca międzyregionalna w zakresie zachowania i wykorzystania zasobów dziedzictwa kulturowego (tradycji historycznych, śladów osadnictwa, dziedzictwa kultury ludowej) dla rozwoju produktów turystyki kulturowej;
 - kreowanie ośrodków budowania tożsamości kulturowej regionu;

Strategia Rozwoju Gminy Szczutowo na lata 2014 - 2020

Strategia Rozwoju Gminy Szczutowo na lata 2014-2020 jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń Gminy Szczutowo. Implikuje ona przejście z obecnej sytuacji do pożądanego stanu wyrażonego w wizji rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Szczutowo na lata 2014-2020 to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd gminny. Określa on priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzonego na obszarze danej jednostki.

Strategia stanowi także odpowiedź na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o strategię, jak również skuteczną próbę dostosowania działalności Gminy do standardów europejskich. Niniejszy dokument strategiczny stanowi również podstawę do opracowania i wdrożenia na terenie Gminy projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

MISJA GMINY SZCZUTOWO

Misja to zwięzła, wewnętrznie spójna deklaracja definiująca powód istnienia gminy jako wspólnoty samorządowej mieszkańców, jej podstawowy cel, na którego realizację nastawione są jej działania oraz wartości, które kierują pracą jej personelu.

„Efektywne zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy zapewniające godne warunki bytowe, rozwój społeczeństwa lokalnego oraz poczucie stabilizacji w przyszłości”

Ustalenia planu ogólnego określono uwzględniając wymienione powyżej cele strategiczne, średniookresowe oraz priorytety rozwoju gminy. Pod uwagę wzięto kluczowe obszary, takie jak poprawa jakości życia mieszkańców, zrównoważony rozwój, wzrost gospodarczy, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, a także ochronę środowiska i dziedzictwa kulturowego. Dzięki temu realizacja założeń planu ogólnego będzie spójna z kierunkami rozwoju gminy oraz dostosowana do zmieniających się uwarunkowań społecznych, gospodarczych i środowiskowych

WIZJA ROZWOJU GMINY SZCZUTOWO

Wizja rozwoju gminy określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem jak organizacja zamierza być postrzegana w przyszłości.

„Gmina Szczutowo – gmina dbająca o walory przyrodnicze i kulturowe, rozwijająca infrastrukturę kształtującą atrakcyjność mieszkaniową, inwestycyjną oraz turystyczną gminy i zapewniająca odpowiednie zaplecze do aktywnego wypoczynku”

CELE STRATEGICZNE

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zidentyfikowane w Gminie Szczutowo na podstawie analizy stanu społeczno-gospodarczego Gminy. Cele strategiczne wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju Gminy.

Cele strategiczne

1. Rozbudowywać i modernizować infrastrukturę techniczną i społeczną zapewniającą wysoką jakość życia mieszkańców, m.in. Poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Cele operacyjne

W zakresie infrastruktury technicznej:

1. Budowa i rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.
2. Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Gminy.
3. Budowa oświetlenia ulicznego.
4. Termomodernizacja obiektów.
5. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biomasy z rolnictwa.

W zakresie infrastruktury społecznej:

1. Rozwój budownictwa mieszkaniowego.
2. Zapewnienie mieszkańcom atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego.
3. Rozwój i unowocześnianie infrastruktury edukacyjnej i zapewnienie wysokiego poziomu nauczania.
4. Budowa, modernizacja, remonty i doposażenie infrastruktury o charakterze kulturalnym.
5. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.
6. Wspieranie rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego.
7. Podejmowanie działań edukacyjno - informacyjnych na terenie Gminy.
8. Rozwijanie współpracy partnerskiej (m.in. ZIT), zwłaszcza z organizacjami pozarządowymi.
9. Budowanie systemu promocji Gminy.

2. Rozbudowywać infrastrukturę w celu zapewnienia możliwości aktywnego odpoczynku oraz rozwoju turystyki

1. Zagospodarowanie terenów przyjeziornych na cele rekreacyjno – turystyczne.
2. Rozwój bazy rekreacyjno – sportowej.
3. Budowa ścieżek rowerowych.
4. Rozwój bazy turystycznej i okołoturystycznej, w tym bazy hotelowej.
5. Tworzenie przestrzeni dla rodziny i seniorów.
6. Utrzymywanie wysokiej jakości stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy.
7. Rozwój turystyki w oparciu o potencjał infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz walory krajobrazowe.

3. Podejmować działania i stwarzać warunki do rozwijania przedsiębiorczości na terenie gminy.

1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych.

2. Zapewnienie odpowiedniego zagospodarowania przestrzennego Gminy pod rozwój przedsiębiorczości oraz wyznaczenie terenów preferencyjnych.
3. Zapewnienie systemu ulg podatkowych dla przedsiębiorców.
4. Zapewnienie pomocy formalno – prawnej przedsiębiorcom już działającym i rozpoczynającym prowadzenie działalności.
5. Zapewnienie efektywnego systemu promocji przedsiębiorczości na terenie Gminy.

Aktualnie trwają prace nad aktualną Strategią Rozwoju Gminy Szczutowo. Podjęto uchwałę Nr XI/63/2025 Rady Gminy Szczutowo z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu „Strategii Rozwoju Gminy Szczutowo na lata 2026-2035”, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

6. CHARAKTERYSTYKA, ANALIZY I OCENY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

6.1 Położenie gminy

Gmina Szczutowo położona jest w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego na granicy z województwem kujawsko-pomorskim. Administracyjnie należy do powiatu sierpeckiego, zlokalizowana jest w jego północno-zachodniej części i stanowi 13,2% jego powierzchni. Obszar gminy zajmuje 11 262 ha (112,6 km²).

Gmina Szczutowo graniczy z następującymi gminami:

- od południa graniczy z gminą Sierpc,
- od wschodu graniczy z gminą Rościszewo,
- od zachodu graniczy z gminą Skępe,
- od północy z graniczy z gminą Skrwilno i Rogowo.

Dominującą funkcją na terenie Gminy jest rolnictwo - grunty rolne stanowią ok 64% całej powierzchni. Dominuje uprawa zbóż, a cały obszar użytkowania przypada na indywidualne gospodarstwa rolne. W przypadku produkcji zwierzęcej, największe znaczenie ma produkcja mleka i chów bydła mięsnego. Zalesienie gminy wynosi 25%. Na obszarze gminy Szczutowo znajdują się 2 duże jeziora: Szczutowskie i Urszulewskie.

Na obszarze Gminy znajduje się 25 sołectw: Agnieszkowo, Białasy, Blinno, Blizno, Całownia, Cisse, Dąbkowa Parowa, Dziki Bór, Gorzeń, Gójsk, Grabal, Grady, Gugoty, Józefowo, Karlewo, Łazy, Maluszyn, Mierzecin, Modrzewie, Mościska, Podlesie, Słupia, Stara Wola, Szczechowo, Szczutowo, w skład których wchodzi 26 miejscowości.

Przez południową część Gminy biegnie droga krajowa nr 10 Warszawa – Płońsk – Lipno – Toruń, która jest zaliczana do dróg ekspresowych. Zapewnia ona dogodne połączenie Gminy z ważnymi ośrodkami administracyjnymi i gospodarczymi kraju i województwa: 140 km od

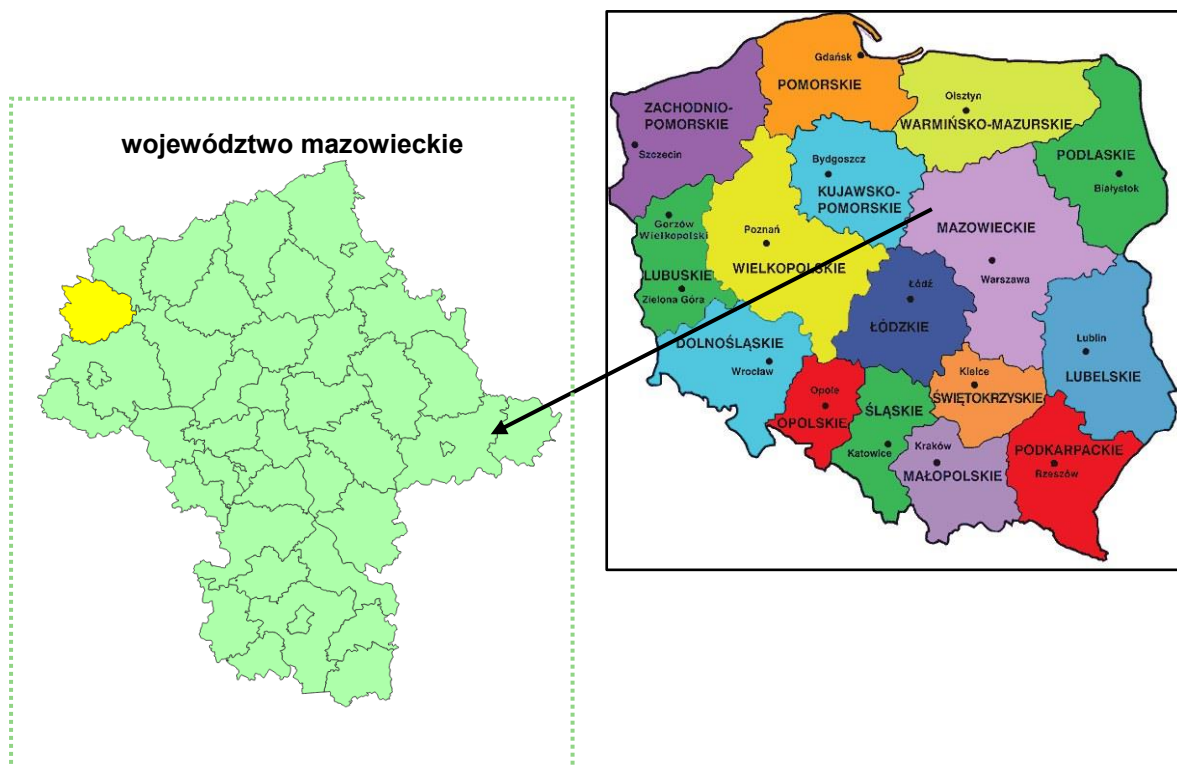
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Warszawy, 70 km od Włocławka, 45 km od Płocka i 10 km od ośrodka powiatowego – Sierpca.

Dzięki dogodnym połączeniom komunikacyjnym, Gmina znajduje się w obrębie strefy potencjalnych koncentracji procesów rozwojowych. Atrakcyjne położenie i korzystne połączenia komunikacyjne Gminy Szczutowo stanowią niewątpliwie atuty, dla mieszkańców dużych ośrodków miejskich szukających dobrego miejsca do wypoczynku bądź zamieszkania.

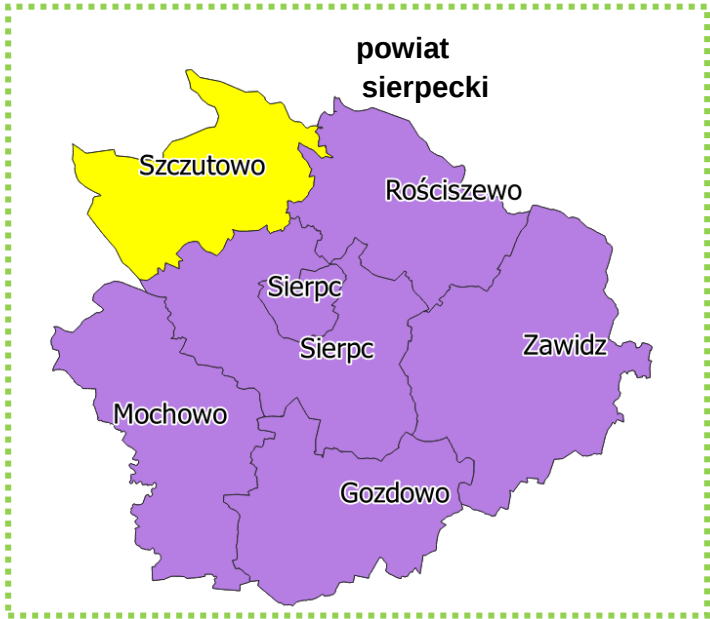
Sąsiedztwo miasta Sierpc, w dalszej odległości Włocławka, Płocka i Warszawy i związane z tym migracje wpływają na zwiększenie liczby mieszkańców Gminy oraz rozwój lokalnych i regionalnych firm produkcyjnych, handlowych i usługowych.

Lokalizację Gminy Szczutowo na tle powiatu sierpeckiego i województwa mazowieckiego przedstawiono na *Rysunku 1 i 2*.

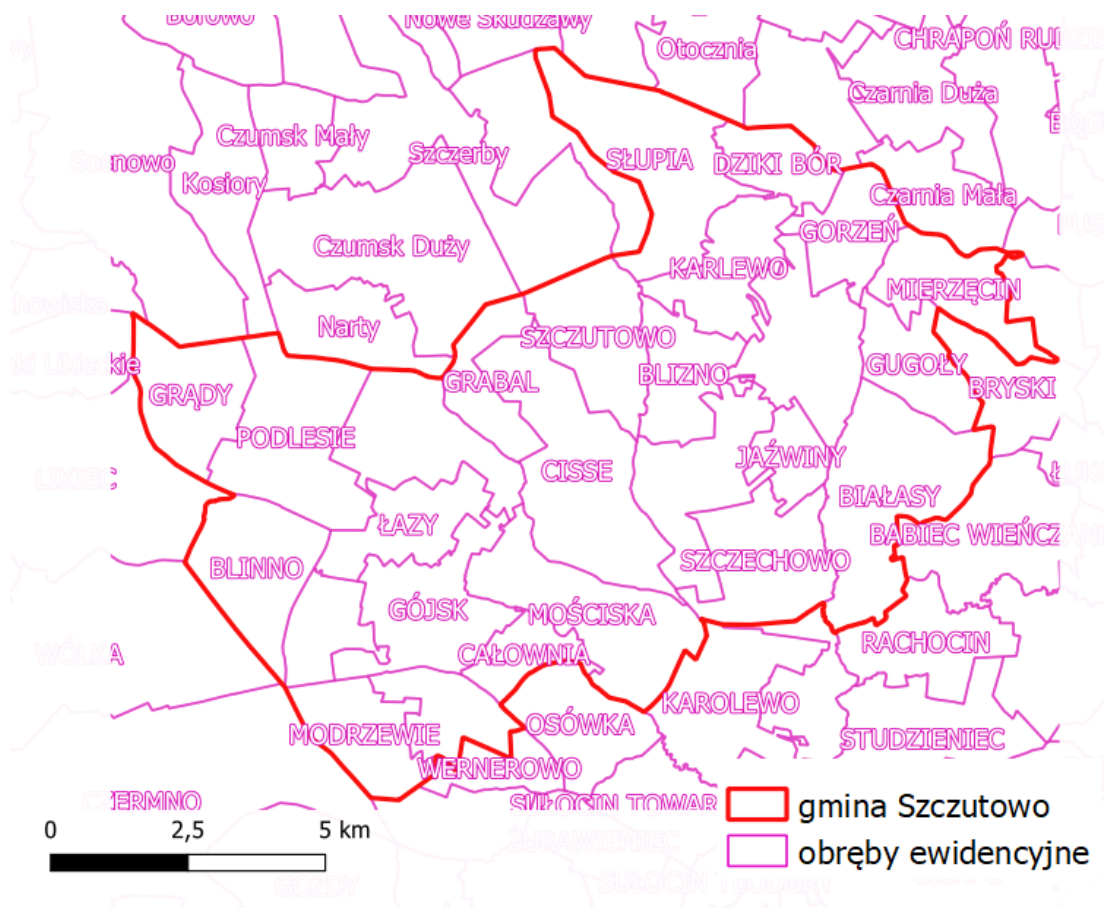
Rysunek 1. Lokalizacja województwa mazowieckiego na tle mapy Polski i powiatu sierpeckiego na tle mapy województwa mazowieckiego

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 2. Lokalizacja gminy Szczutowo na tle powiatu sierpeckiego

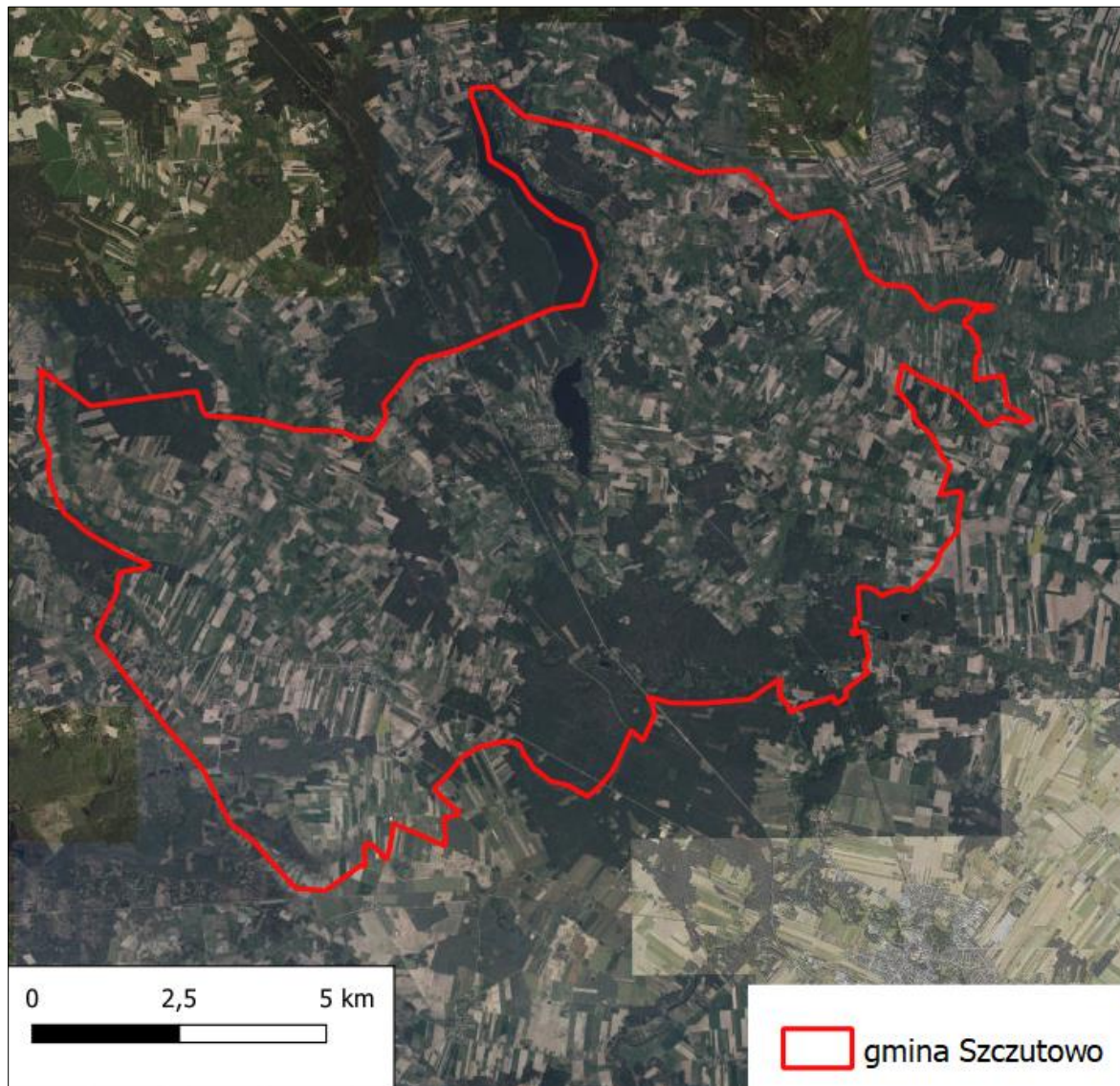
Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 3. Obręby ewidencyjne na terenie gminy Szczutowo

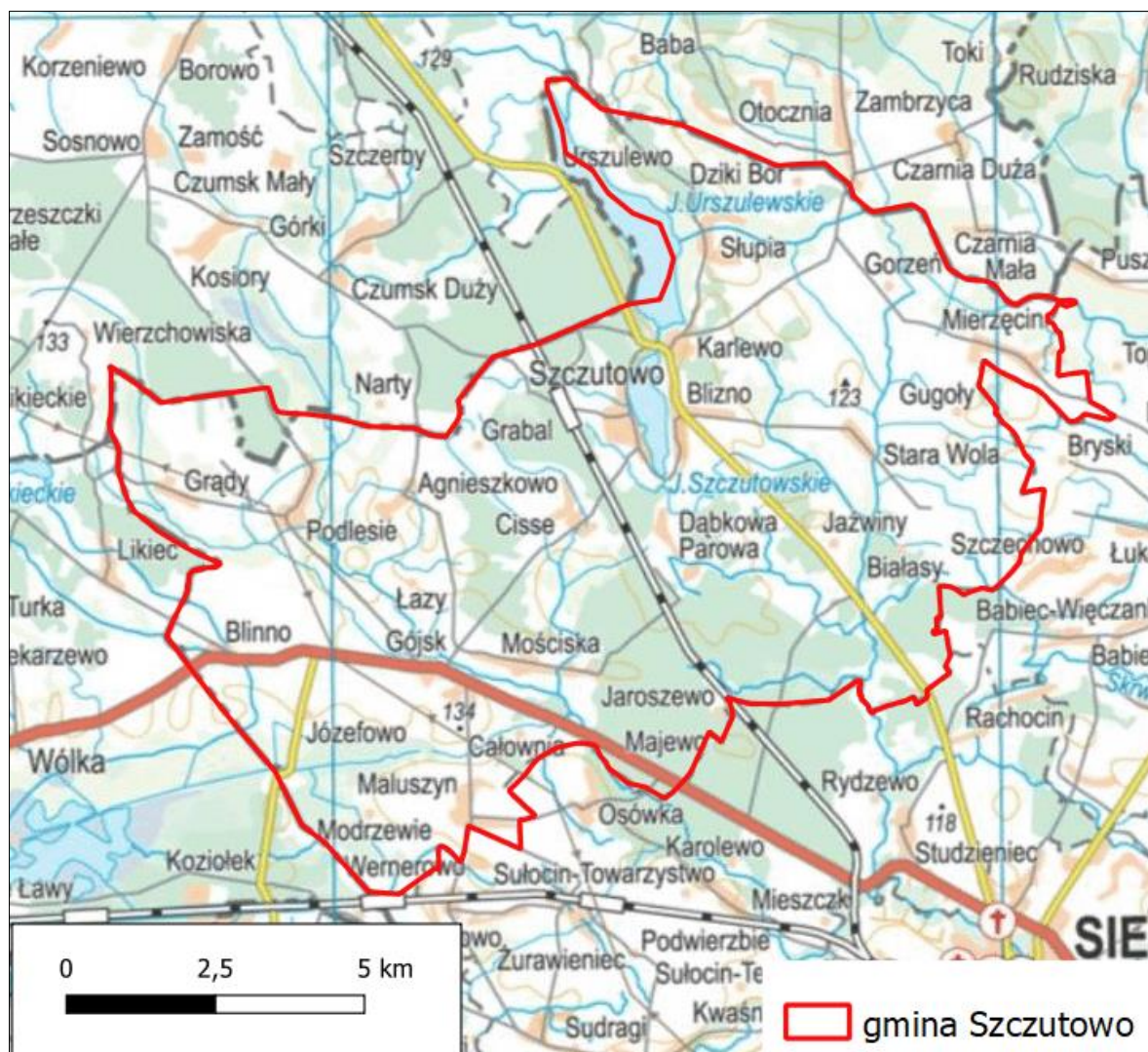
"Obszar opracowania" nazywany również "terenem analizy" jest to obszar objęty planem ogólnym zgodnie z uchwałą intencyjną:

- Nr IV/23/2024 Rady Gminy Szczutowo z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Szczutowo.

Rysunek 4. Widok ogólny obszaru opracowania

Źródło: <http://maps.geoportal.gov.pl/>

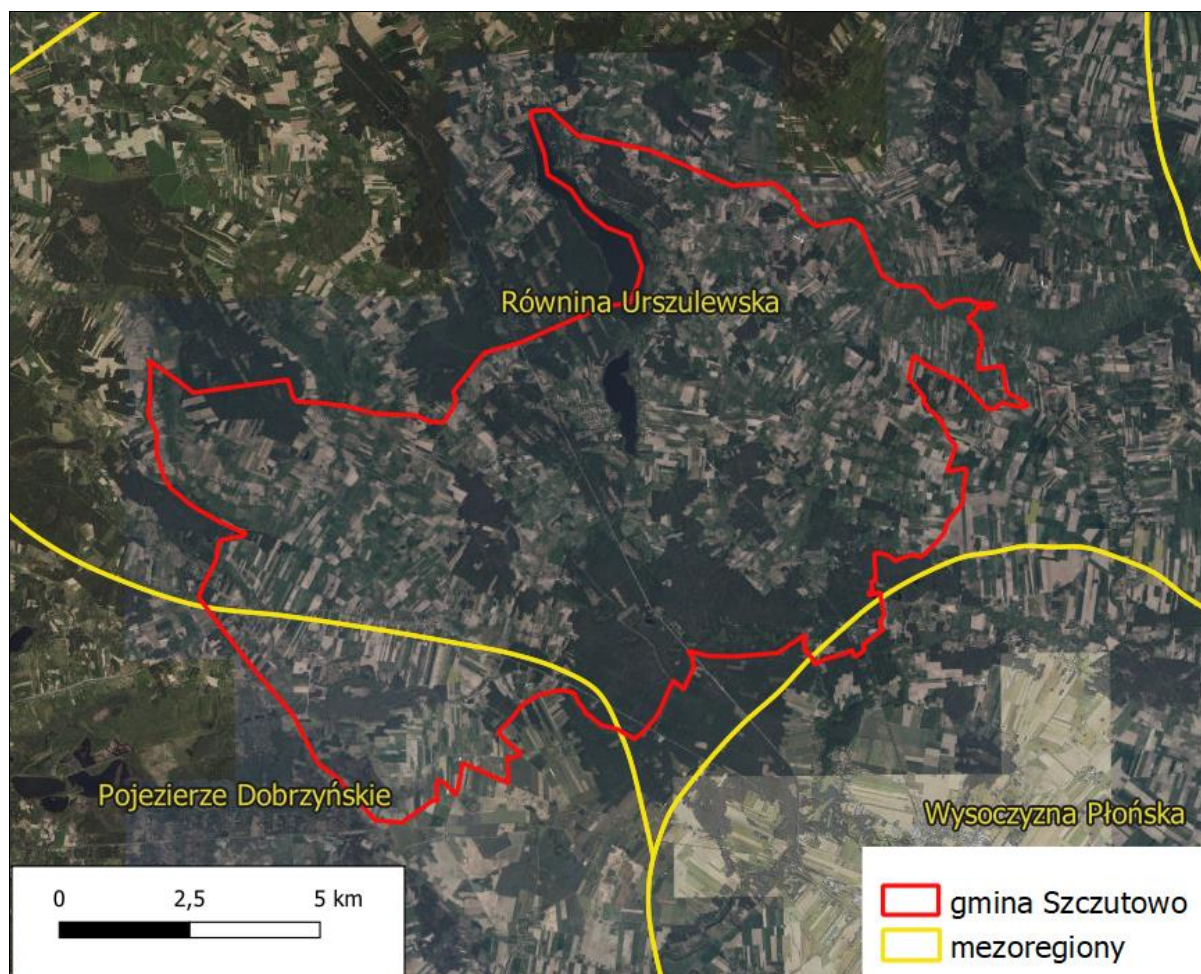

Rysunek 5. Mapa hipsometryczna obszaru opracowania
Źródło: <http://maps.geoportal.gov.pl/>

6.2. Położenie fizyczno-geograficzne

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski w układzie dziesiętnym opracowanej przez J. Kondrackiego obszar gminy Szczutowo położony jest w obrębie dwóch mezoregionów zaliczanych do makroregionu Pojezierze Chełmińsko – Dobrzyńskie (315.1) oraz mezoregionie Wysoczyzna Płońska należącej do makroregionu Nizina Północnomazowiecka:

- ❖ przeważająca część gminy położona jest w obrębie mezoregionu Równina Urszulewska (315.16),
- ❖ niewielka południowo – zachodnia część gminy położona jest w obrębie mezoregionu Pojezierze Dobrzyńskie (315.14), niewielka południowo – wschodnia część gminy położona jest w mezoregionie Wysoczyzna Płońska (318.61).

Rysunek 6. Regiony fizyczno-geograficzne na terenie obszaru opracowania
Źródło: opracowanie własne

Regionalizacja fizyczno-geograficzna terenu opracowania:

- prowincja - Niż Środkowoeuropejski;
- podprowincja – Pojezierza Południowobałtyckie, Niziny Środkowopolskie,
- makroregion - Pojezierze Chełmińsko - Dobrzyńskie; Nizina Północnomazowiecka,
- mezoregion – Równina Urszulewska, Pojezierze Dobrzyńskie, Wysoczyzna Płońska.

Należy dodać, że mianem mezoregionu określa się jednostkę podziału fizycznogeograficznego przestrzeni, obejmującą większy teren o zbliżonych cechach środowiskowo-krajobrazowych.

Równina Urszulewska jest sandrem fazy poznańskiej zlodowacenia Wisły. Sandr zbudowany jest na ogół z piasków i piasków ze żwirami. Powierzchnia sandru obniża się z północnego zachodu, gdzie osiąga około 130 m n.p.m., ku południowemu wschodowi do około 114 m n.p.m. Równina Urszulewska zajmuje powierzchnię około 850 km². Znaczną jej część stanowią lasy. W obrębie Równiny Urszulewskiej występują również jeziora, chociaż nieliczne. Są to jeziora polodowcowe, powstałe na skutek wytopienia brył martwego lodu.

Największe z nich to jeziora Urszulewskie i Szczutowskie.

Wysoczyzna Płońska (318.61) – region naturalny w południowo-zachodniej części Niziny Północnomazowieckiej, między Równiną Raciąską na północy i Kotliną Warszawską na południu a Pojezierzem Dobrzyńskim na zachodzie i Wysoczyzną Ciechanowską na wschodzie. Leży na prawym brzegu Wisły, pomiędzy ujściem Narwi a Płockiem. Wysoczyzna Płońska stanowi równinę morenową zlodowacenia środkowopolskiego, urozmaiconą niewysokimi (do 163 m n.p.m.) wzgórzami kemowymi i morenowymi.

Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie (315.1) znajduje się w północnej części Polski, charakteryzuje się monotonnym krajobrazem. Krajobraz tego pojezierza jest równinny, urozmaicają go małe jeziora i malownicza dolina rzeki Drwęcy, a na wschodzie – Garb Lubawski. Charakterystyczne jeziora dla tego pojezierza to: Jezioro Chełmińskie i Bachotek. Najwyższym szczytem na terenie pojezierzy Chełmińsko-Dobrzyńskich jest Dylewska Góra 312 m n.p.m. Występuje tam łagodny klimat przejściowy pomiędzy morskim a kontynentalnym. Opady tam są zazwyczaj mniejsze niż średnia opadów w Polsce. W tym regionie bardzo dobrze rozwinięte jest rolnictwo. Na żyznych glebach: czarnych ziemiach, madach i glebach brunatnych uprawia się pszenicę, buraki cukrowe i żyto.

6.3 Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Rzeźba terenu

Obszar gminy Szczutowo pod względem morfogenetycznym to część południowo - zachodniej obszar wysoczyzny młodoglacjalnej utworzonej w okresie zlodowacenia północnopolskiego fazy leszczyńskiej oraz w pozostałej części obszar równiny sandrowej młodoglacjalnej utworzonej w okresie zlodowacenia północnopolskiego fazy poznańskiej.

Na obszarze gminy wyróżnić można dwie podstawową jednostki morfogenetyczne:

- równina sandrowa.
- wysoczyzna młodoglacjalna ze stanowiącym jej podnóże wałem czołowo – morenowym.

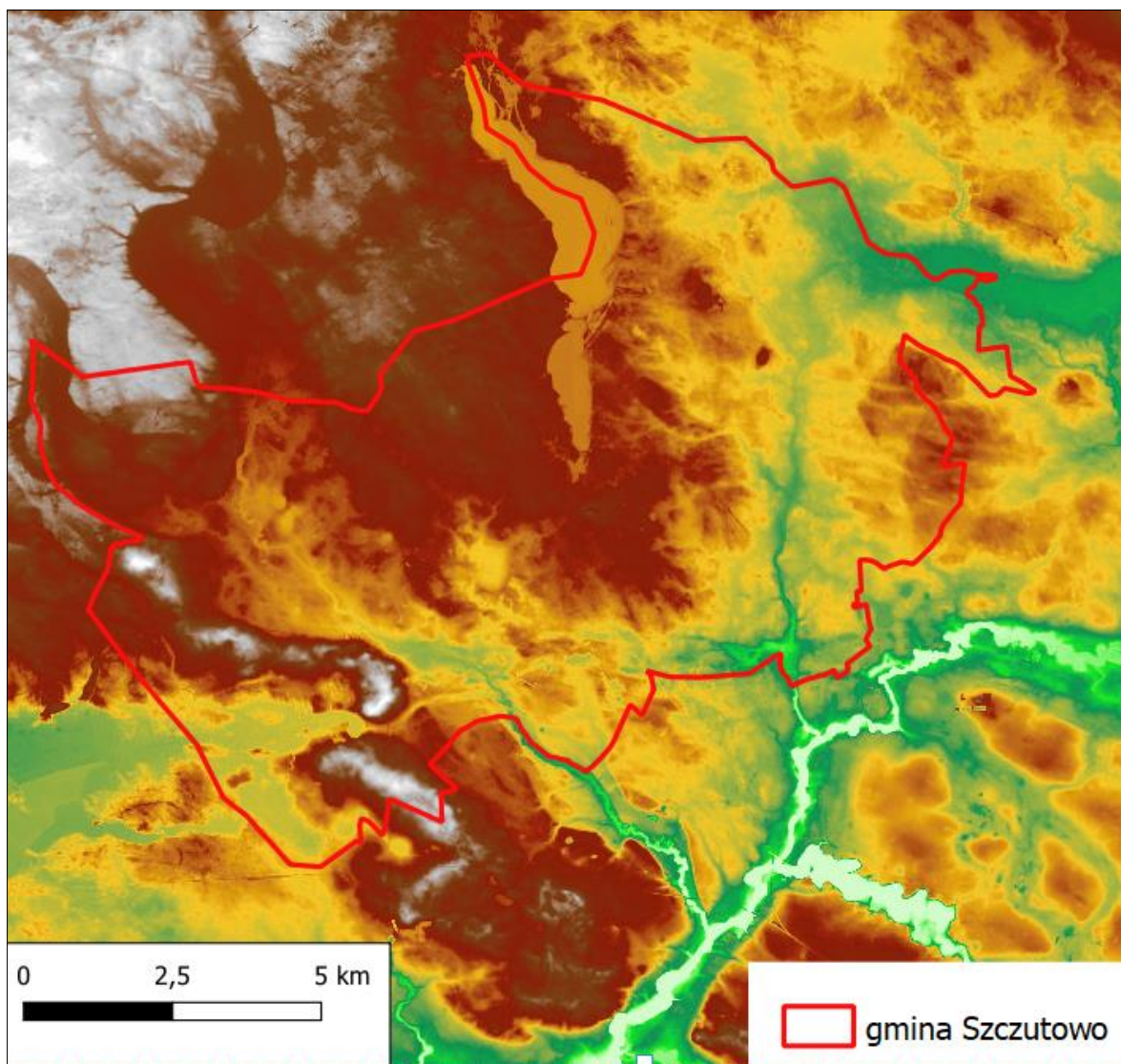
Równina sandrowa obejmuje większość terenu gminy. Ma ona formę rozległej, płaskiej powierzchnia powstałej na przedpolu lądolodu, silnie porozcinanej siecią niezbyt głębokich rynien jeziernych i dolin cieków. Rzędne kształtują się od 114 m n.p.m do 130,0 m n.p.m.. Powierzchnia sandru opada w kierunku południowo – wschodnim.

Wysoczyzna młodoglacjalna obejmuje południowo – zachodnią część gminy. Jej podnóże stanowi wał czołowo – morenowy zbudowany z pagórków moren akumulacyjnych wtopionych w obszar wysoczyzny młodoglacjalnej. Ma on szerokości około 0,5 – 1,5 km i usytuowany jest na kierunku północny zachód – południowy wschód. Na terenie gminy składa się z dwóch wysp morenowych odizolowanych od siebie rynnami subglacjalnymi i dolinami cieków. Wał wyniesiony jest około 8 – 15 m nad powierzchnię równiny sandrowej znajdującej się w jego przedpolu.

Poza formami naturalnymi na terenie gminy Szczutowo występują również formy antropogeniczne. Są to sztucznie uformowane skarpy, nasypy, wykopy komunikacyjne drogowe oraz wyrobiska związane eksploatacją surowców mineralnych.

Pod względem przydatności do zabudowy rzeźba terenu jest dość korzystna. Przeważają prawie płaskie powierzchnie o nachyleniu poniżej 5%. Niekorzystne warunki występują w obrębie dolin rzecznych i obniżen terenu.

Rzędne terenu gminy kształtują się od około 114 m n.p.m. w południowej części gminy do około 134,2 m n.p.m. na terenie wału czołowo - morenowego.

Rysunek 7. Mapa hipsometryczna obszaru opracowania

Źródło: <http://maps.geoportal.gov.pl/>

Budowa geologiczna

Gmina Szczutowo położona jest w obrębie niecki warszawskiej na obszarze synklinorium brzeżnego. W budowie geologicznej podłoża gminy można wyróżnić utwory czwartorzędowe i stanowiące ich podłożo utwory trzeciorzędowe.

Osady trzeciorzędowe wykształcone są do znacznej głębokości tj. około 65 m p.p.t.

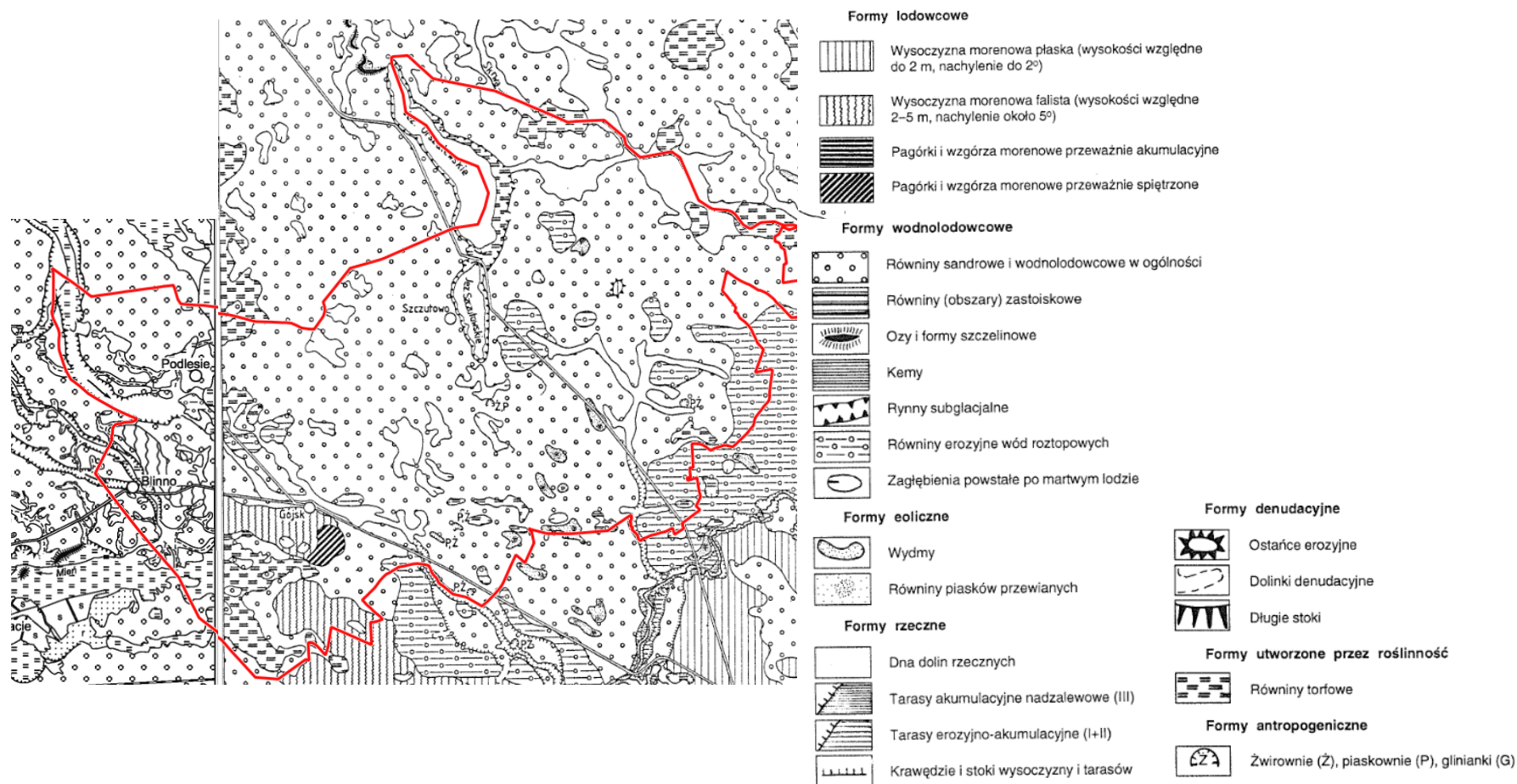
w postaci piasków i mułków o nieznannej miąższości, charakteryzując się dużą zmiennością zalegania.

Osady czwartorzędowe to utwory:

- holocenu reprezentowane przez:
 - grunty organiczne tj. namuły i torfy występujące w dolinach rzek i cieków oraz rynnach jeziornych,
- plejstocenu o znacznej miąższości, reprezentowane przez:
 - piaski i żwiry wodnolodowcowe,
 - gliny zwałowe.

Zgodnie ze Szkicem Geomorfologicznym Tablica I pochodzącym z objaśnień do Mapy Geologicznej Ark. Skępe (364) i Sierpc (365) teren analizy położony jest w większości na formach wodnolodowcowych – równinach sandrowych i wodnolodowcowych w ogólności. Licznie występują również równiny erozyjne wód roztopowych. Położenie terenu gminy na tle mapy geomorfologicznej przedstawia poniższy *Rysunek*.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SZCZUTOWO

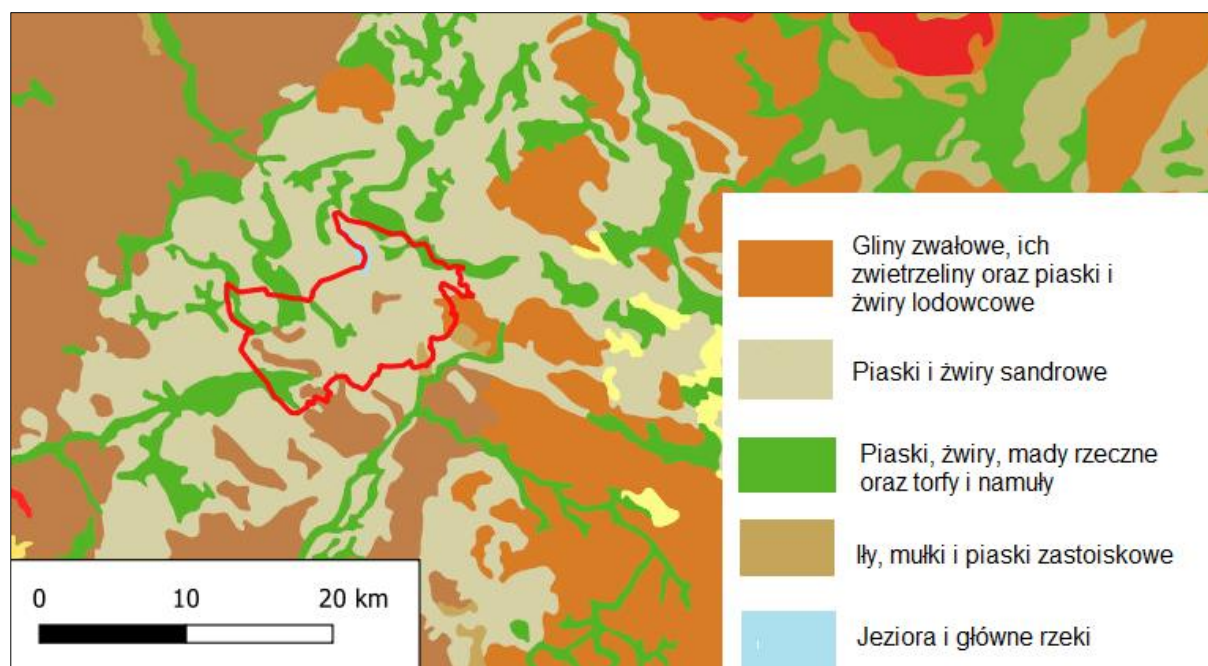
Rysunek 8. Szkic geomorfologiczny Skala 1:100 000

Źródło: Objasnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski 1:50 000 Ark. Sierpc (365), Skępe (364)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Zgodnie z mapą wydzielen geologicznych na terenie opracowania występują następujące wydzielenia:

- gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe,
- piaski i żwiry sandrowe,
- piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły,
- iły, mułki i piaski zastoiskowe,
- jeziora i główne rzeki.

Rysunek 9. Powierzchniowe utwory geologiczne na obszarze opracowania

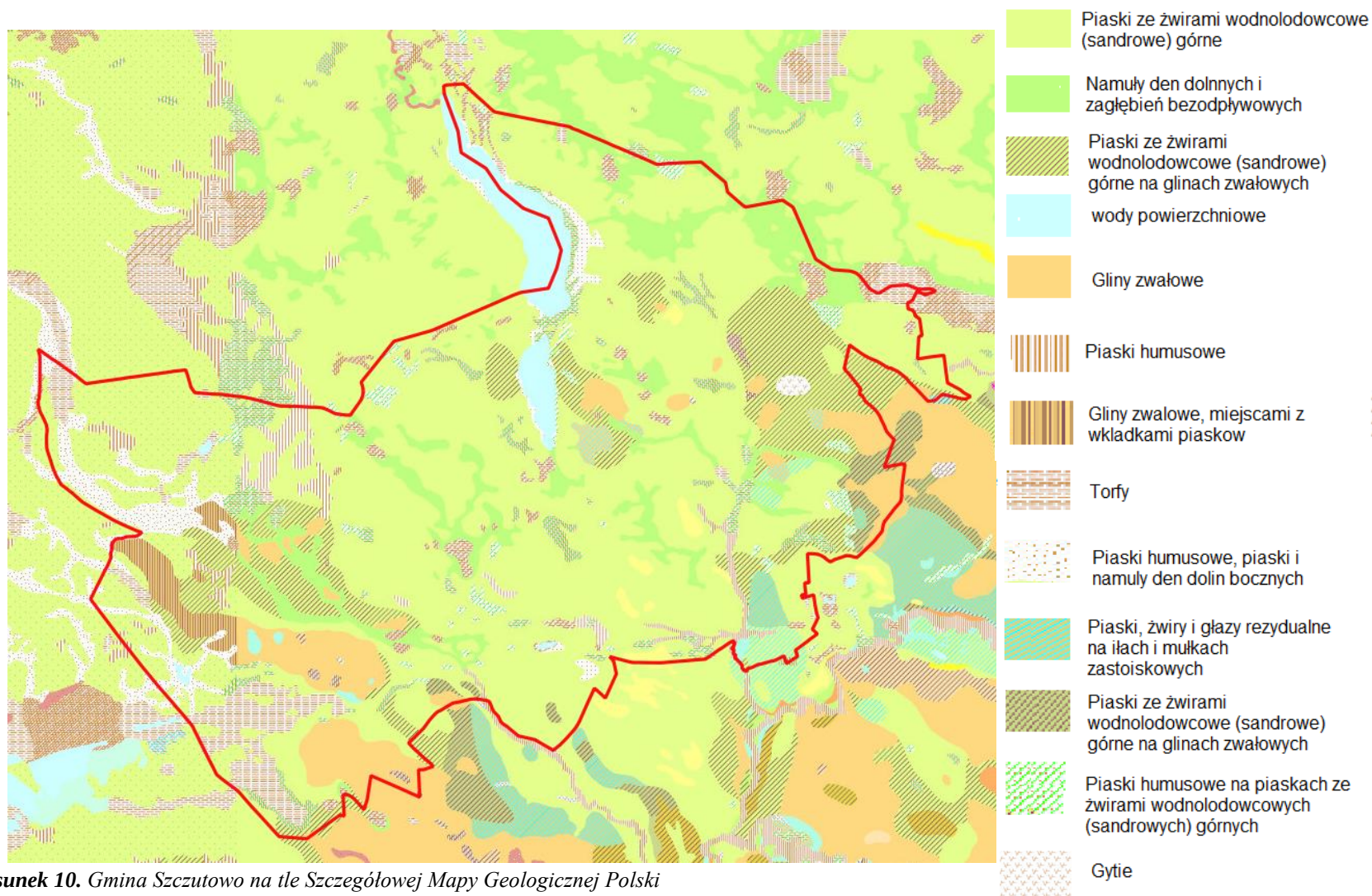
Źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

Tabela 1 Wydzielenie geologiczne zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną

Wyzdzenia	Geneza	Stratygrafia
Piaski ze żwirami wodnolodowcowe (sandrowe) górne	osady wodnolodowcowe (fluwioglacjalne, rzeczno-lodowcowe, sandrowe)	Stadiał leszczyńsko-pomorski
Namuły den dolnych i zagłębień bezodpływowych	osady rzeczne (fluwialne, aluwialne)	holocen
Piaski ze żwirami wodnolodowcowe (sandrowe) górne na glinach zwałowych	osady wodnolodowcowe (fluwioglacjalne, rzeczno-lodowcowe, sandrowe)	Stadiał leszczyńsko-pomorski
Wody powierzchniowe		
Gliny zwałowe	osady lodowcowe (morenowe, glacialne)	Stadiał leszczyńsko-pomorski
Piaski humusowe	-	holocen
Torfy	-	Holocen

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Wydzielenia	Geneza	Stratygrafia
Piaski humusowe, piaski i namuły den dolin bocznych	-	Holocen
Piaski, żwiry i głazy rezydualne na łałach i mułkach zastoiskowych	osady rezydualne	Stadiał leszczyńsko-pomorski
Piaski ze żwirami wodnolodowcowe (sandrowe) górne na glinach zwałowych	osady wodnolodowcowe (fluwiogłacjalne, rzeczno-lodowcowe, sandrowe)	Stadiał leszczyńsko-pomorski
Piaski humusowe na piaskach ze żwirami wodnolodowcowych (sandrowych) górnych	-	holocen
Gliny zwałowe, miejscami z wkładkami piaskow	osady lodowcowe (morenowe, glacjalne)	Stadiał górny
Gytie	-	Holocen

Rysunek 10. Gmina Szczutowo na tle Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski

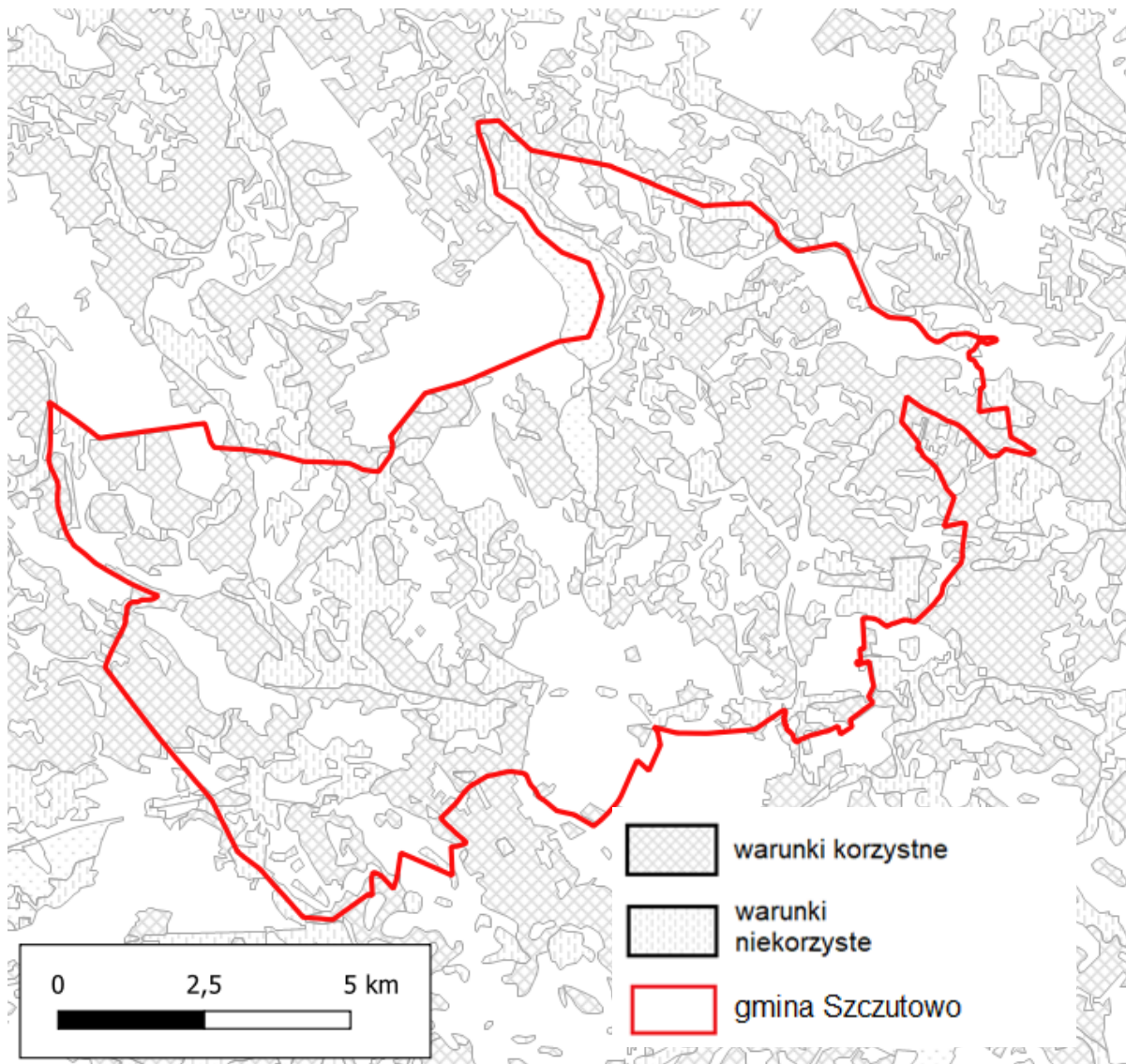
6.4 Warunki podłoża budowlanego

Ocenę warunków geologiczno-inżynierskich podłoża na obszarze arkusza Sierpc przedstawiono dla terenów leżących poza granicami występowania: złóż kopalin, lasów, gleb chronionych w klasach I–IVa, łąk na glebach pochodzenia organicznego, zbiorników wodnych, zwartej zabudowy wiejskiej, terenów zieleni urządzonej. Na mapie wyróżniono obszary o: warunkach korzystnych dla budownictwa i warunkach niekorzystnych, utrudniających budownictwo.

Obszary o korzystnych warunkach podłoża budowlanego charakteryzują się występowaniem gruntów niespoistych: średniozagęszczonych i zagęszczonych, gdzie głębokość zwierciadła wody gruntowej przekracza 2 m p.p.t. oraz gruntów spoistych: zwartych, półzwartych i twardoplastycznych. Najlepsze warunki podłoża gruntowego są związane z występowaniem gruntów niespoistych średniozagęszczonych i zagęszczonych. Są to grunty morenowe i fluwioglacjalne z okresu zlodowacenia wisły (bałtyckiego), stadiału leszczyńsko-pomorskiego. Stanowią je piaski średnie oraz drobne i pylaste, miejscami z domieszką piasków grubych i żwirów z głazikami. Piaski i żwiry wodnolodowcowe tworzą duże powierzchnie sandrowe, głównie w części środkowej i północnej. Grunty spoiste mają z reguły niższe wartości parametrów geotechnicznych aniżeli grunty niespoiste, ale są także dobrym podłożem budowlanym. Są to nieskonsolidowane utwory morenowe zlodowacenia wisły, w postaci glin zwałowych twardoplastycznych lub półzwartych, występujące płatami w południowej, wschodniej i północno-wschodniej części obszaru arkusza.

Obszary o warunkach geologiczno-inżynierskich niekorzystnych dla budownictwa są związane z występowaniem gruntów słabonośnych: gruntów organicznych (torfy, namuły organiczne) i gruntów spoistych (gliny pylaste, mułki, piaski gliniaste) w stanie plastycznym lub miękkoplastycznym. Warunki niekorzystne lub utrudniające budownictwo występują także na wszystkich terenach, gdzie zwierciadło wody gruntowej znajduje się na głębokości do 2 m p.p.t., na obszarach podmokłych i zabagnionych oraz na obszarach zmienionych w wyniku działalności człowieka (grunty antropogeniczne, wysypiska, składowiska, stare wyrobiska, itp.). Grunty organiczne – torfy i namuły torfiaste, rzadziej gytie, z okresu holocenu występują w dolinach rzek Skrwy i Urszulewki oraz innych cieków w rejonie Puszczy, Czarni Dużej, Agnieszkowa, Czumska Dużego, Modrzewi oraz w bliskości jezior w Urszulewie, Szczutowie i Szczechowie. Poziom wód gruntowych występuje tu bardzo płytko (od 0,5 do 1,3 m p.p.t.) i wody te mogą wykazywać agresywność względem betonu. Grunty spoiste w stanie miękkoplastycznym i plastycznym – mułki i piaski pylaste oraz ropy zastoiskowe zlodowacenia wisły, występują niewielkimi płatami w części południowowschodniej i wschodniej, wśród osadów lodowcowych. Natomiast grunty spoiste w stanie miękkoplastycznym i plastycznym – mady holocenijskie oraz grunty niespoiste luźne – piaski rzeczne, holocenijskie występują w obniżeniach i dolinach głównych rzek: Skrwy i Sierpienicy. Poziom wód gruntowych występuje tu często na głębokości mniejszej niż 1 m.

Niekorzystne warunki budowlane występują również wzdłuż znacznego odcinka rzeki Skrwy, zwłaszcza między Rachocinem a Sierpcem, gdzie rzeka wcina się w osady wysoczyzny na głębokość do kilkunastu metrów, tworząc wysokie, strome krawędzie (zagrożenia osuwiskowe).

Rysunek 11. Warunki podłoża budowlanego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mapy geologiczno-inżynierskiej Polski

Zgodnie z powyższą mapą na większości terenu analizy występują korzystne warunki budowlane. Część terenów (w większości w środkowej części) nie była objęta oceną geologiczno-inżynierską. Na terenie gminy występują niewielkie obszary o niekorzystnych warunkach budowlanych.

6.5 Złoże surowców

Na obszarze objętym planem ogólnym gminy Szczutowo występują złoża surowców, ale tereny i obszary górnicze nie występują.

Zgodnie z art. 6.1. ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2023 poz. 633 z późn. zm.):

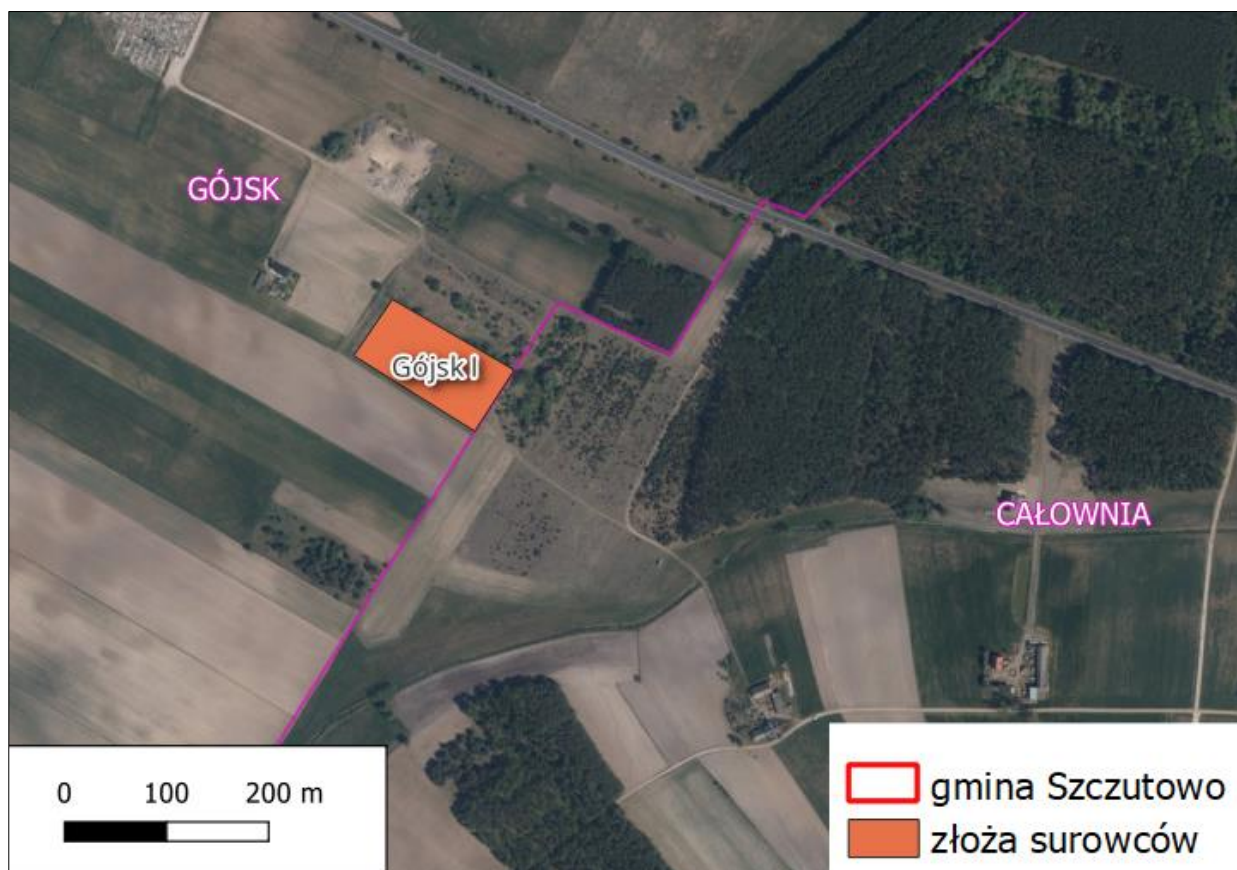
- **terenem górniczym** – jest przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego;
- **obszarem górniczym** – jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji;
- **złożem kopaliny** – jest naturalne nagromadzenie minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą;

Mając na uwadze dane Państwowego Instytutu Górniczego, na terenie Gminy Szczutowo występują 2 złoża: Gójsk I i Dąbkowa Parowa:

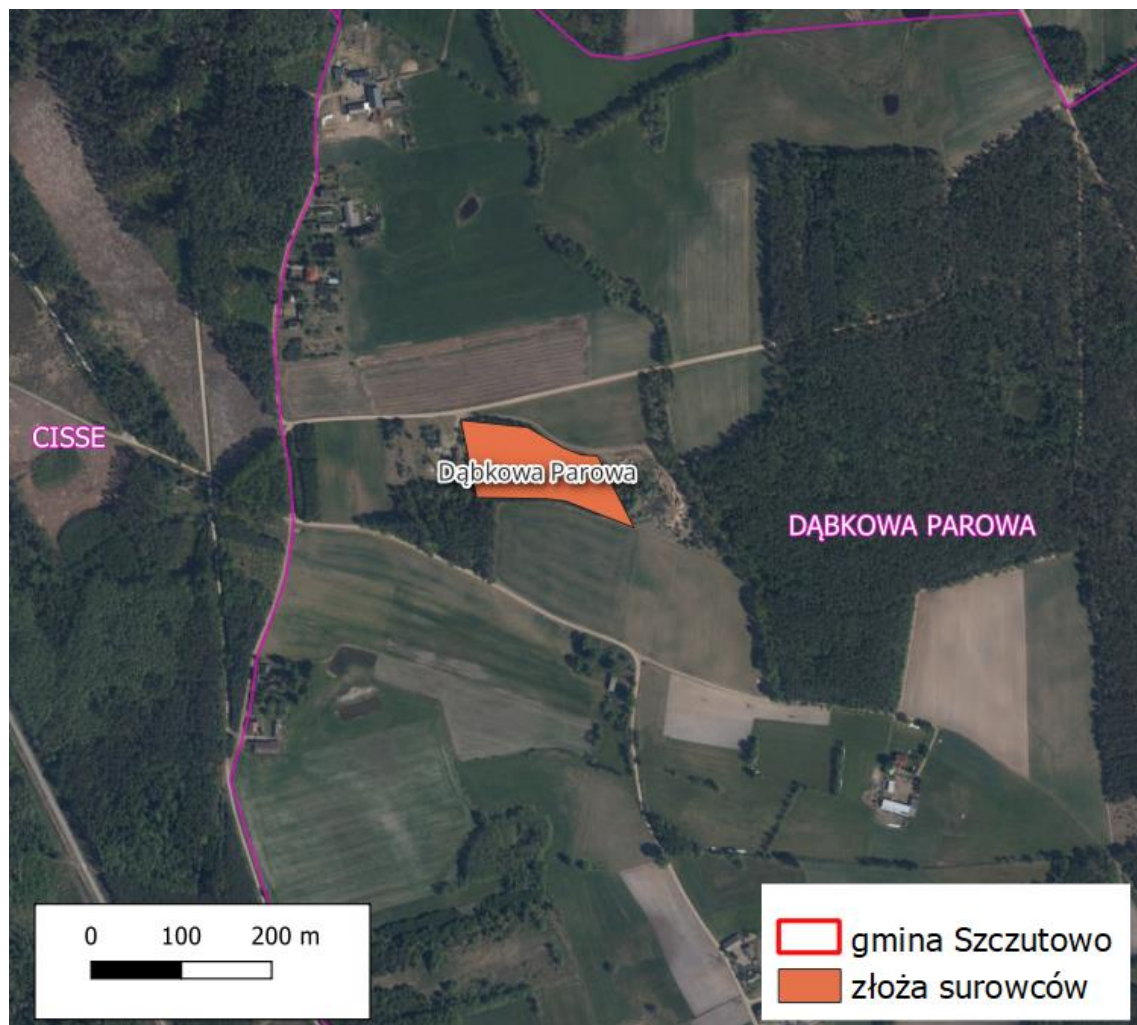
Tabela 2. Złoże surowców na terenie gminy Szczutowo

ID	Nazwa złoża	Opis położenia	Użytkownicy
14107	Gójsk I	Gójsk dz. 485	Kowalczyk Maria "ŻWIREK"
6371	Dąbkowa Parowa	Dąbkowa Parowa dz. nr 172/7	Urząd Gminy Szczutowo

źródło: <http://geoportal.pgi.gov.pl>

Rysunek 12. Lokalizacja złóż kopalin na terenie gminy Szczutowo 1 z 2
Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://m.bazagis.pgi.gov.pl>

Rysunek 13. Lokalizacja złóż kopalin na terenie gminy Szczutowo 2 z 2
Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://m.bazagis.pgi.gov.pl>

6.6 Gleby

Na terenie gminy Szczutowo występują głównie gleby słabe i bardzo słabe. Nie występują gleby o klasie bonitacyjnej I – IIIa, gleby klasy IIIb – IVB stanowią zaledwie około 13% ogółu gruntów ornych a gleby klasy bonitacyjnej V i VI aż około 83%.

Na terenie gminy wyróżniają się dwa obszary użytkowania gleb:

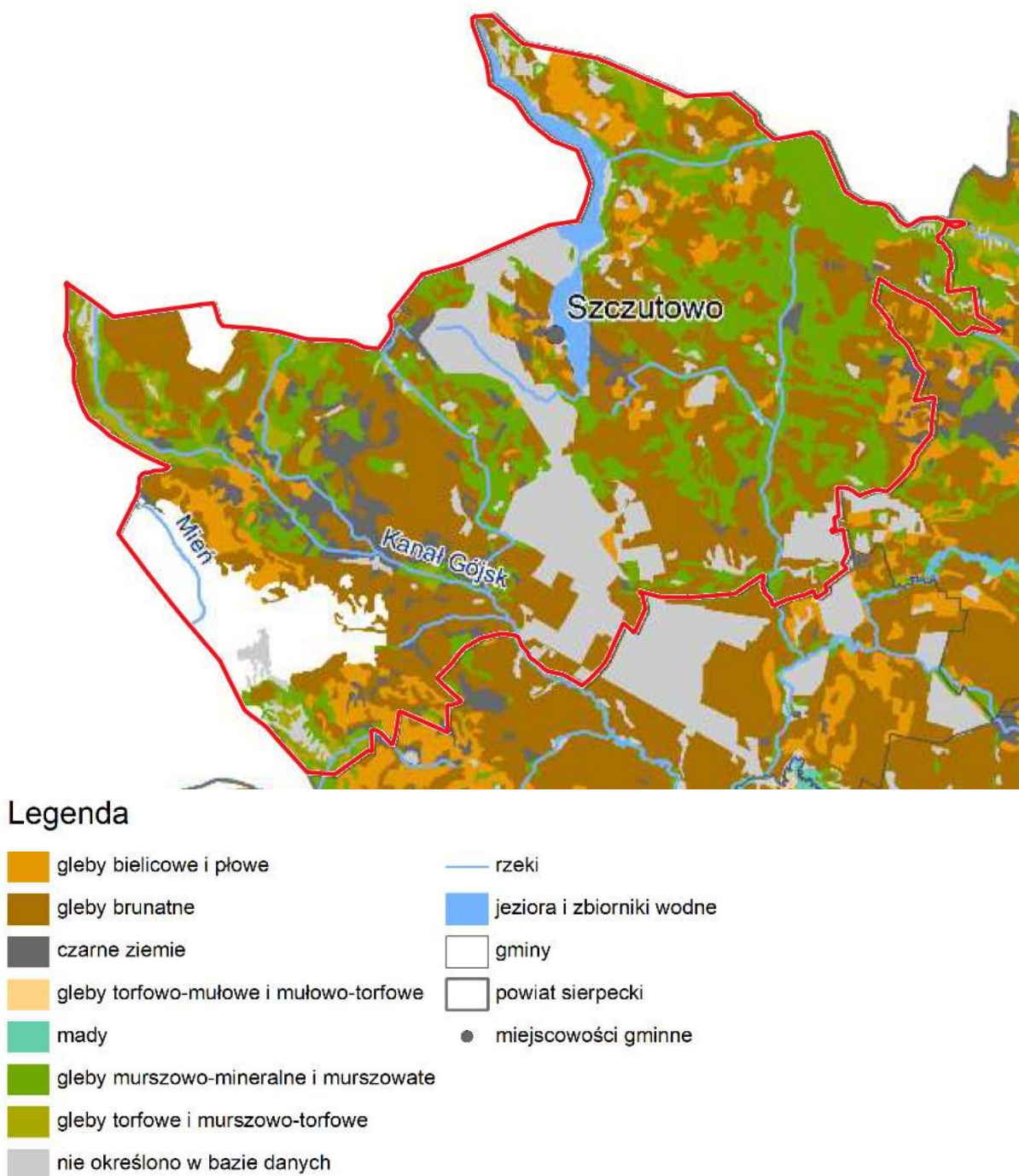
- ❖ południowo – zachodni, obejmujący teren wału czołowo – morenowego, gdzie występują:
 - **gleby brunatne wylugowane, brunatne kwaśne oraz bielcowe i pseudobielcowe** pszenne dobre i wadliwe oraz żytnie bardzo dobre w klasie bonitacji IIIb występujące w okolicach miejscowości Gójsk i Blinno, Maluszyn,
 - **czarne ziemie zdegradowane i gleby szare** zbożowo – pastewne mocne w klasie bonitacji IIIb i IVa oraz zbożowo – pastewne słabe w klasie bonitacji IVb i V występujące lokalnie na niewielkich obszarach w okolicach miejscowości Gójsk; wytworzone z glin lekkich pylastych, piasków gliniastych lekkich lub mocnych,

charakteryzujące się wysoką zawartością składników pokarmowych, wysoką żyznością i okresowo wadliwymi stosunkami wodnymi.

- **gleby bielice i pseudobielice** żytne dobre, słabe i bardzo słabe w klasie bonitacji IV, V i VI; są to gleby wrażliwe na suszę,
- **użytki zielone** średnie, słabe i bardzo słabe występują w dolinach rzek i cieków oraz w zagłębieniach terenu na glebach torfowych, murszowo – torfowych, murszowo – mineralnych i murszowatych w klasie bonitacji IIIb, IV, V i VI.

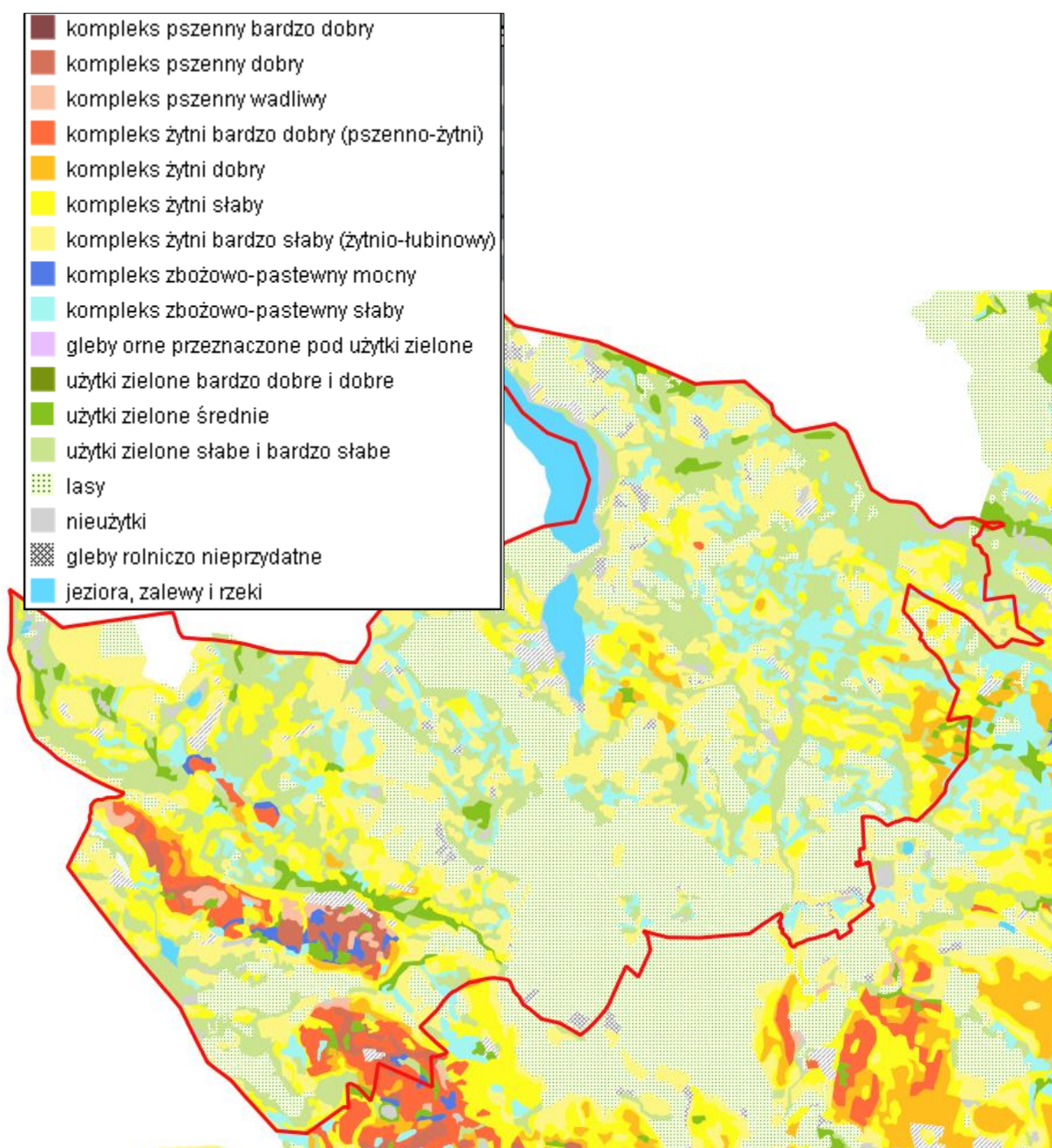
Obszar ten posiada korzystne warunki do intensywnej produkcji roślin uprawnych nawet o wysokich wymaganiach oraz hodowli przy wykorzystaniu użytków zielonych jako zaplecza paszowego.

- ❖ pozostały teren obejmujący równinę sandrową, gdzie występują słabe gleby powstałe na podłożu piasków i żwirów:
 - **gleby bielice i pseudobielice** żytne dobre w klasie bonitacji IV, średnio korzystne do produkcji rolnej, o wysokości plonów zależnej od m.in. ilości i rozkładu opadów w okresie wegetacji, wytworzone z piasków i piasków gliniastych lekkich; występują na niewielkim obszarze w okolicach miejscowości Gugoły i Białasy,
 - **gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne** żytne słabe i bardzo słabe w klasie bonitacji IVb, V i VI niekorzystne do produkcji rolnej, o bardzo niskiej opłacalności upraw wytworzone z piasków gliniastych lekkich, piasków słabo gliniastych i piasków luźnych; występują na przeważającej części tego obszaru,
 - **czarne ziemie zdegradowane i gleby szare oraz gleby murszowo – mineralne i murszowate** zbożowo – pastewne słabe w klasie bonitacji V i VI; są to gleby okresowo nadmiernie uwilgotnione, głównie w okresie wiosennym,
 - **użytki zielone** słabe i bardzo słabe występują w dolinach rzek i cieków oraz w zagłębieniach terenu na glebach torfowych, murszowo – torfowych, murszowo – mineralnych i murszowatych w klasie bonitacji V i VI.
 - **lasy**; lasy zajmują środkową część obszaru gminy, przeważają lasy o siedliskach świeżych (bór świeży, bór mieszany świeży, las świeży i las mieszany), w drzewostanie dominuje sosna, brzoza, świerk i dąb.

Rysunek 14. Typy gleb na obszarze gminy Szczutowo

Obszar ten może być wykorzystywany do gospodarki pozarolniczej np. budownictwa, turystyki, rekreacji i wypoczynku z wykorzystaniem kompleksów leśnych i jezior. Na terenie gminy Szczutowo występuje bardzo mała odporność gleb na degradację, natomiast stopień techniczno – rolniczej degradacji struktury ekologicznej jest duży.

Rysunek 15. Mapa glebowo-rolnicza na terenie opracowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://msip.wrotamazowska.pl/>

Zanieczyszczenia gleb

Gleby gminy narażone są na procesy degradacji. Degradacja to proces prowadzący do spadku żyzności gleb wskutek niszczenia ich wierzchniej warstwy próchniczej (np. erozji gleby, niewłaściwej uprawy, pożarów, zbyt dużego odwodnienia) zanieczyszczenia substancjami szkodliwymi (np. metalami ciężkimi) lub zmiany drzewostanów liściastych na iglaste, które powodują zakwaszenie. Degradację gleb możemy podzielić na naturalną i

chemiczną.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska IUNG prowadzi co 5 lat monitoring chemizmu gleb ornych. Ma on na celu śledzenie stanu właściwości fizycznych, fizykochemicznych i chemicznych gleb gruntów ornych oraz zanieczyszczenia pierwiastkami śladowymi, wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi i siarką siarczanową. Na terenie gminy Szczutowo nie ma punktów monitoringu gleb. najbliższym punkt znajduje się w gminie Sierpc (punkt: 137 w miejscowości Studziniec).

Do głównych presji wywieranych na środowisko glebowe należą:

- niewłaściwe stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
- błędy w stosowaniu nawozów organicznych w tym gnojówki i gnojowicy,
- nieprawidłowo stosowane zabiegi agrotechniczne,
- melioracje rolne.

Ważnym elementem degradacji gleby są emisje zanieczyszczeń zarówno do gleby jak i opad tych zanieczyszczeń z powietrza. Pod wpływem kwaśnych opadów gleba zakwasza się i wyjaławia. W takich warunkach rośliny łatwiej przyswajają metale ciężkie, takie jak ołów i kadm. Pierwiastki te występują w glebie naturalnie. Zawarte są jednak także w spalinach samochodowych czy w emitowanych zanieczyszczeniach z zakładów przemysłowych, z których dostają się do gleby z deszczem. Stamtąd przedostają się do tkanek roślin, a następnie gromadzą w ciałach zjadających je organizmów. W żaden sposób nie są wydalane, więc w kolejnych ogniach łańcucha pokarmowego kumuluje się ich coraz więcej. Duże ilości metali ciężkich w organizmach powodują natomiast groźne choroby, prowadzące nawet do śmierci.

Wiele szkód przynosi też wypalanie traw. Zabieg ten w założeniu ma zapewnić glebie żyzność. W rzeczywistości substancje pochodzące ze spalonych roślin bardzo szybko się wyczerpują. Poza tym wypalanie zabija organizmy odpowiedzialne za procesy glebotwórcze, gleba szybko się wyjaławia i potrzeba kilkunastu lat, by jej stan się poprawił.

Innym czynnikiem przyczyniającym się do degradacji gleby jest stosowanie w rolnictwie nawozów sztucznych i organicznych. Nadmiar tych substancji może spowodować zasolenie bądź zakwaszenie gleby. Wpływa to niekorzystnie na organizmy glebowe i prowadzi do wyjałowienia gleby. Poza tym zbyt duża ilość nawozów sztucznych może utrudnić roślinom pobieranie wody z solami mineralnymi.

Do pogorszenia się jakości gleby prowadzi też stosowanie ciężkich maszyn rolniczych. Zgniatają one glebę, sprawiając, że zanikają w niej przestrzenne wypełnione powietrzem i wodą. Utrudnia to wzrost korzeni, a także zmniejsza dostępność wody oraz soli mineralnych dla roślin. W rezultacie gorzej się one rozwijają, co powoduje obniżenie plonów. Niekorzystne jest również oranie. Jednym z celów tego zabiegu jest napowietrzenie gleby. Jednak naruszając naturalną strukturę, zwiększa się podatność gleby na erozję. Należy też

pamiętać, że oranie przyczynia się do ginięcia organizmów glebotwórczych, co z czasem prowadzi do zmniejszenia się żyzności gleby. Groźnym działaniem jest też osuszanie terenów podmokłych. Powoduje ono obniżenie poziomu wód gruntowych i osuszenie przyległych obszarów. Podobnie niebezpieczne jest stosowanie monokultur, czyli uprawiania tego samego gatunku przez kilka lat z rzędu w tym samym miejscu. Rośliny należące do jednego gatunku pobierają bowiem z gleby stale te same składniki. Z czasem składników tych zaczyna brakować, a gleba staje się uboga i wymaga nawożenia.

Erozja gleby to jej niszczenie między innymi przez czynniki atmosferyczne, takie jak wiatr czy wody opadowe. Jej skutkiem jest pogorszenie się struktury gleby oraz zmniejszenie jej żyzności.

Ważnym czynnikiem powodującym degradację ziemi są prace budowlane wpływające na przekształcenie krajobrazu oraz niszczenie siedlisk różnych gatunków roślin i zwierząt.

Dużym zagrożeniem dla powierzchni ziemi i gleb są także susze.

Zagrożenie suszą na terenie gminy

Zgodnie z definicją określoną w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, suszę oznaczają szkody spowodowane wystąpieniem w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 21 marca do dnia 30 września danego roku - klimatycznego bilansu wodnego poniżej określonej wartości dla poszczególnych gatunków lub grup roślin uprawnych oraz kategorii glebowych.

-	Kryterium suszy (wg. Roz. MRiRW) nie zostało przekroczone
+	Zagrożenie wystąpienia suszy
x	nie dotyczy w danym okresie
*	kategoria gleby nie występuje
#	na oznaczonej kategorii gleby uprawa nie jest wskazana

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Tabela 3 Kategoria gleby I

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	-	+	+	+	+	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Zboża jare	-	+	+	+	+	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Kukurydza na ziarno	x	x	x	-	+	-	-	-	-	-	+	+	+	-
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	-	+	-	-	-	-	-	+	+	+	-
Rzepak i rzepik	-	-	-	+	+	-	x	x	x	x	x	x	+	+
Ziemniak	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	x
Burak cukrowy	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#
Chmiel	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Tytoń	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Warzywa gruntowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Krzewy owocowe	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	-	+	x	x
Drzewa owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Truskawki	-	+	+	+	+	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Rośliny strączkowe	x	x	x	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabela 4 Kategoria gleby II

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Zboża jare	-	-	+	+	+	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Kukurydza na ziarno	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rzepak i rzepik	-	-	-	-	+	-	x	x	x	x	x	x	+	-
Ziemniak	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x
Burak cukrowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chmiel	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Tytoń	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Warzywa gruntowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Krzewy owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Drzewa owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Truskawki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Rośliny strączkowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Tabela 5 Kategoria gleby III

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Zboża jare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Kukurydza na ziarno	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rzepak i rzepik	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	-	-
Ziemniak	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x
Burak cukrowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chmiel	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Tytoń	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Warzywa gruntowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Krzewy owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Drzewa owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Truskawki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Rośliny strączkowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabela 6 Kategoria gleby IV

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Zboża jare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Kukurydza na ziarno	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rzepak i rzepik	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	-	-
Ziemniak	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x
Burak cukrowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chmiel	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Tytoń	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Warzywa gruntowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Krzewy owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Drzewa owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Truskawki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Rośliny strączkowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Tabela 7 Udział powierzchni zagrożonej suszą

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	0.0	31.48	22.99	34.45	7.93	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x	x	x	x
Zboża jare	0.0	39.63	36.94	55.06	24.19	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x	x	x	x
Kukurydza na ziarno	x	x	x	0.0	1.32	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.01	11.01	0.15	0.0
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	0.0	1.32	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.08	11.99	3.25	0.0
Rzepak i rzepik	0.0	0.0	0.0	5.27	23.1	0.0	x	x	x	x	x	x	47.78	23.02
Ziemniak	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	11.41	29.89	x
Burak cukrowy	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Chmiel	x	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x
Tytoń	x	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x
Warzywa gruntowe	x	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x
Krzewy owocowe	0.0	0.0	2.8	31.59	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	11.41	x	x
Drzewa owocowe	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x
Truskawki	0.0	7.6	10.19	19.77	0.41	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x	x	x	x
Rośliny strączkowe	x	x	x	0.0	1.32	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

6.7 Wody powierzchniowe

Głównymi czynnikami decydującymi o warunkach wodnych są rzeźba terenu i budowa geologiczna. Gmina Szczutowo należy do zlewni rzeki Wisły. Wody powierzchniowe na terenie gminy reprezentowane są przez:

- rzekę Skrwę Prawą, rzekę Mień,
 - strugi: Gozdawnica, Urszulewka, Gójsk – Grądy i Gójsk – Narty,
 - kanał Blizno,
- oraz szereg bezimiennych cieków, a także:
- jezioro Szczutowskie i jezioro Urszulewskie.

Skrwa Prawa stanowi północno – wschodnią granicę gminy, płynie z północy na południe. Rzeka jest prawym dopływem Wisły, długość to 114 km. Źródło rzeki znajduje się powiecie żuromińskim w okolicach wsi Płociczno. W górnym biegu meandruje w podmokłej dolinie, przepływa przez lasy nieopodal Sierpca i przez jezioro Skrwilno. Przed ujściem do Wisły wcina się w głęboką dolinę Kotliny Płockiej i w Brudzeńskim Parku Krajobrazowym lejkowato uchodzi do Jeziora Włocławskiego. Rzeka Mień (inaczej zwana Lipianką) przepływa przez zachodnią część gminy w miejscowości Blinno, jest prawobrzeżnym dopływem Wisły przepływającym przez Pojezierze Dobrzyńskie. Struga Gozdawnica – prawy dopływ Skrwy Prawej przepływa przez zachodnią część obszaru gminy. Struga Urszulewka – prawy dopływ Skrwy Prawej płynie w północnej części gminy. Uregulowane przebiegi większość rzek i cieków oraz rozległe dna, bądź wysokie zbocza powodują, że nawet przy wysokich stanach, wody nie wykraczają poza obszar koryta; wyjątek stanowi rzeka Skrwa Prawa.

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) - oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:

- jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny,
- sztuczny zbiornik wodny,
- struga, strumień, potok, rzeka, kanał, lub ich części,
- morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne.

Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych jest w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Wskaźnik stanu dobrego przyjęto zgodnie z rozporządzeniem klasyfikacyjnym.

Zgodnie z art. 56 ustawy Prawo Wodne celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione jest ochrona oraz poprawa ich stanu ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu ekologicznego i stanu chemicznego.

W trakcie wyznaczania celów środowiskowych dla wód powierzchniowych na IV cykl planistyczny (2022–2027) bazowano na procedurze przyjętej w cyklu poprzednim 2016–2021 (aPGW). Analogicznie, cele środowiskowe ustalono w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Podczas oceny stanu wód i wyznaczania celów środowiskowych wykorzystano najnowsze dane i opracowania, w tym nowe metodyki określania stanu elementów biologicznych i hydromorfologicznych, aktualizację wyznaczania SZCW i SCW, oraz zweryfikowaną typologię wód.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest:

- nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;
- osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;
- stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;
- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Zgodnie z powyższym, celem środowiskowym dla części wód niewyznaczonych jako SCW lub SZCW, którym w konsekwencji nadano status NAT, jest:

- dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- bardzo dobry stan ekologiczny, w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na bardzo dobry stan ekologiczny;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

- stan dobry, w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

W przypadku części wód wyznaczonych jako SCW lub SZCW celem środowiskowym jest:

- dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- maksymalny potencjał ekologiczny w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na maksymalny potencjał ekologiczny;
- stan dobry w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

Tabela 8. Ocena stanu 2014-2019 przepływających przez teren gminy Szczutowo

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Ocena stanu		
		Stan lub potencjał ekologiczny (GIOŚ 2014-2019)	Stan chemiczny (GIOŚ 2014-2019)	Ocena stanu (GIOŚ 2014-2019)
RW200011275 69	Skrwa od Chroponianki do ujścia	Dobry stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły stan wód
RW200009279 459	Mień do jez. Wielkiego	Zły stan ekologiczny	dobry	Zły stan wód
RW200010275 6529	Kanał Gójsk	umiarkowany stan ekologiczny	Brak danych	Zły stan wód
RW200016275 6319	Skrwa od Dopływu spod Przywitowa do Chroponianki	słaby stan ekologiczny	poniżej dobrego	Zły stan wód

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Tabela 9. Cele środowiskowe JCWP na lata 2022-2027 przepływających przez gminę Szczutowo

JCWP	Cel środowiskowy stanu/ potencjał ekologiczny	Cel środowiskowy stan chemiczny
RW200011275 69	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW200009279 459	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

RW200010275 6529	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [OWO., MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
RW200016275 6319	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Tabela 10. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP rzecznych przepływających przez gminę Szczutowo

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Presja znacząca	Rodzaj presji
RW2000 1127569	Skrwa od Chroponianki do ujścia	zagrożona	CHEM (na elementy chemiczne), CHEM_B (na elementy chemiczne (biota)), OCH (na obszary chronione)	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo
RW2000 09279459	Mień do jez. Wielkiego	zagrożona	BIO_HM (na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii), CHEM (na elementy chemiczne), FIZ (na elementy fizykochemiczne), OCH (na obszary chronione)	- odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe), - prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, - rozproszone - rolnictwo, leśnictwo;
RW2000 10275652 9	Kanał Gójsk	zagrożona	BIO_HM (na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii), FIZ (na elementy fizykochemiczne), OCH (na obszary chronione)	- źródła bytowe i komunalne (rozproszone), - prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe,
RW2000 16275631 9	Skrwa od Dopływu spod Przywitowa do Chroponianki	zagrożona	BIO_FIZ (na elementy biologiczne zależne od fizykochemii), BIO_HM (na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii), CHEM_B (na elementy chemiczne (biota)), OCH (na obszary chronione)	- prostowanie koryta - rzeki główne, - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

W północno - zachodniej części gminy Szczutowo położone są jeziora: Szczutowskie i Urszulewskie o istotnym znaczeniu hydrograficznym i gospodarczym dla terenu gminy, spełniające ważną rolę w ekosystemie wodnym.

Jezioro Urszulewskie to jezioro polodowcowe rynnowe, położone na pograniczu powiatu rypińskiego i powiatu sierpeckiego we wsi Urszulewo, zajmuje powierzchnię 290 ha i ma głębokość do 6 m.

Jezioro Szczutowskie – jezioro polodowcowe rynnowe ma powierzchnię ok. 100 ha.

Tabela 11. Ocena stanu jcw jeziornych 2014-2019 w gminie Szczutowo

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Ocena stanu		
		Stan lub potencjał ekologiczny (GIOŚ 2014-2019)	Stan chemiczny (GIOŚ 2014-2019)	Ocena stanu (GIOŚ 2014-2019)
LW20014	Urszulewskie	Zły stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły stan wód
LW20013	Szczutowskie	zły stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły stan wód

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Tabela 12. Cele środowiskowe JCW jeziornych na lata 2022-2027 znajdujących się na terenie gminy Szczutowo

JCW	Cel środowiskowy stanu/ potencjał ekologiczny	Cel środowiskowy stan chemiczny
LW20014	dobry stan ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
LW20013	dobry stan ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

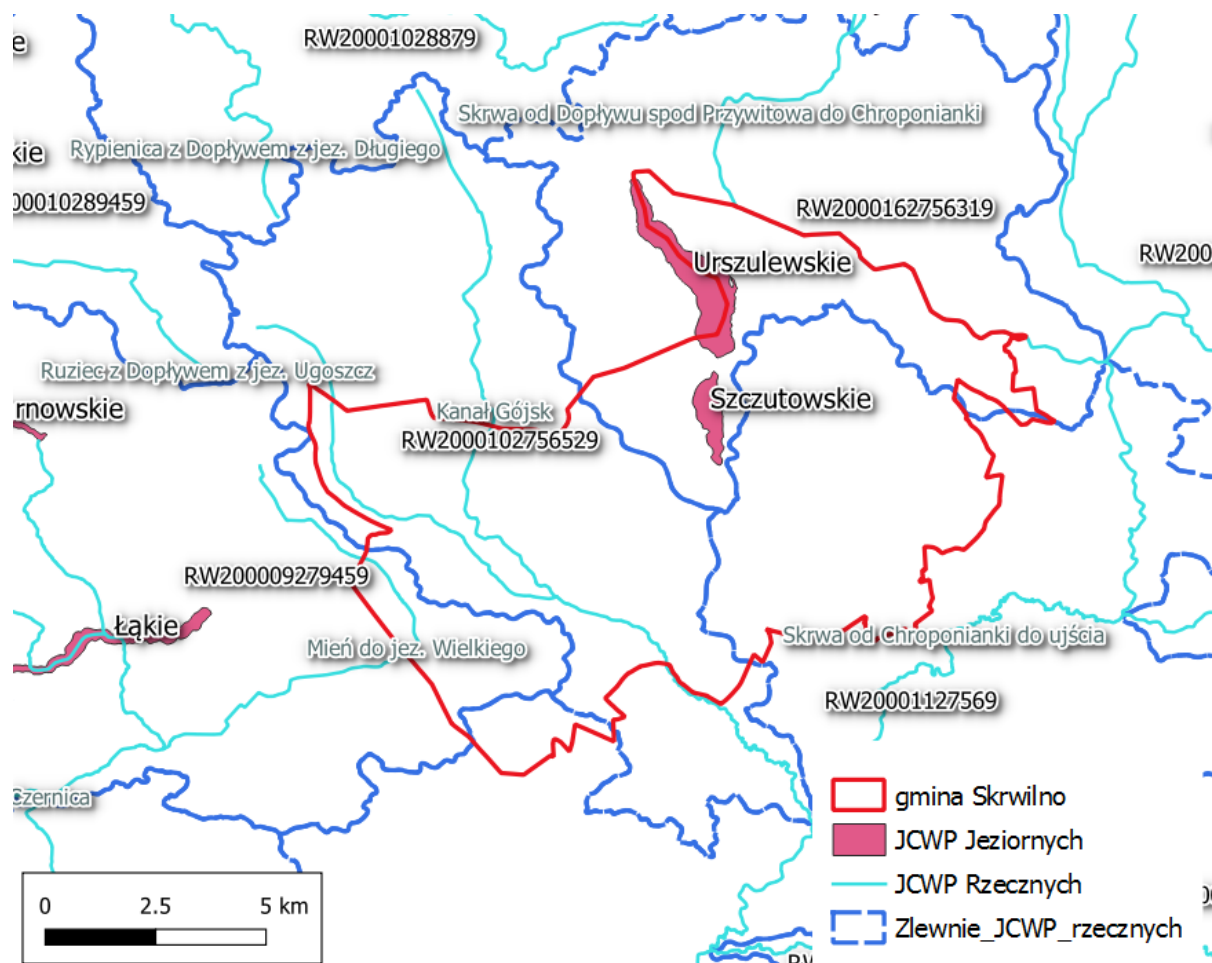
Tabela 13. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCW jeziornych na terenie gminy Szczutowo

Kod JCW	Nazwa JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Presja znacząca	Rodzaj presji
LW20014	Urszulewskie	zagrożona	BIO_FIZ (na elementy biologiczne zależne od fizykochemii), BIO_HM (na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii), CHEM (na elementy chemiczne), CHEM_B (na elementy chemiczne (biota)), FIZ (na elementy fizykochemiczne), OCH (na obszary chronione)	- rolnictwo i depozycja, - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski
LW20013	Szczutowskie	zagrożona	BIO_FIZ (na elementy biologiczne zależne od fizykochemii), BIO_HM (na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii), CHEM (na elementy chemiczne), FIZ (na elementy fizykochemiczne), OCH (na obszary chronione)	- rolnictwo i depozycja; odpływ miejski, - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

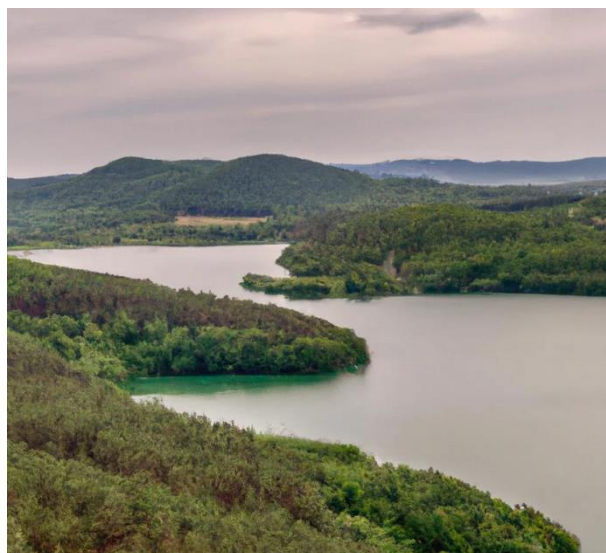
Sztuczna retencja wodna na terenie gminy odgrywa znikomą rolę, przez co doliny istniejących cieków wodnych są uzależnione wyłącznie od naturalnego reżimu hydrologicznego zlewni. Budowle wodne takie jak zastawki, jazy, przepusty z piętrzeniem oraz stopnie z piętrzeniem występują głównie na kanale Blizno, strudze Urszulewska, strudze Gójsk - Nart i Gójsk - Grądy oraz na rzece Skrwie Prawej. Na terenie gminy występują także pojedyncze stawy rybne kopane i ogroblowane.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Rysunek 16. Mapa hydrologiczna z podziałem na zlewnie jednolitych części wód

Źródło: www.kzgw.gov.pl

Fot. 1 Jezioro Urszulewskie

Fot. 2 Jezioro Szczutowskie i Urszulewskie

6.8 Wody gruntowe

Poziom wód gruntowych na przedmiotowym obszarze jest ściśle powiązany z budową geologiczną, rzeźbą terenu oraz przepuszczalnością; Na obszarze gminy Szczutowo wyróżnić można trzy obszary o odmiennym reżimie wód gruntowych:

- ❖ obszary dolin rzecznych, zasilane wodami opadowymi infiltrującymi, spływem podziemnym i lokalnie okresowo również powierzchniowym o zaleganiu wód gruntowych w strefie 0 – 0,8 m p.p.t., gdzie wahania I zwierciadła uzależnione są od stanu wód powierzchniowych,
- ❖ obszary pozadolinne z wodą gruntową o swobodnym zwierciadle z reguły głębiej niż 1,5 – 2,0 m p.p.t., w sąsiedztwie cieków około 1,0 – 2,0 m p.p.t.
- ❖ obszary pozadolinne o nieciągłych warstwach wodonośnych, w utworach trudno przepuszczalnych, spoistych o zaleganiu wód gruntowych na zróżnicowanych głębokościach z reguły jednak głębiej niż 1,5 m p.p.t.. Ogólnie warunki wodne z punktu widzenia budownictwa w większości nie budzą zastrzeżeń. Na przeważającej części terenu gminy woda gruntowa I poziomu występuje głębiej niż 1,5 – 2,0 m p.p.t.

6.9 Wody podziemne

Obszar opracowania znajduje się w granicach GZWP – Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Subniecka Warszawska” Nr 215, zaliczany jest do jednolitych części wód podziemnych nr 48.

- **GZWP Nr 215** - Subniecka warszawska (Tr), o powierzchni ok 51 000 km², mieści się w obrębie regionu I mazowieckiego. W obrębie zbiornika Subniecki warszawskiej 2760 km² objętych jest ochroną, w tym 1060 km² to obszary najwyższej ochrony (ONO), a 1700 km² to obszary wysokiej ochrony (OWO). GZWP 215 występuje w utworach trzeciorzędowych i ma porowy charakter ośrodka.

Tabela 14. Parametry GZWP występującego na terenie opracowania

Nr GZWP	Nazwa GZWP	Wiek skał	Powierzchnia GZWP [km ²]	Średnia głębokość ujęć [m]	Zasoby dyspozycyjne [tys.m ³ /d]
215	Subniecka Warszawska	Tr	51 000,0	160,0	250,0

Źródło: Mapa GZWP, Zakład Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej (stan CAG na dzień 30.01.2003 r.);

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, **jednolite części wód podziemnych** - (groundwaterbodies) obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Znaczący przepływ wód podziemnych wg RDW jest to taki przepływ, którego nie osiągnięcie na granicy JCWPd z wodami powierzchniowym lub z ekosystemem lądowym powodowałoby znaczące pogorszenie ekologicznej lub chemicznej jakości wód powierzchniowych lub znaczną szkodę dla bezpośrednio zależnego od wód podziemnych ekosystemu lądowego. Pobór wód podziemnych znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę do spożycia jest to pobór wynoszący średnio ponad 10 m³/d albo pobór zaopatrujący co najmniej 50 osób.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie). Określenie celów środowiskowych dla wód podziemnych zostało wykonane na podstawie corocznych wyników oceny stanu obejmujące stan chemiczny i ilościowy opracowany w ramach PMŚ.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogorszenia się stanu części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW),
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem, a zasilaniem wód podziemnych,

- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego na skutek działalności człowieka.

Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (derogacje)

Dyrektywa przewiduje odstępstwa od założonych celów środowiskowych, jeżeli ich osiągnięcie dla danej części wód w ustalonym terminie nie będzie możliwe z określonych przyczyn.

W myśl art. 4 RDW, odstępstwa zdefiniowane są następująco:

- odstępstwa czasowe – dobry stan wód może zostać osiągnięty do roku 2021 lub najpóźniej do 2027 (art. 4.4 RDW),
- ustalenie celów mniej rygorystycznych (art. 4.5 RDW),
- czasowe pogorszenie stanu wód (art. 4.6 RDW),
- nieosiągnięcie celów ze względu na realizację nowych inwestycji (art. 4.7 RDW).

Odstępstwa czasowe, czyli przedłużenie terminu realizacji zadań RDW do 2021 lub 2027 roku, można wyznaczyć dla części wód ze względu na:

- brak możliwości technicznych wdrażania działań,
- dysproporcjonalne koszty wdrożenia działań,
- warunki naturalne niepozwalające na poprawę stanu części wód.

Dążenie do osiągnięcia celów mniej rygorystycznych jest możliwe dla tych części wód, które zostały zmienione w wyniku działalności człowieka w taki sposób, że doprowadzenie ich do stanu (potencjału) dobrego jest niemożliwe ze względu na:

- brak możliwości technicznych wdrożenia działań,
- dysproporcjonalne koszty wdrożenia działań.

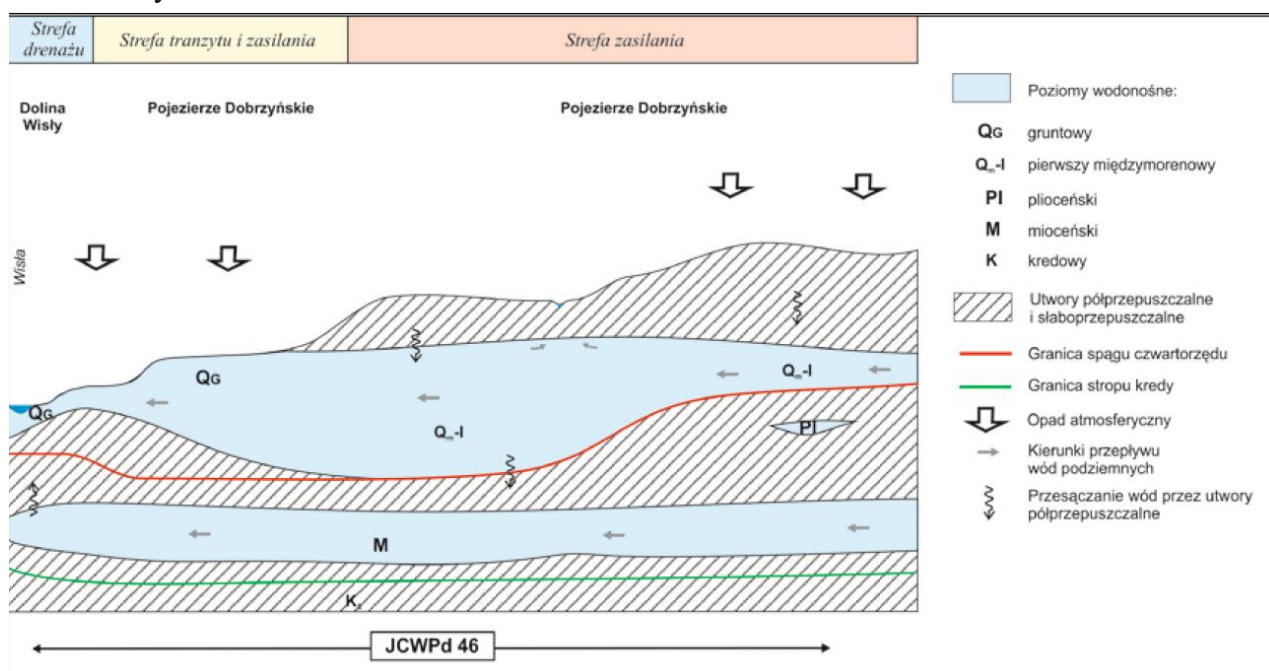
RDW dopuszcza wyznaczenie derogacji dla jednolitych części wód również w sytuacji, gdy osiągnięcie celów jest niemożliwe w wyniku:

- nowych zmian w charakterystykach fizycznych jednolitych części wód,
- nowych form zrównoważonej działalności gospodarczej człowieka.

Schemat krążenia wody JCWPd nr 46

W wydzielonych kompleksach i poziomach wodonośnych JCWPd 46 można wyodrębnić jeden spójny system krążenia wód podziemnych. Obejmuje on strefy zasilania rozprzestrzeniające się na wschód od doliny Wisły. Położone są one na obszarze Pojezierza Dobrzyńskiego, częściowo poza granicami omawianej jednostki (JCWPd 46). Główną bazą drenażu wszystkich poziomów wodonośnych jest dolina Wisły. Lokalnie strefę drenażu można wyodrębnić w dolinie Mieni.

Płytkie poziomy wód gruntowych (dolinne i sandrowe) są zasilane przez infiltrację bezpośrednią oraz w dolinie Wisły poprzez dopływ lateralny. Bazą drenaży tych wód jest system hydrograficzny (Wisła wraz z najważniejszymi dopływami). Wody poziomu międzymorenowego zasilane są infiltracją bezpośrednią oraz poprzez utwory słaboprzepuszczalne pokrywające wysoczyznę morenową. Głównym obszarem zasilania jest Pojezierze Dobrzyńskie, a bazę drenażu stanowi Wisła i Mień. Część wód przesącza się do głębszych poziomów wodonośnych. Płytkie wody gruntowe wraz z wodami pierwszego poziomu wodonośnego biorą udział w lokalnym systemie krążenia. W pośrednim systemie obiegu wód biorą udział głębsze poziomy wodonośne: mioceni i kredowy. Zasilane są pośrednio poprzez przesączanie z płytszych poziomów wodonośnych. Bazą drenażu stanowi dolina Wisły.

Rysunek 17. Schemat przepływu wód podziemnych w JCWPd nr 46

Źródło: www.psh.gov.pl

Schemat krążenia wody JCWPd nr 48

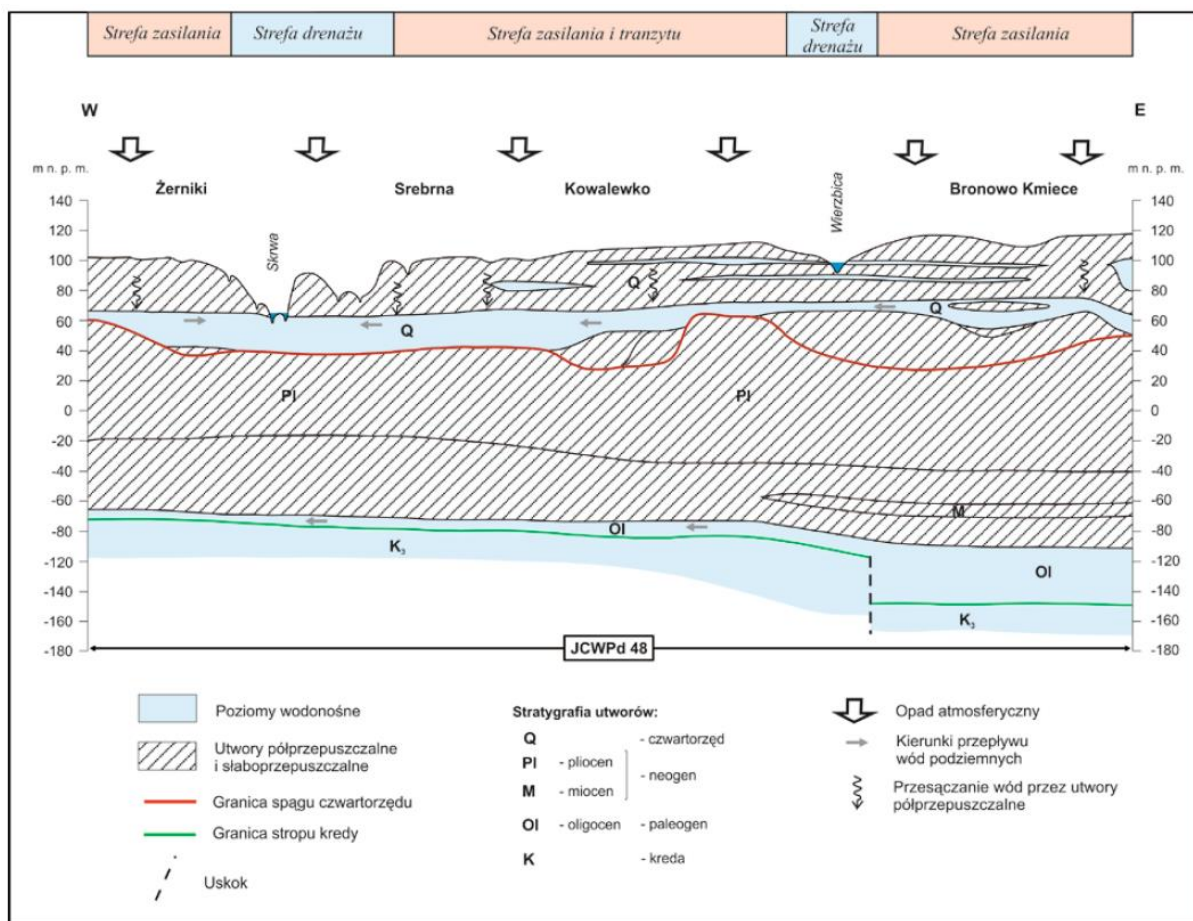
Na obszarze JCWPd nr 48 wyróżnia się poziomy wodonośne: czwartorzędowe, mioceni oraz oligoceńsko – górnokredowy.

System przepływu w oligoceńsko - górnokredowym poziomie ma charakter regionalny. Przepływ wód odbywa się w kierunku północno - zachodnim. Zasilanie poziomu odbywa się na drodze przesączania z wyżej położonych poziomów wodonośnych oraz dopływu wód z obszaru niecki mazowieckiej. Mioceni poziom wodonośny jest zbyt słabo rozpoznany by móc w sposób precyzyjny i jednoznaczny scharakteryzować system przepływu. Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest fakt, iż poziom ten ma charakter nieciągły i nie występuje na całym obszarze JCWPd nr 48.

Czwartorzędowe poziomy wodonośne posiadają system przepływu o charakterze lokalnym. Strefami zasilania są wysoczyzny morenowe, pagórki morenowe oraz równiny akumulacyjne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

i erozyjne wód roztopowych. Głębokość występowania warstw wodonośnych znajduje się w przedziale od 15 m do 50 m, miąższość warstwy wodonośnej wynosi 20 m do 40 m. Z wód zalegających w utworach poziomu czwartorzędowego korzysta się na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy, działalności gospodarczej i rolniczej oraz do celów przeciwpożarowych. Na terenie gminy znajdują się 2 ujęcia wód czwartorzędowych: w miejscowości Szczutowo i Gójsk. Są one podstawą zasilania wodociągów gminnych i służące do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę.

Rysunek 18. Schemat przepływu wód podziemnych w JCWPd nr 48

Źródło: www.psh.gov.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Tabela 15. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd znajdujących się na terenie opracowania

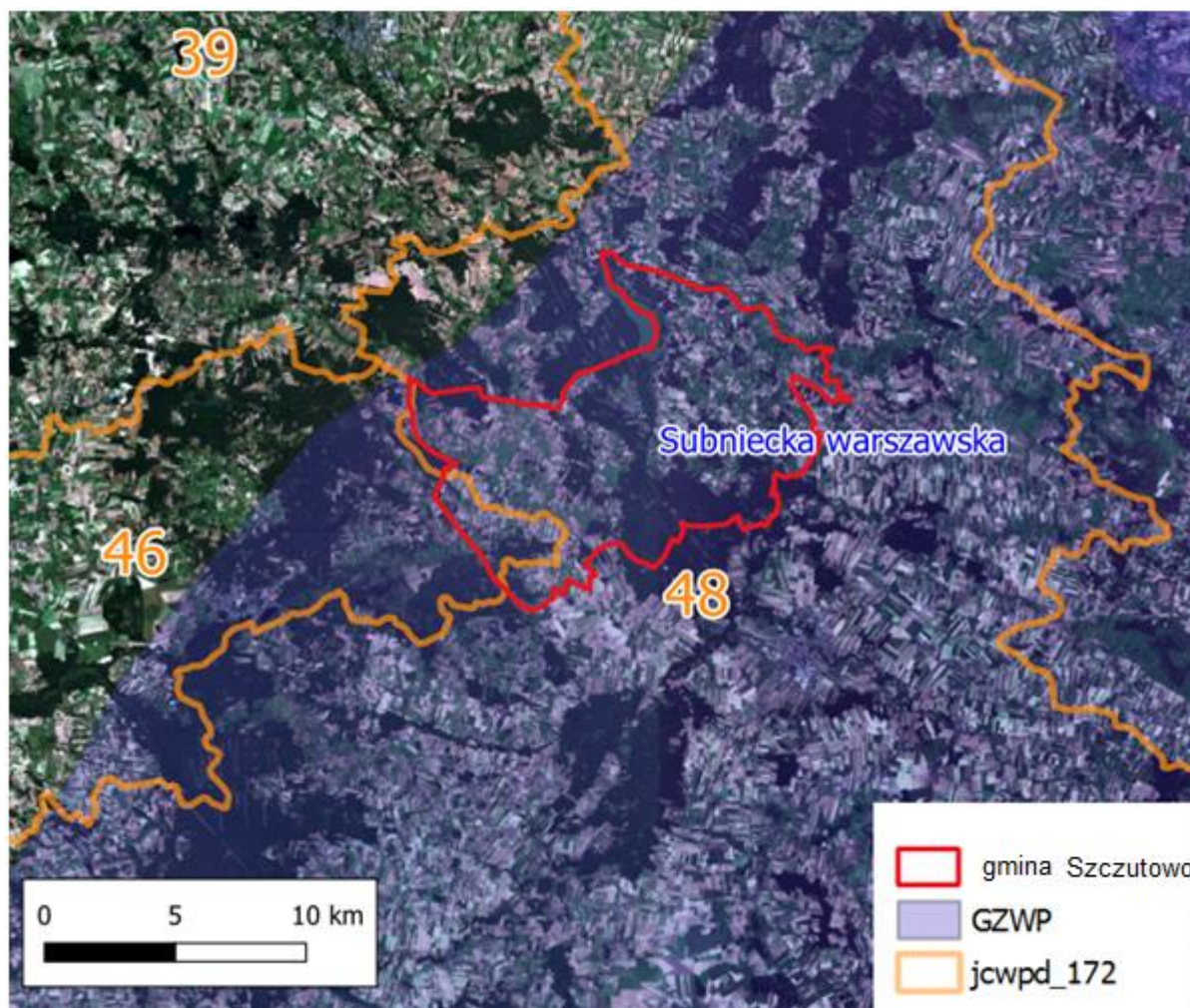
Kod JCWPd	Czy JCWP jest monitorowana?	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Rok oceny	Porównanie oceny JCWPD wg danych z 2016 i 2019 r.
GW2000 46	monitorowana	dobry	dobry	2019	Bez zmian
GW2000 48	monitorowana	dobry	dobry	2019	Bez zmian

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Tabela 16. Uzasadnienie odstępstwa w zakresie nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd

Kod JCWPd	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Złagodzony cel środowiskowy (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW)	
		wskaźnik/grupa wskaźników, dla którego nie może nastąpić dalsze pogorszenie stanu wód (brak konieczności osiągnięcia wartości odpowiadającej stanowi dobremu)	Uzasadnione opisowe odstępstwo
GW2000 46	niezagrożona	Nie dotyczy	Nie dotyczy
GW200 048	niezagrożona	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

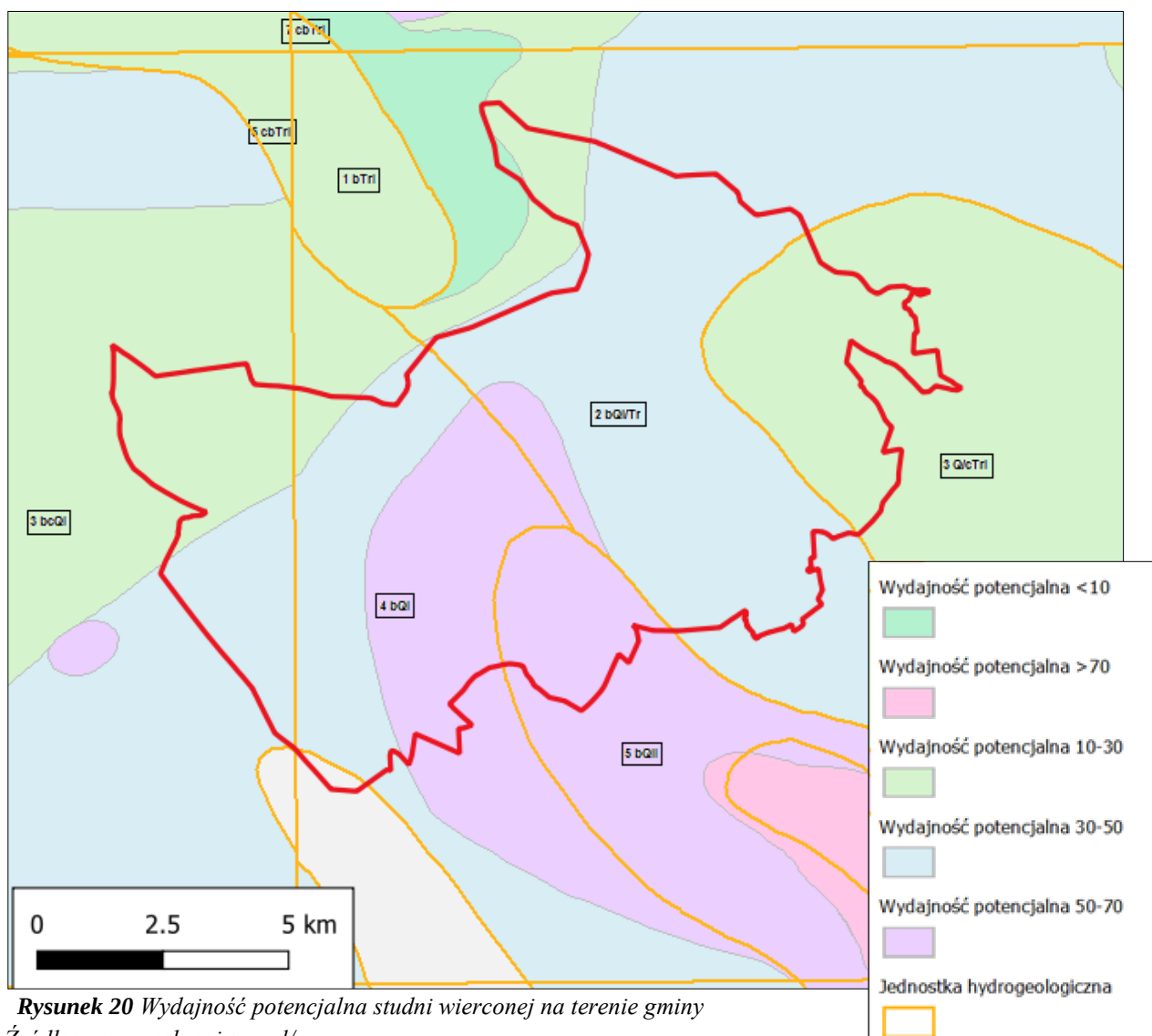

Rysunek 19. Mapa występowania GZWP oraz JCWPd wraz z zaznaczonym obszarem planu

Źródło: <http://www.smorp.pl/imap/>

Wydajność potencjalna studni wierconej na terenie opracowania jest zróżnicowana. Na terenie gminy na większości terenu wydajność studni wierconej wynosi 30-50 m³/h. Teren gminy położony jest w następujących jednostkach hydrogeologicznych:

- 2bQl/Tr,
- 3Q/cTrl,
- 4bQl,
- 3bcQl,
- 5bQII.

Rysunek 20 Wydaźność potencjalna studni wierconej na terenie gminy
Źródło: www.epsh.pgi.gov.pl/

Ogólnie warunki wodne z punktu widzenia budownictwa w większości nie budzą zastrzeżeń. Na przeważającej części terenu gminy woda gruntowa I poziomu występuje głębiej niż 1,5 – 2,0 m p.p.t.

Potencjalne zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Na jakość wód powierzchniowych wpływają uwarunkowania naturalne: warunki klimatyczne, hydrograficzne, tempo przebiegu procesów biohydrochemicznych w wodach (tzw. zdolność samooczyszczania się wód), presje antropogeniczne.

Poważnymi czynnikami obniżającymi jakość wód w gminie Szczutowo są:

- emisja ścieków ze źródeł komunalnych,
- odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych,

- niewystarczające skanalizowanie obszaru gminy,
- niewłaściwy sposób postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi,
- zanieczyszczenia obszarowe

Na koniec 2020 roku długość czynnej kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Szczutowo wynosiła 36,28 km, natomiast liczba przyłączy do budynków mieszkalnych wynosiła 459. Sieć kanalizacji sanitarnej odprowadza ścieki do gminnej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości Blizno. Jest to oczyszczalnia mechaniczno - biologiczna o przepustowości 273 m³/dobę. Do gminnej oczyszczalni ścieków w 2020 r. zostało doprowadzone 84,108 tys. m³. Na terenie Gminy Szczutowo nie funkcjonują prywatne oczyszczalnie ścieków. Istotnym elementem w uporządkowaniu systemu kanalizacji na terenie Gminy jest funkcjonowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Poziom skanalizowania Gminy Szczutowo wynika głównie z typowo rolniczego charakteru gminy, a więc dominującej rozproszonej zabudowy. Układ przestrzenny gminy i stan zabudowy uniemożliwia rozbudowę sieci kanalizacji na obszarze całej gminy, gdyż nie wszędzie jest to uzasadnione ekonomicznie. W związku z tym, że sieć wodno-kanalizacyjna jest jednym z podstawowych elementów warunkujących jakość życia mieszkańców oraz rozwój mieszkalnictwa i przedsiębiorczości na każdym terenie, to Gmina Szczutowo systematycznie i w miarę zapotrzebowania realizuje inwestycje w tym zakresie.

Obecnie większość rolników stosuje mineralne i organiczne nawozy pod uprawy oraz chemiczną ochronę roślin stąd poważnym zagrożeniem dla czystości wód powierzchniowych są zanieczyszczenia obszarowe. Niejednokrotnie odprowadza się je w sposób niezorganizowany, trudny do określenia pomiarowego. Transport tych substancji z terenu zlewni odbywa się przez wody roztopowe, opadowe i infiltracyjne na całej długości rzek. Powyższy zespół zagrożeń doprowadza do nadmiernego wzbogacenia wód w substancje biogenne. Przeżyźnienie wód powoduje nadmierny rozwój organizmów, a ich masowy rozkład obniża parametry biochemiczne wód. Stały dopływ ścieków powoduje degradację wód powierzchniowych już w odcinkach źródłowych.

Ocena Jednolitych Części Wód

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód (JCWP) na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska. Przez JCWP rozumie się oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich część, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Zasady prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz.U. 2016 poz. 1178), zaś elementy jakości dla klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, definicje klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz typy wód powierzchniowych z podziałem na kategorie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9

listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 258, poz. 1549).

Do czynników wpływających na jakość wód powierzchniowych należą uwarunkowania naturalne, takie jak warunki klimatyczne i hydrologiczne, czy zdolność samooczyszczania oraz zanieczyszczenia antropogeniczne. Na jakość wód cieków wodnych na omawianym obszarze ma przede wszystkim wpływ:

- rolnictwo, co wynika głównie z faktu stosowania nawozów sztucznych i naturalnych, a także środków ochrony roślin (obecnie w ilościach malejących),
- hodowla zwierząt poprzez niewłaściwe składowanie obornika i gnojowicy oraz ich niewłaściwe, zbyt duże lub zbyt częste stosowanie na polach,
- niedostateczna infrastruktura odprowadzająca ścieki bytowo – gospodarcze,
- spływy powierzchniowe.

Dużym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest brak kanalizacji. Zbiorniki bezodpływowe, które nierzadko są nieszczelne, stanowią źródło skażenia sanitarnego. Globalnie ma to duży wpływ na wody gruntowe i małe ciekły w zlewni rzeki. Innego rodzaju zagrożeniem dla wód powierzchniowych i gruntowych są spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, a także nieprawidłowo składowane nawozy, a szczególnie naturalne tj. obornik, gnojownica, gnojówka. Następuje wtedy zanieczyszczenie wód znacznie stężonymi składnikami nawozu.

Zanieczyszczenie wód podziemnych w największym stopniu zależy od głębokości zalegania oraz izolacji poziomu wodonośnego od powierzchni terenu oraz od lokalizacji potencjalnych źródeł zanieczyszczeń. Najbardziej zagrożone w gminie Szczutowo, podobnie jak w całym kraju, są wody gruntowe w obrębie czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Dobre właściwości filtracyjne skał słabo izolujących poziom wodonośny stwarzają warunki do migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Wody wgłębne, lepiej izolowane od powierzchni, charakteryzują się dobrą jakością. Zanieczyszczenie wód podziemnych może mieć charakter nieodwracalny, dlatego też ich ochrona ma znaczenie priorytetowe.

Głównymi, potencjalnymi źródłami zagrożeń dla jakości wód podziemnych w gminie Szczutowo są:

- zanieczyszczenia obszarowe, których podstawowym źródłem jest rolnictwo (niewłaściwe stosowanie gnojowicy, nawozów sztucznych, środków ochrony roślin),
- nieprawidłowe metody pozbywania się ścieków (rozsączkowanie nie oczyszczonych ścieków w gruncie lub świadome zakładanie nieszczelnych szamb),
- działalność gospodarcza (stacje paliw, magazyny środków chemicznych).

Duży wpływ na stan zasobów wodnych odgrywa wielkość zużycia wody. Na koniec 2020 roku na obszarze gminy Szczutowo funkcjonowała instalacja wodociągowa o łącznej długości 154,6 km prowadząca do 1072 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Ilość dostarczonej wody wynosiła do 1072 budynków mieszkalnych i zbiorowego

zamieszkania. Ilość dostarczonej wody wynosiła łącznie 309,5 tys. m³. Sieć wodociągowa zasilana jest z dwóch stacji uzdatniania wody - w Szczutowie i w Gójsku. Sieci te nie są połączone.

Strategiczne znaczenie gospodarcze wód podziemnych i powszechność presji ograniczająca szybkość regeneracji tych zasobów, wymuszają potrzebę ich stałej kontroli. Jest ona realizowana w ramach monitoringu wód podziemnych, który jako element Państwowego Monitoringu Środowiska dostarcza informacji o stanie chemicznym wód, określa trendy zmian i sygnalizuje zagrożenia. W procedurze przeprowadzania tych działań jednostką bilansowania jest jednolita część wód podziemnych (JCWPd), definiowana jako objętość wód w warstwach wodonośnych, które są lub mogą być źródłem wody do spożycia znaczącym w zaopatrzeniu ludności lub istotnym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego, określonego przez Ramową Dyrektywę Wodną (RDW).

Oceny stanu chemicznego w jednolitych częściach wód (JCWPd) i w poszczególnych punktach badawczych dokonuje się w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. nr 143, poz. 896), które wyróżnia pięć klas jakości wód:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości

oraz dwa stany chemiczne wód:

- stan dobry (klasy I, II i III),
- stan słaby (klasy IV i V).

Zasada zaliczania wód do odpowiedniej klasy polega na dopuszczeniu przekroczenia wartości granicznych elementów fizykochemicznych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, pod warunkiem, że mieszczą się one w granicach przyjętych dla bezpośrednio niższej klasy jakości. Jako niedopuszczalne przyjęto przekroczenie wartości granicznych oznaczonych w rozporządzeniu indeksem „H” wskaźników nieorganicznych: antymonu, arsenu, azotanów, azotynów, boru, chromu, cyjanków, fluorków, glinu, kadmu, niklu, ołowiu, rtęci, selenu i srebra oraz wskaźników organicznych: adsorbowanych związków chloroorganicznych (AOX), benzo(a)pirenu, benzenu, lotnych węglowodorów aromatycznych (BTX), substancji ropopochodnych, pestycydów, tetrachloroetenu, trichloroetenu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Zakres i częstotliwość badań wynika z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 roku w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu JCW powierzchniowych

i podziemnych (Dz.U. 2013 poz. 1558).

W 2017 r. Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, wykonał badania wód podziemnych w 28 punktach województwa mazowieckiego, należących do sieci krajowej. Badano wody w punktach zlokalizowanych w granicach 8 jednolitych części wód podziemnych zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu.

Tabela 17. Klasy jakości punktów zlokalizowanych w poszczególnych JCWPd, badanych przez PiG w 2017 r.

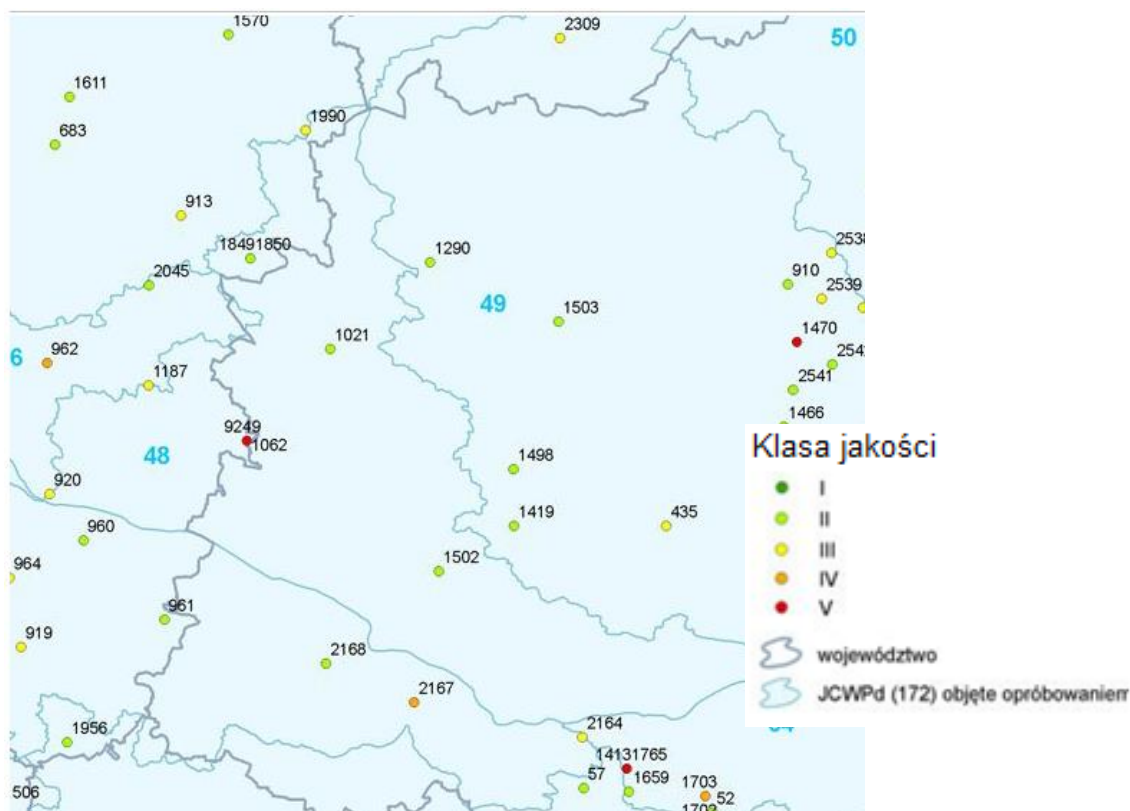
JCWPd	Liczba punktów ogółem	Liczba punktów w II klasie	Liczba punktów w III klasie	Liczba punktów w IV klasie	Liczba punktów w V klasie	Wskaźniki decydujące o IV/V klasie punktu (nr punktu)
47	4	1	2		1	NO ₃ ^H (1856)
48	1	1				
49	10	6	3	1		NO ₃ ^H (1470)
50	3	2	1			
55	3	1	2			
64	1		1			
65	1			1		As ^H (1656)
86	5	2	3			
Razem	28	13	12	2	1	

Źródło: Monitoring jakości wód podziemnych w województwie mazowieckim w 2017 roku

Monitoring diagnostyczny jednolitych części wód podziemnych prowadzony jest w celu uzupełnienia i sprawdzenia procedury oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych oraz oceny znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężeń zanieczyszczeń wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych. Monitoring diagnostyczny dotyczy wszystkich jednolitych części wód podziemnych wydzielonych na terenie kraju i jest prowadzony z częstotliwością przynajmniej raz w ciągu 6-letniego cyklu aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Na terenie Gminy Szczutowo nie są zlokalizowane punkty badawcze wód podziemnych. Najbliżej znajduje się punkt badawczy w Sierpcu; ocena jakości wód podziemnych w tym punkcie wykazała:

Stan wód podziemnych - JCWPd nr 48:

- 2019 r. - stan chemiczny dobry, stan ilościowy dobry;
- 2016r. - stan chemiczny dobry, stan ilościowy dobry.

Rysunek 21. Klasy jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego wg danych z 2019 roku.

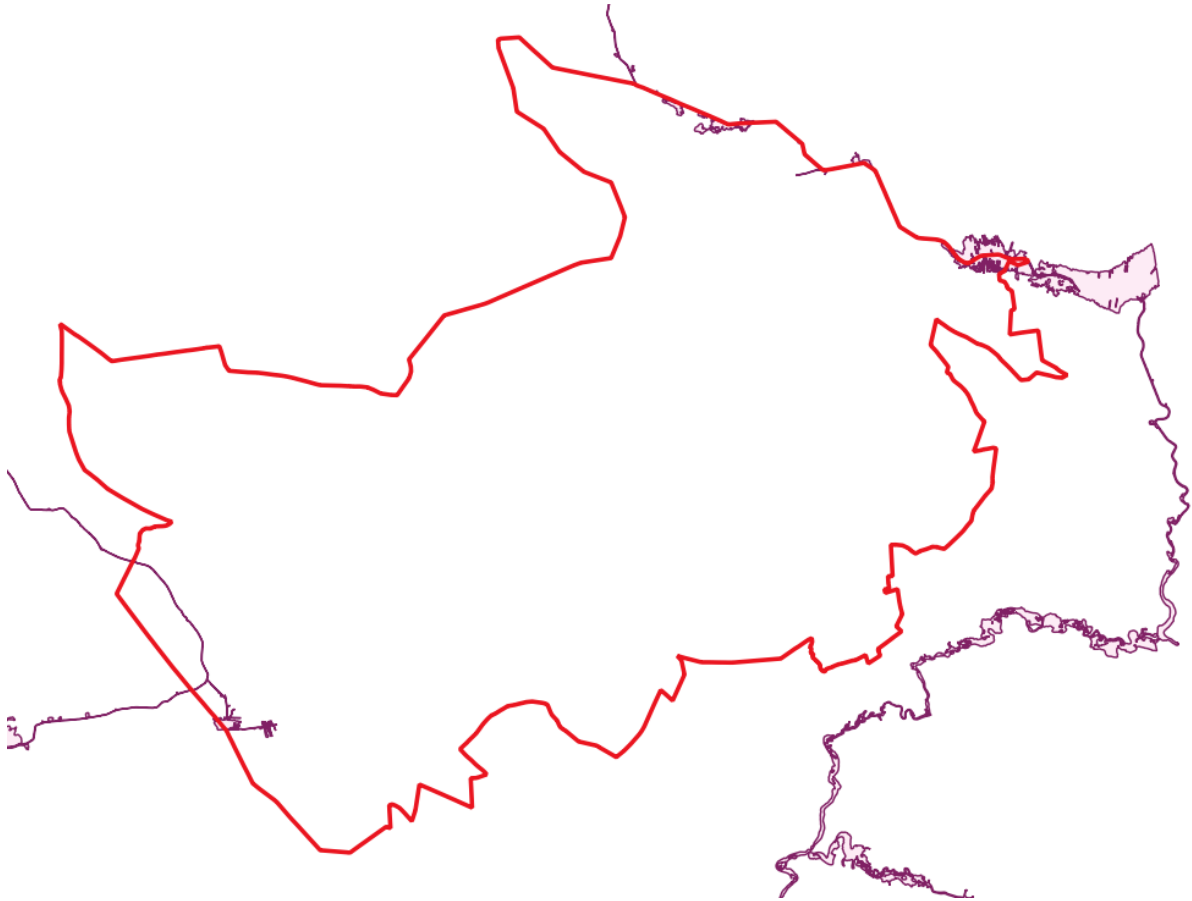
Źródło: <http://mjwp.gios.gov.pl/>

6.10 Obszary zagrożone powodzią oraz osuwaniem się mas ziemnych

Na terenie gminy Szczutowo znajdują się obszary zagrożone powodzią:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$),
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$),
- obszary, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Rysunek 22. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Rysunek 23. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$)

Rysunek 24. Obszary, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$)

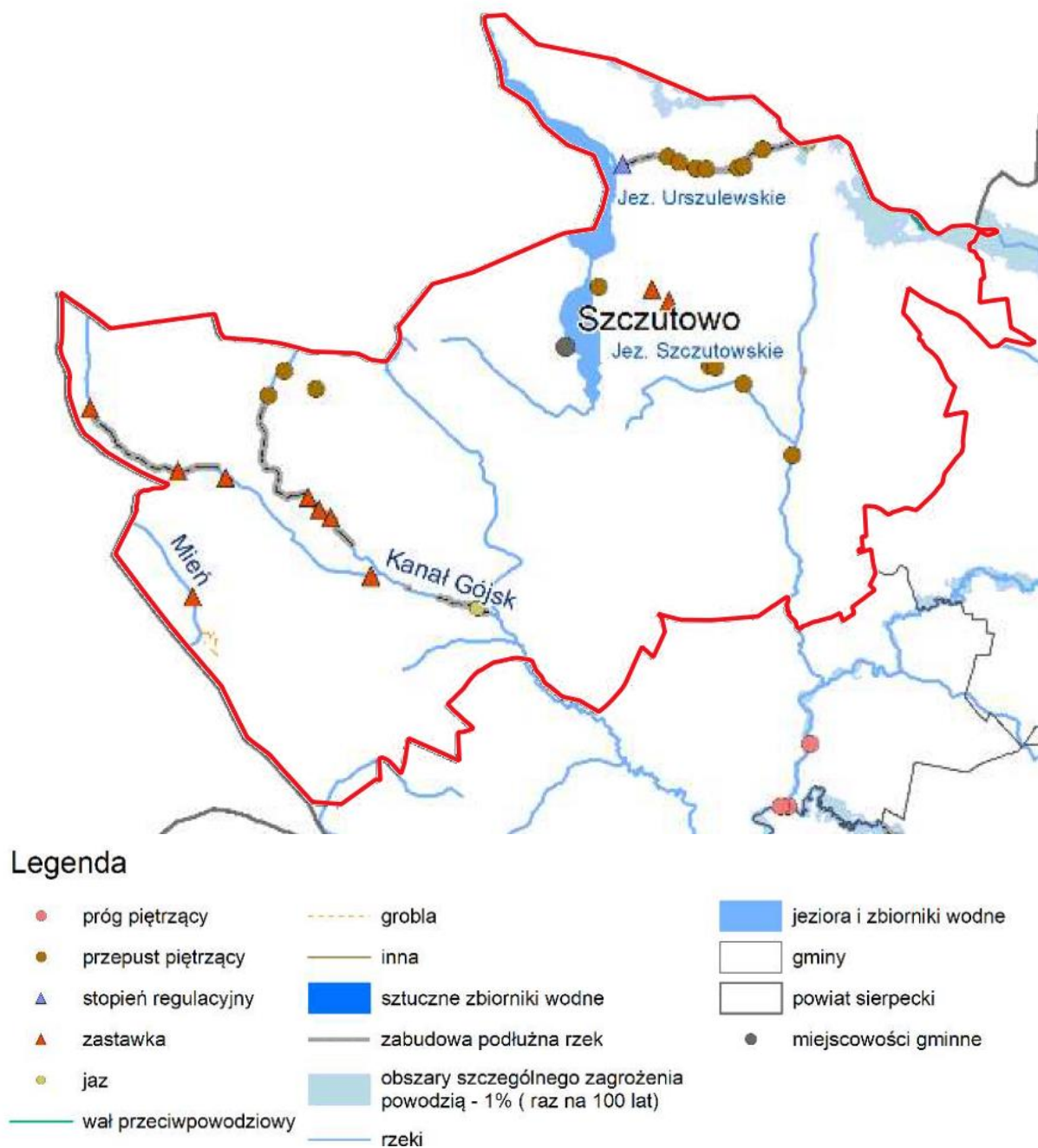
Tereny szczególnego zagrożenia powodzią występują małymi odcinkami przy rzece Skrwie Prawej w północnej części gminy i są to tereny podmokłe, zabagnione. W południowo-zachodniej części gminy również występują obszary zagrożone powodzią.

Aby zapewnić prawidłową ochronę przeciwpowodziową należy:

- dokonywać oceny stanu technicznego obiektów ochrony przed powodzią i powstrzymanie ich degradacji oraz modernizacja w zakresie funkcjonalności w ochronie przed powodzią i stanu technicznego;
- systematycznie aktualizować dane o zasięgu i wielkości zalewów powodziowych oraz danych o poziomie zagrożenia i ryzyka powodziowego;
- wspomagać zarządzanie użytkowaniem i zabudową terenu dla ograniczenia wzrostu zagrożenia powodziowego w przyszłości;
- wpływać na wzrost świadomości społecznej;
- wspomaganie budowy systemu ostrzeżeń krótkoterminowych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

W zagospodarowaniu terenów szczególnego zagrożenia powodzią znajdują zastosowanie przepisy ustawy prawo wodne.

Rysunek 25. Urządzenia wodne na tle obszarów zagrożonych powodzią

Zgodnie z mapą systemu osłony przeciwosuwiskowej SOPO na terenie gminy Szczutowo nie występują osuwiska, ani tereny zagrożone osuwiskami.

6.11 Klimat

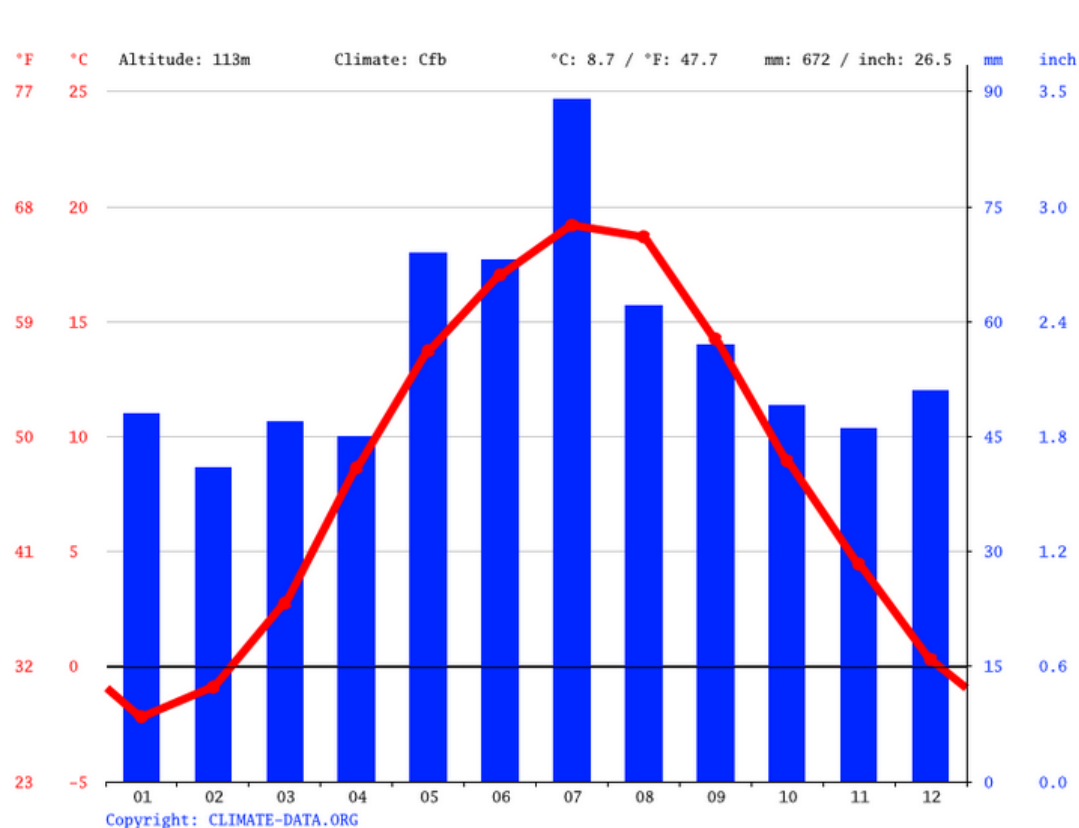
Obszar gminy Szczutowo wg regionalizacji klimatycznej Polski opracowanej przez W. Okołowicz i D. Martyn położony jest w Regionie Północnomazowieckim i ma klimat pośredni z wpływami kontynentalnymi i ze słabym wpływem Morza Bałtyckiego. Według regionalizacji rolniczo - klimatycznej Polski opracowanej przez Gumińskiego i zmodyfikowanej przez J. Kondrackiego omawiany teren położony jest w VIII Dzielnicy Środkowej. Warunki klimatyczne gminy charakteryzują się następującymi wartościami, dla poszczególnych elementów klimatu:

- średnia roczna temperatura powietrza: 9,2 °C,
- średnia roczna wilgotność względna: 78%,
- okres wegetacji roślin: 210 dni,
- wysokość średnich rocznych opadów atmosferycznych: 400 - 500 mm,
- średnia roczna prędkość wiatru: 3,8 – 4,4 m/s.

Na obszarze gminy dominują wiatry o kierunku zachodnim, południowo – wschodnim i północnym. Latem i jesienią przeważają wiatry zachodnie, zimą południowo – wschodnie. Teren gminy wg klasyfikacji zasobów wiatru na strefy przydatności położony jest w II strefie – korzystnej dla rozwoju energetyki wiatrowej. W strefie tej średnie roczne prędkości wiatru przekraczają 4 m/s, a lokalnie potrafią osiągać nawet 6 m/s.

Lokalnie klimat mogą charakteryzować dość zmodyfikowane parametry. Dotyczy to między innymi wiatrów zwłaszcza w południowej części gminy, gdzie wał morenowo – czołowy usytuowany jest prostopadle do głównego kierunku nawietrzania. Ciąg pagórków morenowych zatrzymując częściowo wiejące wiatry pozostawia w cieniu aerodynamicznym tereny usytuowane na jego zapleczu. Duże powierzchnie leśne wpływają łagodząco na dobowy rozkład temperatur a jeziora na rozkład temperatur w zależności od pór roku (ocieplają jesienią a ochładzają wiosną). Duża ilość rozległych dolin sprzyja gromadzeniu się mas wychłodzonego powietrza, powstawaniu inwersji temperatur, utrzymywaniu się mgieł. Zjawiska te bardziej odczuwalne są w południowo – zachodniej części gminy.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

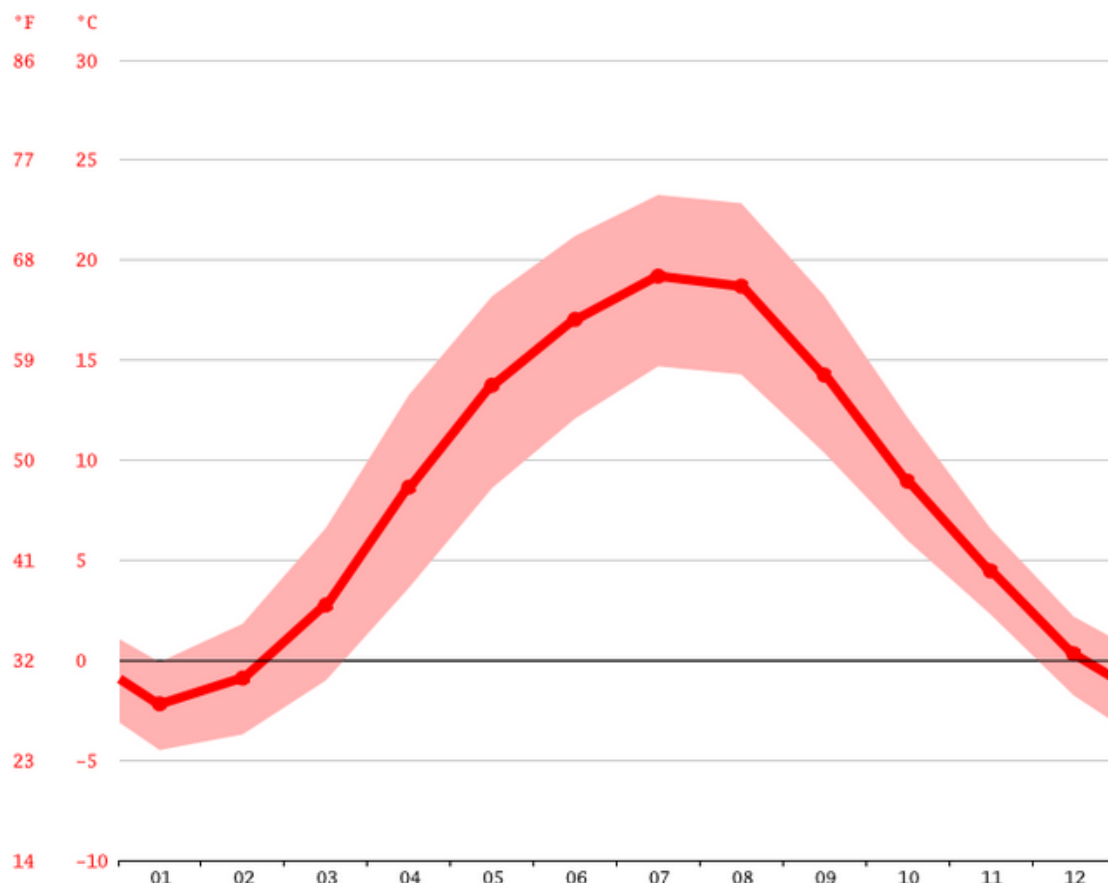

Rysunek 26. Klimatogram dla gminy Szczutowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.climate-data.org

Najsuchszym miesiącem jest luty, z 41 mm opadów. Większość opadów ma miejsce w lipcu, ze średnią na poziomie 89 mm.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SZCZUTOWO

Rysunek 27. Wykres temperaturowy dla gminy Szczutowo
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.climate-data.org

Najcieplejszym miesiącem w roku jest lipiec, ze średnią temperaturą 19.2 °C. Styczeń ze średnią temperaturą na poziomie -2.2 °C. Ma najniższą temperaturę średnią w całym roku.

Tabela 18. Tabela klimatu dla gminy Szczutowo

	styczeń	luty	Marsz	Kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	paździer- nik	listopad	grudzień
Śr. Temperatura (° C)	-2.2	-0.9	2.8	8.7	13.7	17	19.2	18.7	14.3	8.9	4.5	0.3
Min. Temperatura (° C)	-4.5	-3.7	-1	3.6	8.6	12.1	14.7	14.3	10.4	6	2.3	-1.8
Max. Temperatura (° C)	-0.1	1.8	6.6	13.3	18.2	21.2	23.3	22.8	18.2	12.1	6.6	2.2
Opady / Opady deszczu (mm)	48	41	47	45	69	68	89	62	57	49	46	51
Wilgotność(%)	85%	83%	76%	68%	67%	67%	70%	70%	73%	80%	87%	86%
Deszczowe dni (d)	8	8	8	7	9	9	10	8	7	7	8	8
Godziny słoneczne (g)	2.4	3.2	5.4	8.7	10.4	10.8	10.7	10.2	7.2	4.8	2.8	2.1

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.climate-data.org

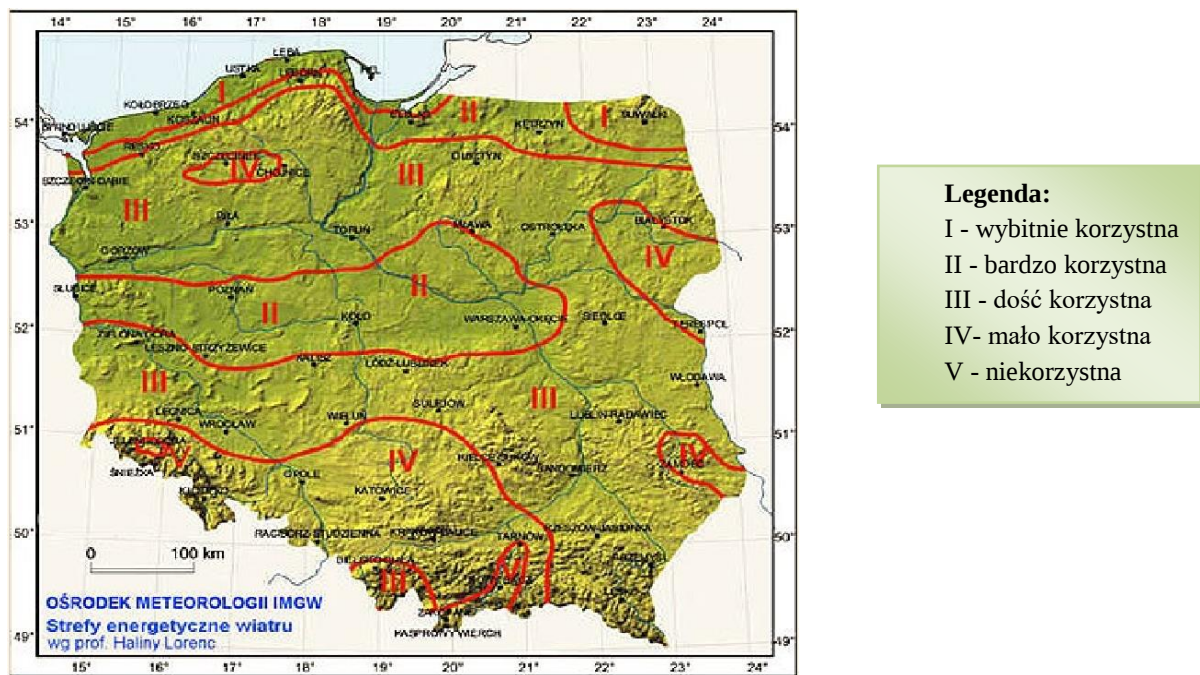
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SZCZUTOWO

Różnica w opadach pomiędzy najsuchszym a najmokrzejszym miesiącem wynosi 48 mm. Średnia temperatura waha się w trakcie roku o 21,4 °C.

Najniższa wilgotność względna w ciągu roku występuje w czerwcu (67,04 %). Miesiąc o największej wilgotności to listopad (86,94 %).

Najmniej deszczowych dni należy spodziewać się w październiku (9,50 dni), a najbardziej deszczowych w lipiec (12,87 dni).

Według mapy „Zasoby energii wiatru w Polsce” sygnowanej przez IMGW Oddział Warszawski Ośrodek Meteorologii Autor Halina Lorenc, teren opracowania leży w strefie II „bardzo korzystnej”.

Rysunek 28. Strefy energetyczne wiatru wg Haliny Lorenc

Źródło: <http://www.baza-oz.pl>

Jakość powietrza atmosferycznego

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest emisja antropogeniczna pochodząca z działalności przemysłowej (emisja punktowa), z sektora bytowego (emisja powierzchniowa) oraz komunikacji (emisja liniowa).

Emisja punktowa to emisja zorganizowana pochodząca z procesów spalania paliw energetycznych (elektrownie, elektrociepłownie, ciepłownie) i technologicznych (zakłady przemysłowe). Na obszarze gminy Szczutowo brak zakładów przemysłowych będących źródłem tego typu emisji. Funkcjonują tu głównie małe zakłady usługowe, wykorzystujące lokalne, rozproszone źródła ciepła. Istotnym źródłem zanieczyszczeń są obiekty przemysłowe położone poza obszarem gminy, w obrębie powiatu sierpeckiego.

Należą do nich:

- *Carlsberg Polska S.A. Oddział Browar Kasztelan w Sierpcu*, gdzie emisja zanieczyszczeń do powietrza pochodzi z kotłowni zakładowej i procesów technologicznych oraz instalacji amoniaku. Praca zakładu odbywa się przez cały rok z różnym obciążeniem. Główne zanieczyszczenia wprowadzane do powietrza to zanieczyszczenia energetycznego spalania paliwa w kotłowni, pył i amoniak z procesów technologicznych;
- *Ciepłownia Miejska w Sierpcu* – podstawowym źródłem zanieczyszczeń powietrza są kotły do wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb grzewczych miasta. Kotły opalane są węglem kamiennym. Źródło pracuje przez cały rok z różnym obciążeniem. Zanieczyszczenia wprowadzane do powietrza to typowe zanieczyszczenia energetyczne tj. pył, dwutlenek siarki i azotu oraz tlenek węgla.

Emisja powierzchniowa – to emisja pochodząca z dużych obszarów np.: z terenów zabudowy mieszkaniowej ogrzewanej indywidualnie, hałd, składowisk, oczyszczalni ścieków, obszarów użytkowanych rolniczo. Zanieczyszczeniami wprowadzanymi do powietrza są: SO₂, NO₂, CO, CO₂, pył oraz odory.

Do źródeł emisji powierzchniowej na terenie gminy Szczutowo zaliczamy:

- budynki mieszkalne i użyteczności publicznej opalane paliwami stałymi (węgiel
- kamienny, miał węglowy, koks), a czasem spalanie odpadów,
- oczyszczalnie ścieków,
- pylenie podczas stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin,
- odory wydzielające się podczas stosowania gnojowicy i osadów ściekowych.

Emisja liniowa to emisja związana z ruchem liniowym. W wyniku spalania paliw w silnikach pojazdów samochodowych wprowadzane są zanieczyszczenia takie jak: SO₂, NO₂, CO, węglowodory oraz znaczne ilości pyłu, który pochodzi ze ścierania nawierzchni ulic, opon i klocków hamulcowych.

Głównym źródłem emisji komunikacyjnych na terenie gminy Szczutowo są drogi, krajowa Nr 10 oraz wojewódzka nr 560.

Jakość powietrza według oceny rocznej wykonanej przez WIOŚ

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa są niezwłocznie przekazywane zarządowi

województwa. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje również zbiorczej oceny jakości powietrza w skali kraju.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych / docelowych / celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ozon (O₃),
- pył zawieszony PM₁₀,
- pył zawieszony PM_{2,5},
- ołów (Pb) w pylenie zawieszonym PM₁₀,
- arsen (As) w pylenie zawieszonym PM₁₀,
- kadm (Cd) w pylenie zawieszonym PM₁₀,
- nikiel (Ni) w pylenie zawieszonym PM₁₀,
- benzo(a)piren (B(a)P) w pylenie zawieszonym PM₁₀.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

Zgodnie z art. 89 ustawy - Prawo ochrony środowiska, kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń),
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji)¹,
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu),

- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. Jak wspomniano wcześniej, niniejszy raport prezentuje finalne wyniki oceny za rok 2022, uwzględniające podział Polski na strefy określony w załączniku do ustawy – Prawo ochrony środowiska, który został wprowadzony ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1576).

Załącznik do ustawy – Prawo ochrony środowiska zawiera następujące grupy stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza w Polsce:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

Zgodnie z ustawą PoS w województwie mazowieckim strefę stanowią: aglomeracja warszawska, dwa miasta o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy (niebędące aglomeracjami): Płock i Radom oraz strefa mazowiecka obejmująca pozostały obszar województwa. W województwie mazowieckim ocenę jakości powietrza za rok 2022 przeprowadzono dla 4 stref.

Tabela 19. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 rok, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5})

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
PL1401	aglomeracja warszawska	A	C	A	A	A	C	A	A	A	A	A	A1
PL1402	miasto Płock	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL1403	miasto Radom	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
PL1404	strefa mazowiecka	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I fazy, strefy uzyskała klasę A

źródło: GIOŚ

Tabela 20. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL1404	strefa mazowiecka	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa mazowiecka uzyskała klasę D2.

źródło: GIOŚ

Na podstawie oceny jakości powietrza oraz klasyfikacji stref województwa mazowieckiego za rok 2022 według kryterium ochrony zdrowia ludzi, stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych/docelowych w trzech strefach województwa w zakresie następujących substancji:

- aglomeracja warszawska (dwutlenek azotu, pył zawieszony PM10),
- miasto Radom (benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10),
- strefa mazowiecka (benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10).

Ponadto, we wszystkich czterech strefach (aglomeracja warszawska, miasto Płock, miasto Radom, strefa mazowiecka) został przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu.

W przypadku oceny pod kątem poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefa mazowiecka uzyskała klasę D2.

Podstawą klasyfikacji stref były wyniki pomiarów prowadzonych w 2022 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także wyniki modelowania jakości powietrza dla 2022 r., wykonanego przez IOŚ-PIB oraz wyniki analiz otrzymane z wykorzystaniem metody obiektywnego szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2022 wykonanego przez IOŚ-PIB.

6.12 Hałas

Hałas jest specyficznym czynnikiem zanieczyszczającym środowisko, charakteryzującym się mnogością źródeł i powszechnością występowania we wszystkich środowiskach biosfery. Na terenie gminy hałas powstaje głównie w wyniku środków transportu oraz urządzeń i maszyn rolniczych.

Hałas przemysłowy

Zgodnie z art. 115a. ust. 1 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Hałas przemysłowy nie stanowi uciążliwości dla mieszkańców gminy Szczutowo. Na terenie powiatu nie występują zakłady przemysłowe.

Hałas komunikacyjny

Głównym źródłem zagrożenia dla środowiska akustycznego na terenie gminy Szczutowo jest komunikacja, w szczególności hałas drogowy. Zagrożenie środowiska tym właśnie źródłem hałasu znacznie się zwiększyło w ciągu ostatnich lat. Spowodowane to jest przede wszystkim wciąż wzrastającą liczbą pojazdów. Na stopień uciążliwości tras komunikacyjnych wpływ mają takie czynniki jak: natężenie ruchu, struktura pojazdów, prędkość ich poruszania się oraz rodzaj i stan techniczny nawierzchni, który często jest niezadowolający. Na terenie gminy Szczutowo znaczne uciążliwości akustyczne mogą być odczuwalne przez mieszkańców miejscowości położonych w pobliżu głównych tras komunikacyjnych, którymi są drogi, krajowa Nr 10 i wojewódzka Nr 560. W bezpośrednim sąsiedztwie drogi Nr 10 położona jest miejscowość Gójsk, natomiast przez miejscowości Blizno i Karlewo przebiega droga Nr 560. Gmina Szczutowo dotychczas nie była objęta badaniami hałasu komunikacyjnego.

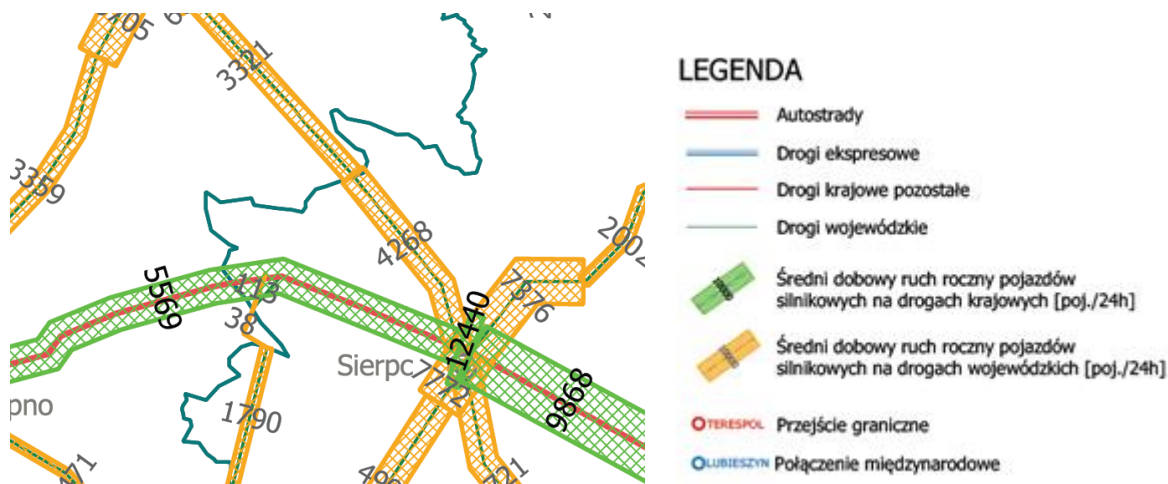
GDDKiA przeprowadzała GPR 2020/21 dla odcinka drogi nr 560 - drogi wojewódzkiej znajdującej się na terenie Gminy, wyniki pomiaru ruchu kształtowały się następująco:

- numer punkt pomiarowego: 14022
- pikietaż: pocz. 40,000 końc. 52,500
- długość km: 12,500 km
- nazwa: Granica woj. - Sierpc/DK10/
- SDRR poj. silnik. ogółem: 4268 poj./dobę
- motocykle: 36 poj./dobę
- Samochody osob. mikrobusy: 3153 poj./dobę
- lekkie samochody ciężarowe (dostawcze): 456 poj./dobę
- samochody ciężarowe bez przyczepy: 105 poj./dobę
- samochody ciężarowe z przyczepą: 503 poj./dobę
- autobusy: 13 poj./dobę
- ciągniki rolnicze: 2 poj./dobę

Dla odcinka drogi krajowej nr 10 znajdującej się na terenie Gminy, wyniki pomiaru ruchu kształtowały się następująco:

- numer punkt pomiarowego: 71214
- pikietaż: pocz. 355,527 końc. 392,035
- długość km: 36,508 km
- nazwa: Lipno/ DK67, DW557/ - Sierpc/ ul. Rypińska(DW560)/
- SDRR poj. silnik. ogółem: 5569 poj./dobę
- motocykle: 32 poj./dobę
- Samochody osob. mikrobusy: 3376 poj./dobę

- lekkie samochody ciężarowe (dostawcze): 573 poj./dobę
- samochody ciężarowe bez przyczepy: 202 poj./dobę
- samochody ciężarowe z przyczepą: 1365 poj./dobę
- autobusy: 9 poj./dobę
- ciągniki rolnicze: 12 poj./dobę

Rysunek 29. Mapa średniego dobowego ruchu rocznego pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych i wojewódzkich. Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021

Źródło: <http://www.gddkia.gov.pl>

6.13 Emisja pól elektromagnetycznych

Promieniowaniem elektromagnetycznym nazywamy emisję zaburzenia energetycznego wywołanego przepływem prądu elektrycznego lub zmianą ładunków w źródle. Zaburzenie polega na fakcie, że zmiana pola magnetycznego (elektrycznego) z określoną częstotliwością, wywołuje zmianę z tą samą częstotliwością pola elektrycznego (magnetycznego). Promieniowanie niejonizujące obejmuje pola elektromagnetyczne w zakresie od 0 do 300 GHz.

Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są:

- stacje radiowe i telewizyjne,
- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia,
- stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej,
- zespoły sieci i urządzeń elektrycznych w gospodarstwie domowym (np. kuchenki mikrofalowe)
- urządzenia radiolokacyjne i radionawigacyjne.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. W ramach monitoringu Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania kontrolne

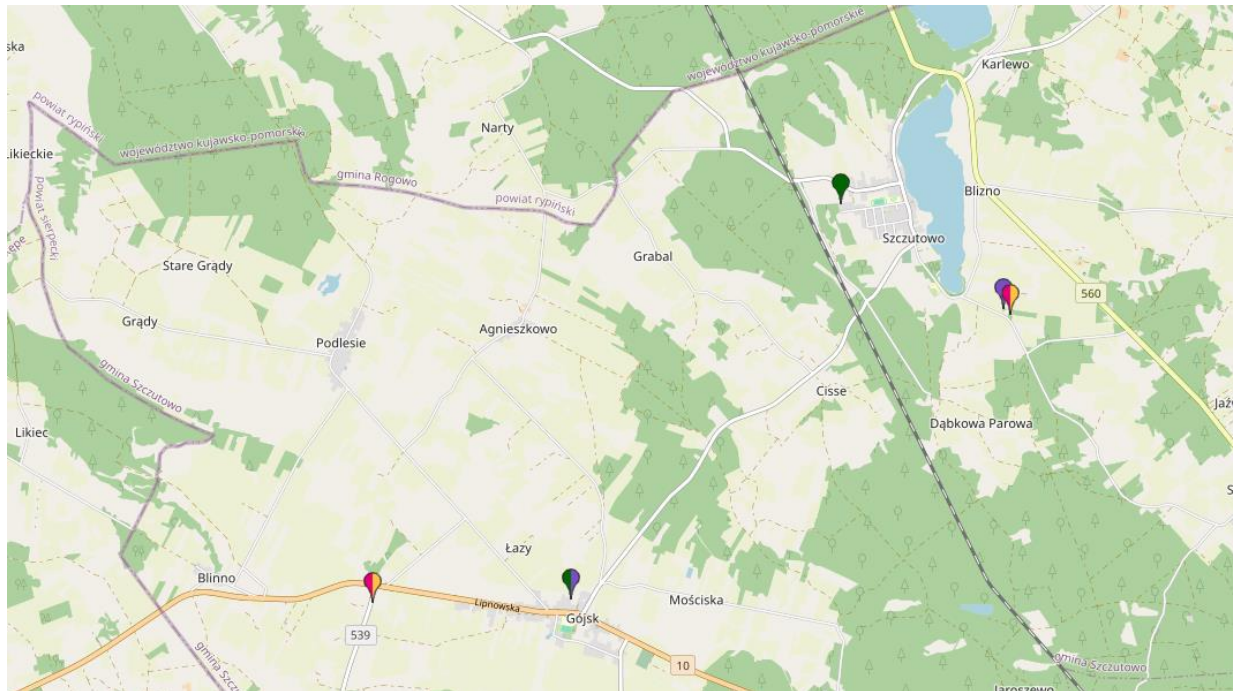
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SZCZUTOWO

poziomów pól w środowisku, na podstawie których między innymi ma prowadzić rejestr zawierający informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Wpływ pola elektromagnetycznego na człowieka i środowisko uzależniony jest od wysokości natężenia (lub gęstości mocy) oraz częstotliwości drgań. Dlatego wartość poziomów dopuszczalnych jest określana w pasmach częstotliwości. Wartości dopuszczalnych poziomów są podane w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. poz. 2448).

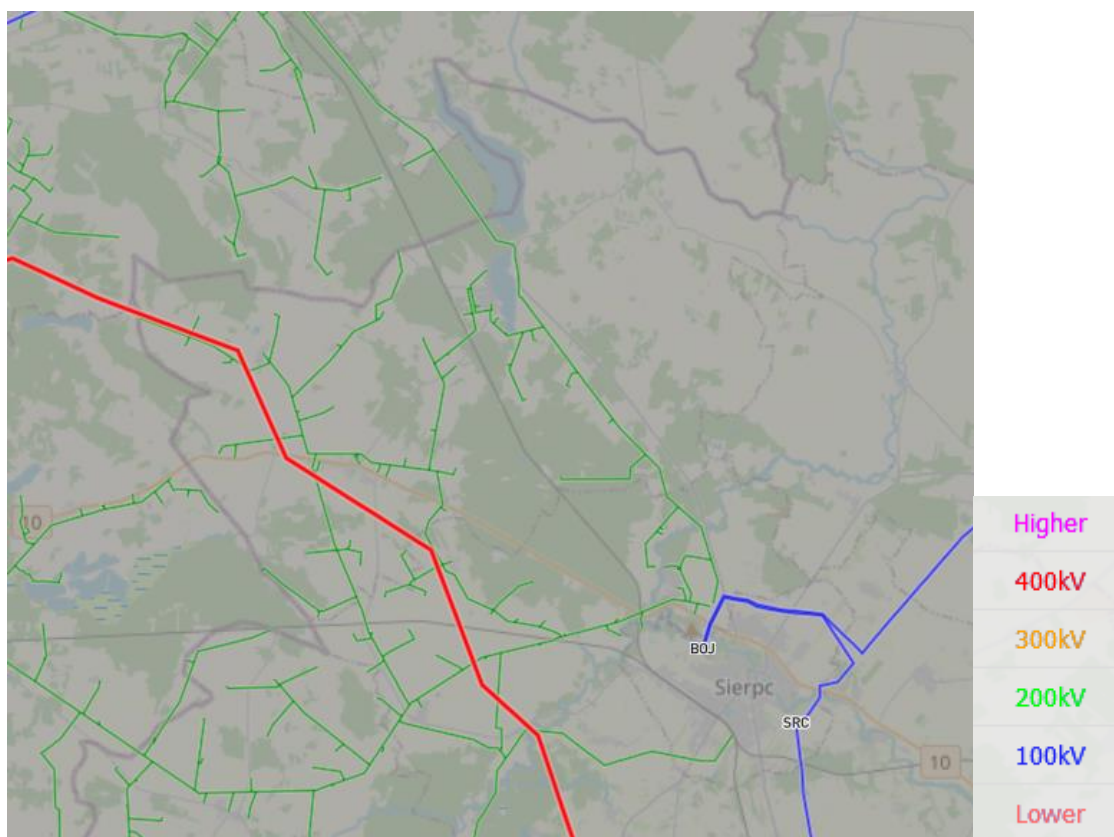
Największe oddziaływanie na środowisko występuje od urządzeń radiokomunikacyjnych, przede wszystkim od stacji bazowych telefonii komórkowej.

Na terenie Gminy Szczutowo źródłem pól elektromagnetycznych o częstotliwości 50Hz jest linia elektromagnetyczna najwyższego napięcia NN 400kV relacji Płock - Grudziądz, która przez obszar gminy przebiega na trasie Całownia - Gójsk - Józefowo - Grądy oraz linia wysokiego napięcia WN 110 kV relacji Sierpc - Żuromin. Na terenie Gminy znajdują się pięć stacji bazowych telefonii komórkowej: dwie w miejscowości Blizno oraz po jednej w miejscowości Gójsk, Szczutowo i Józefowo. Monitoring pól elektromagnetycznych nie jest prowadzony.

Rysunek 30. Stacje bazowe na terenie gminy Szczutowo

Źródło: <https://beta.btsearch.pl>

Rysunek 31. Przebieg linii 400 kV przez gminę Szczutowo

Wartości dopuszczalne pól elektromagnetycznych

Wartości dopuszczalne obu składowych pola elektromagnetycznego, tj. elektrycznej (E) i magnetycznej (H), podano w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 nr 192 poz. 1883). Zgodnie z zapisami zawartymi w tym rozporządzeniu dopuszczalne w środowisku poziomy obu składowych pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz nie powinny przekraczać

w miejscach dostępnych dla ludzi następujących wartości granicznych:

- natężenie pola elektrycznego (E) - 10 kV/m
- natężenie pola magnetycznego (H) - 60 A/m

Należy zwrócić uwagę, że polskie przepisy są znacznie bardziej rygorystyczne od obowiązujących w innych europejskich krajach.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Tabela 21. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
1	2	3	4
50 Hz	1kV/m	60 A/m	-

Objaśnienia:

- 50 Hz – częstotliwość sieci elektroenergetycznej,
- podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych.

Tabela 22. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla miejsc dostępnych dla ludności terenów oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych, dla miejsc dostępnych dla ludności

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
1	2	3	4
0Hz	10kV/m	2500 A/m	-
od 0 Hz do 0,5 Hz	-	2500 A/m	-
od 0,5 Hz do 50 Hz	10 kV/m	60 A/m	-
od 0,05 kHz do 1 KHz	-	3/f A/m	-
od 0,001 MHz do 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-
od 3 MHz do 300 MHz	7V/m	-	-
od 300 MHz do 300 GHz	7V/m	-	0,1 W/m ²

Objaśnienia:

Podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych odpowiadają:

- wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości do 3 MHz, podanych z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,
- wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości od 3 MHz do 300 MHz, podanych z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,
- wartości średniej gęstości mocy dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 300 MHz, do 300GHz lub wartościom skutecznym dla pól elektrycznych o częstotliwościach z tego zakresu, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku,
- F – częstotliwość w jednostkach podanych w kolumnie 1,
- 50 Hz – częstotliwość sieci elektroenergetycznej.

6.14 Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody

W granicach gminy Szczutowo znajdują się następujące tereny (lub ich fragmenty) objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1089):

- Obszar Chronionego Krajobrazu Przyszecze Skrzy Prawej,

- Zespół przyrodniczo - krajobrazowy Jezioro Szczutowskie,
- Zespół przyrodniczo - krajobrazowy Jezioro Urszulewskie,
- pomniki przyrody,
- użytki ekologiczne.

Obszar Chronionego Krajobrazu Przrzeczce Skrwy Prawej

Obszar Chronionego Krajobrazu Przrzeczce Skrwy Prawej - obszar utworzony w celu ochrony wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnione funkcje korytarzy ekologicznych. Zajmuje obszar o powierzchni 33,338 ha na terenie powiatu sierpeckiego w gminach: Szczutowo, Rościszewo, Sierpc, Mochowo, Brudzeń Duży. Obejmuje tereny wzdłuż rzeki Skrwy Prawej zajmując na obszarze gminy Szczutowo powierzchnię 11,262 ha.

Obszar Chronionego Krajobrazu Przrzeczce Skrwy Prawej powstał na podstawie rozporządzenia Nr 16/98 Wojewody Płockiego z dnia 27 kwietnia 1998 r. w sprawie dostosowania uchwały nr 163/XXVI/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku z dnia 9 czerwca 1988 r. w sprawie ochrony krajobrazu w województwie płockim do wymagań ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. Urz. z 1998 r. Nr 4, poz. 38). Obecnie zasady gospodarowania na wymienionym obszarze reguluje uchwała Nr 69/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 27 sierpnia 2024r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Przrzeczce Skrwy Prawej (Dz. Urz. z 2024r. poz. 8359).

W granicach gminy Szczutowo nie znajdują się obszary Europejskiej Sieci ekologicznej Natura 2000. Najbliższy obszar specjalnej ochrony ptaków Europejskiej Sieci ekologicznej Natura 2000 znajduje się w kierunku wschodnim od terenu opracowania i jest to obszar Doliny Wkry i Mławki PLB140008.

Zgodnie z uchwałą nr 69/24 § 2. 1. określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej **ochrony ekosystemów leśnych**:

- 1) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania;
- 2) wspieranie procesów sukcesji naturalnej przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku, na obszarach, gdzie nie są możliwe odnowienia naturalne-używanie do odnowień gatunków miejscowego pochodzenia przy ograniczaniu gatunków obcych rodzimej florze czy też modyfikowanych genetycznie;
- 3) zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych oraz tworzenie układów ekotonowych z tych gatunków;
- 4) pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu;

- 5) zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe oraz sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej, a także tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków;
- 6) utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, tj. w borach bagiennych, olsach i łęgach oraz budowanie zbiorników małej retencji jako zbiorników wielofunkcyjnych, w szczególności podwyższających różnorodność biologiczną w lasach;
- 7) zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych i niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji;
- 8) zwalczanie szkodników owadzych i patogenów grzybowych, a także ograniczanie szkód łowieckich poprzez zastosowanie metod mechanicznych lub biologicznych; stosowanie metod chemicznego zwalczania dopuszcza się tylko przy braku innych alternatywnych metod;
- 9) stopniowe usuwanie gatunków obcego pochodzenia;
- 10) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; w przypadkach stwierdzenia obiektów i powierzchni cennych przyrodniczo (stanowiska rzadkich i chronionych roślin, zwierząt, grzybów oraz pozostałości naturalnych ekosystemów) wnioskowanie do właściwego organu o ich ochronę;
- 11) kształtowanie właściwej struktury populacji zwierząt, roślin i grzybów stanowiących komponent ekosystemu leśnego;
- 12) opracowanie i wdrażanie programów czynnej ochrony oraz reintrodukcji i restytucji gatunków rzadkich, zagrożonych;
- 13) wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem;
- 14) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, w szczególności poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami leśnymi do warunków środowiskowych.

2. Określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony **nieleśnych ekosystemów łądowych**:

- 1) przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów;

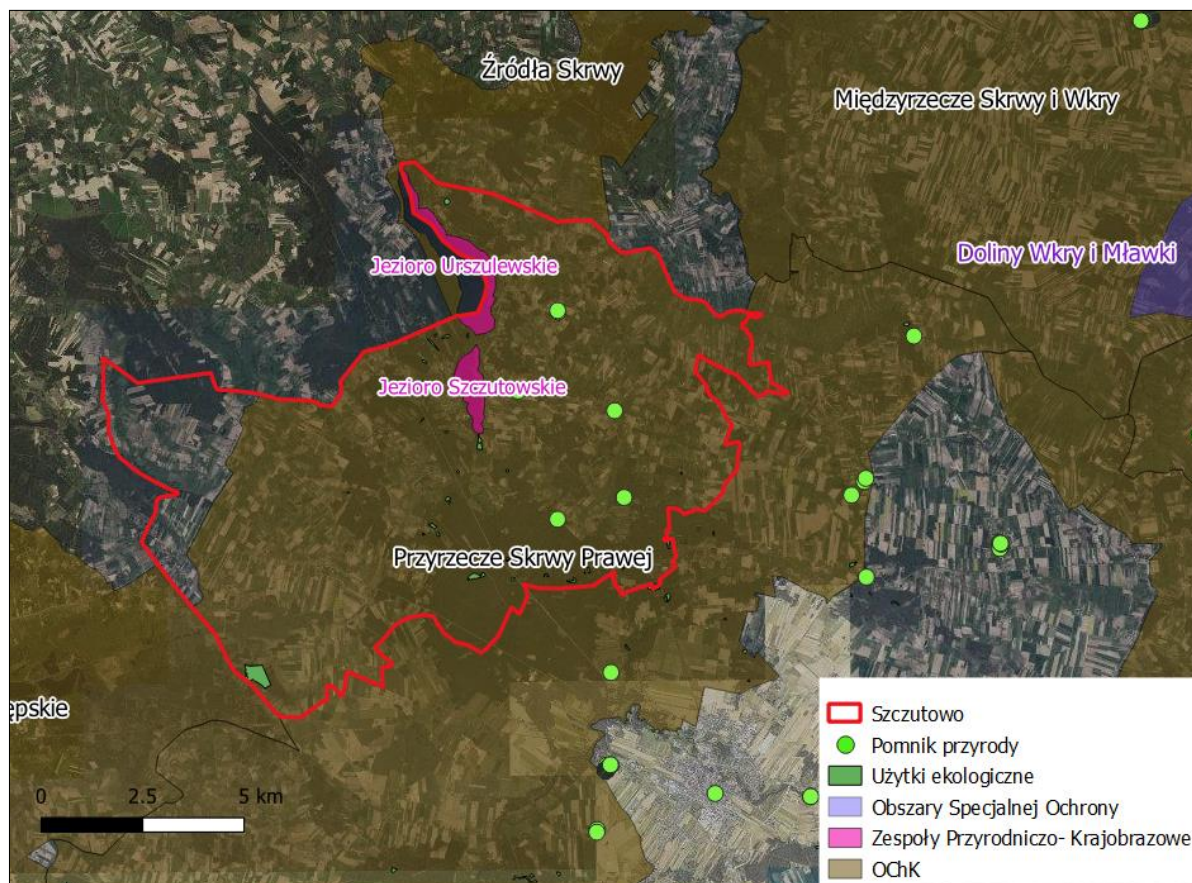
- 2) propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej oraz propagowanie dominacji gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, w tym preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metodą pastwiskową, a także propagowanie ochrony i hodowli lokalnych starych odmian drzew i krzewów owocowych oraz ras zwierząt, a także promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego;
- 3) maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne i niedopuszczanie do przeorywania użytków zielonych; propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżen terenowych;
- 4) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstotliwość i techniki koszenia), w tym powrót do tradycyjnego użytkowania (koszenie ręczne);
- 5) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi;
- 6) ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych;
- 7) ochrona śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych;
- 8) ochrona zbiorowisk wydmych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk i psiar;
- 9) melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłiskowych cieków;
- 10) eliminowanie nielegalnego eksploatowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych; w szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się właściwe biocenozy wzbogacające lokalną różnorodność biologiczną i przeprowadzenie rekultywacji nie jest wskazane, zalecane jest podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania;
- 11) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody o objęcie ochroną prawną stanowisk gatunków chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów, także ekosystemów i krajobrazów ważnych do zachowania w postaci rezerwatów przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych, a także opracowanie i wdrażanie programów reintrodukcji, introdukcji oraz czynnej ochrony gatunków rzadkich i zagrożonych związanych z nieleśnymi ekosystemami lądowymi;
- 12) utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- 13) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, m.in. poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami otwartymi do warunków środowiskowych;

14) melioracje nawadniające zalecane są w przypadku stwierdzonego niekorzystnego dla racjonalnej gospodarki rolnej obniżenia poziomu wód gruntowych.

3. Określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych:

- 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi;
- 2) wyznaczenie lokalizacji nowych wałów przeciwpowodziowych zgodnie z rzeczywistą koniecznością ochrony człowieka i jego mienia przed powodzią (w miarę możliwości wały należy lokalizować jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu);
- 3) tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennych i zwiększenia różnorodności biologicznej;
- 4) prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej;
- 5) zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala (zalecane jest stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów);
- 6) ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych, w celu zachowania ciągłości przyrodniczkobrazowej oraz ochrony krawędzi tarasów rzecznych przed ruchami osuwiskowymi;
- 7) rozpoznanie okresowych dróg migracji zwierząt, których rozwój związany jest bezpośrednio ze środowiskiem wodnym (w szczególności płazów) oraz podejmowanie działań w celu ich ochrony;
- 8) wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) winno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni;
- 9) zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowlach piętrzących;
- 10) ochrona i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, a także utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych;
- 11) ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn;
- 12) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody celem obejmowania ochroną prawną zachowanych w stanie zbliżonym do naturalnego fragmentów ekosystemów wodnych oraz stanowisk gatunków chronionych i rzadkich właściwych dla ekosystemów hydrogeniczných;

- 13) opracowanie i wdrożenie programów reintrodukcji, restytucji, czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi;
- 14) zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą;
- 15) zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu, a w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych i zachowywanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznym mających dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej;
- 16) zalecane jest rozpoznanie oraz ewentualna przebudowa struktury ichtiofauny zgodnie z charakterem siedliska we wszystkich zbiornikach wodnych przewidzianych do wykorzystania w myśl właściwych przepisów o rybactwie śródlądowym (gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych powinna wspomagać ochronę gatunków krytycznie zagrożonych i zagrożonych oraz promować gatunki o pochodzeniu lokalnym prowadząc do uzyskania struktury gatunkowej i wiekowej ryb, właściwej dla danego typu wód);
- 17) zalecane jest utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.

Rysunek 32. Położenie obszaru opracowania na tle występowania OChK i pomników przyrody

Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Zespół przyrodniczo - krajobrazowy J. Szczutowskie o powierzchni 250,9 ha Jest zbiornikiem o charakterze naturalnego stawu. Ma kształt wydłużony. Brzegi zbiornika są niskie i porośnięte roślinnością wynurzoną. W wodach jeziora występują liczne gatunki ryb takie jak: szczupak, płoć, węgorz, leszcz, lin, karp, okoń. Jezioro wykorzystywane jest rekreacyjnie. Obszar został ustanowiony Rozporządzeniem nr 15/98 Wojewody Płockiego z dnia 27 kwietnia 1998 r. w sprawie uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (Dz. Urz. z 1998 r. Nr 4, poz. 37).

Zespół przyrodniczo - krajobrazowy J. Urszulewskie o powierzchni 211,3 ha, jest to jezioro typowo rynnowe charakteryzujące się słabo rozwiniętą linią brzegową, brzegi są niewysokie: wschodni podmokły, zachodni w większości porośnięty lasem, miejscami okolone trzciną (ponadlokalne znaczenie przyrodnicze). Jezioro Urszulewskie jest zbiornikiem typowo sandaczowym, w której główną pozycję stanowi płoć – 45% ogólnej populacji ryb, węgorz – 12%, leszcz – 6% oraz sandacz – 4%. Obszar został ustanowiony Rozporządzeniem nr 15/98 Wojewody Płockiego z dnia 27 kwietnia 1998 r. w sprawie uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (Dz. Urz. z 1998 r. Nr 4, poz. 37).

Pomniki przyrody

Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Wykaz pomników z terenu Gminy zaprezentowano w formie Tabeli.

Tabela 23 Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Szczutowo

Lp	rodzaj	gatunek	Wysokość cm	Pierśnica cm	Obwód cm	Data ustanowienia
1	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	23	155	487	1992-06-23
2	Grupa drzew	Jałowiec pospolity - Juniperus communis	2	31	10	1992-06-23
			6			1992-06-23
3	drzewo	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	17	91	286	2007-05-31
4	drzewo	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	23	119	374	2007-05-31

Użytki ekologiczne

Wg Rozporządzenia Nr 74 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM z 2005 r., Nr 175, poz.5574 z późn. zm.) na terenie gminy Szczutowo znajduje się 39 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 53,6 ha położonych w miejscowościach: Białasy, Blizno, Cisse, Dąbkowa Parowa, Łazy, Modrzewie, Mościska, Podlesie, Słupia, Szczechowo i Szczutowo. Tej szczególnej formie ochrony podlegają tereny zabagnione znajdujące się na siedliskach boru bagiennego i boru mieszanego bagiennego, olsu oraz lasu mieszanego bagiennego.

Tabela 24. Użytki ekologiczne na terenie gminy Szczutowo

Lp	Nazwa	Rodzaj	Data ustan.	Powierzchnia [ha]	Opis wartości przyrodniczej
1	użytek 679	bagno	2003-05-21	0,1800	teren zabagniony na siedlisku Bb
2	użytek 681	bagno	2003-05-21	1,3100	teren zabagniony na siedlisku BMb
3	użytek 682	bagno	2003-05-21	1,0800	teren zabagniony na siedlisku BMb
4	użytek 683	bagno	2003-05-21	0,2700	teren zabagniony na siedlisku BMb
5	użytek 688	bagno	2003-05-21	0,8900	teren zabagniony na siedlisku Bb
6	użytek 689	bagno	2003-05-21	0,5900	teren zabagniony na siedlisku Ol
7	użytek 690	bagno	2003-05-21	0,6100	teren zabagniony na siedlisku BMb

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Lp	Nazwa	Rodzaj	Data ustan.	Powierzchnia [ha]	Opis wartości przyrodniczej
8	użytek 691	bagno	2003-05-21	0,1000	teren zabagniony na siedlisku Bb
9	użytek 692	bagno	2003-05-21	1,1600	teren zabagniony na siedlisku BMb
10	użytek 693	bagno	2003-05-21	0,4900	teren zabagniony na siedlisku BMb
11	użytek 694	bagno	2003-05-21	0,0400	teren zabagniony na siedlisku BMb
12	użytek 695	bagno	2003-05-21	0,0800	teren zabagniony na siedlisku BMb
13	użytek 700	bagno	2003-05-21	1,9600	teren zabagniony na siedlisku Bb
14	użytek 701	bagno	2003-05-21	0,4700	teren zabagniony na siedlisku BMb
15	użytek 702	bagno	2003-05-21	0,9300	teren zabagniony na siedlisku BMb
16	użytek 703	bagno	2003-05-21	0,2900	teren zabagniony na siedlisku BMb
17	użytek 704	bagno	2003-05-21	1,0300	teren zabagniony na siedlisku BMb
18	użytek 705	bagno	2003-05-21	0,5100	teren zabagniony na siedlisku BMb
19	użytek 706	bagno	2003-05-21	1,0300	teren zabagniony na siedlisku BMb
20	użytek 707	bagno	2003-05-21	0,3500	teren zabagniony na siedlisku Bb
21	użytek 708	bagno	2003-05-21	0,3600	teren zabagniony na siedlisku Bb
22	użytek 709	bagno	2003-05-21	0,1400	teren zabagniony na siedlisku Bb
23	użytek 710	bagno	2003-05-21	0,6100	teren zabagniony na siedlisku LMb
24	użytek 711	bagno	2003-05-21	0,1100	teren zabagniony na siedlisku LMb
25	użytek 712	bagno	2003-05-21	22,6800	teren zabagniony na siedlisku LMb
26	użytek 713	bagno	2003-05-21	1,8100	teren zabagniony na siedlisku Ol
27	użytek 714	bagno	2003-05-21	0,6300	teren zabagniony na siedlisku Ol
28	użytek 715	bagno	2003-05-21	0,3600	teren zabagniony na siedlisku Bb
29	użytek 716	bagno	2003-05-21	0,9300	teren zabagniony na siedlisku Bb
30	użytek 717	bagno	2003-05-21	0,2500	teren zabagniony na siedlisku Bb
31	użytek 718	bagno	2003-05-21	1,3600	teren zabagniony na siedlisku BMb
32	użytek 719	bagno	2003-05-21	0,3200	teren zabagniony na siedlisku BMb
33	użytek 720	bagno	2003-05-21	0,4900	teren zabagniony na siedlisku Bb
34	użytek 721	bagno	2003-05-21	0,5800	teren zabagniony na siedlisku BMb
35	użytek 722	bagno	2003-05-21	1,2000	teren zabagniony na siedlisku Bb
36	użytek 723	bagno	2003-05-21	3,1100	teren zabagniony na siedlisku BMb
37	użytek 724	bagno	2003-05-21	3,2300	teren zabagniony na siedlisku

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Lp	Nazwa	Rodzaj	Data ustan.	Powierzchnia [ha]	Opis wartości przyrodniczej
					BMb
38	użytek 725	bagno	2003-05-21	0,5700	teren zabagniony na siedlisku BMb
39	użytek 726	bagno	2003-05-21	0,8800	teren zabagniony na siedlisku BMb

Źródło: CRFOP

6.15 Powiązania przyrodnicze gminy z jego szerszym otoczeniem

Powiązania przyrodnicze - sieć ekologiczna ECONET i korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne są ważnym elementem sieci Natura 2000 gdyż umożliwiają przemieszczanie się organizmów między siedliskami. W skutek działalności człowieka dawniej bardzo rozległe siedliska zwierząt i roślin zostały rozdrobnione i często izolowane. Z tego też względu w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju gatunku umożliwiania mu zdobycia pożywienia, ustanowienia terytorium, znalezienia partnera do rozrodu czy umożliwienia ucieczki przed drapieżnikami jak i zdarzeniami losowymi typu pożar niezbędne jest połączenie siedlisk terenami umożliwiającymi bezpieczne przemieszczanie się zwierząt, czyli liniowymi pasami lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami, które poza możliwościami przemieszczania się dadzą zwierzętom niezbędne schronienie oraz dostęp do pożywienia. Szerokość korytarza musi być uzależniona od gatunku, dla którego został stworzony. Zazwyczaj większe potrzebują szerszych korytarzy niż gatunki mniejsze. Szerokość i typ korytarza uwzględniać musi także typ przemieszczeń, który ma umożliwić. Przykładowo, połączenie, stworzone w celu pokonywania krótkich dystansów przez mobilne zwierzęta, musi zapewnić jedynie osłonę i niezbędną przestrzeń. Natomiast korytarz umożliwiający rozproszenie gatunku w większej skali musi zapewniać również schronienie do odpoczynku oraz pokarm.

Do najważniejszych funkcji korytarzy zalicza się:

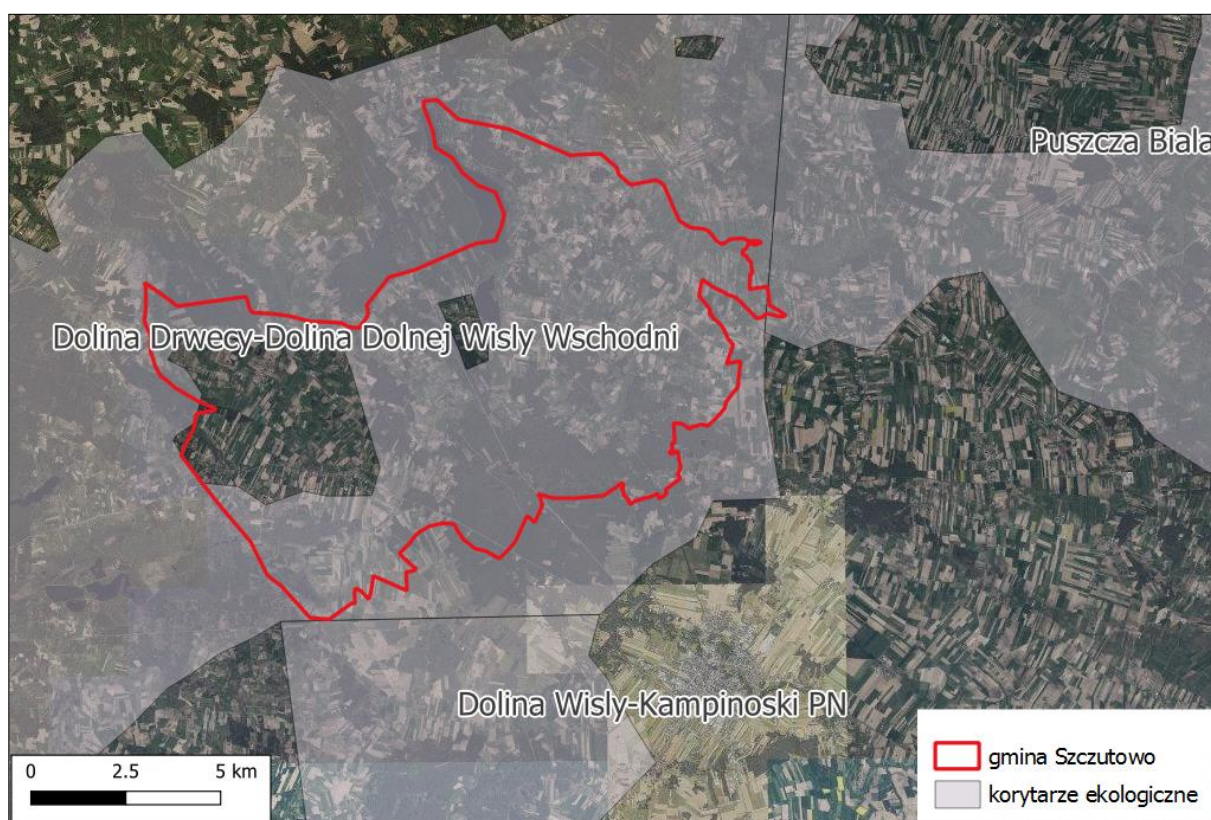
- zmniejszenie stopnia izolacji poszczególnych płatów siedlisk i ułatwienie przemieszczania się organizmów pomiędzy nimi, a co za tym idzie, zwiększenie prawdopodobieństwa kolonizacji izolowanych płatów;
- zwiększenie przepływu genów pomiędzy płatami siedlisk zapobiegające utracie
- różnorodności genetycznej oraz przeciwdziałające depresji wsobnej;
- obniżenie śmiertelności, szczególnie wśród osobników młodych, wypartych z płatów dogodnych siedlisk, wskutek zachowań terytorialnych.

Obecnie doceniona została rola korytarzy ekologicznych oraz szeroko pojęta idea łączności ekologicznej w ochronie dzikich gatunków zwierząt. Właściwie zaprojektowana sieć obszarów chronionych powinna uwzględniać także korytarze ekologiczne łączące ze sobą obszary przyrodniczo cenne.

W Polsce korytarze ekologiczne nie są włączone do krajowego systemu obszarów chronionych. Prawo polskie odnosi się jedynie bardzo generalnie do ochrony korytarzy ekologicznych w zapisach ustawy o ochronie przyrody z dn. 16 kwietnia 2004 r. oraz nakazuje uwzględnianie potrzeb zachowania łączności ekologicznej przy sporządzaniu decyzji środowiskowej dla inwestycji znacząco oddziałujących na środowisko (m.in. Bar & Jendrośka 2010).

Wg mapy korytarzy ekologicznych z 2012 r. przez obszar gminy Szczutowo przebiega korytarz Dolina Wisły - Lasy Lidzbarskie GKPnC-13A.

Wg poniższej mapy teren opracowania położony jest częściowo w zasięgu korytarza Dolina Drwęcy - Dolina Dolnej Wisły Wschodni.

Rysunek 33 Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie gminy Szczutowo

Źródło: www.mapa.korytarze.pl/

Sieć ECONET – PL

Gmina Szczutowo leży w zasięgu wieloprzestrzennych systemów obszarów chronionych przyrodniczo i ciągów przyrodniczych (ekologicznych) o znaczeniu krajowym i regionalnym. Prawie całą powierzchnię gminy zajmuje Obszar Chronionego Krajobrazu Przysięcze Skrzy Prawej, który funkcjonuje w wyróżnionym w ramach sieci ECONET-PL korytarzu ekologicznym o znaczeniu krajowym. Korytarz ten łączy Obszar Zachodniomazurski (13M) - obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym z następującymi

obszarami węzłowymi: Obszarem Pojezierza Gostynińskiego (7K) o znaczeniu krajowym i Obszarem Puszczy Kampinoskiej (20M) o znaczeniu międzynarodowym.

Torfowiska

W Polsce, spośród różnych źródeł dostępnych informacji i danych, najpełniejszą bazę danych w zakresie obszarów mokradłowych, stanowi GIS-Mokradła. Integracja szeregu rodzajów danych, w ramach projektu: „System informacji przestrzennej o mokradłach Polski”³⁸ pozwoliła na przygotowanie spójnej

dla całego kraju, jednolitej metodycznie, informacji o obszarach mokradłowych. Na jej podstawie można wnioskować o ogólnym stanie mokradeł.

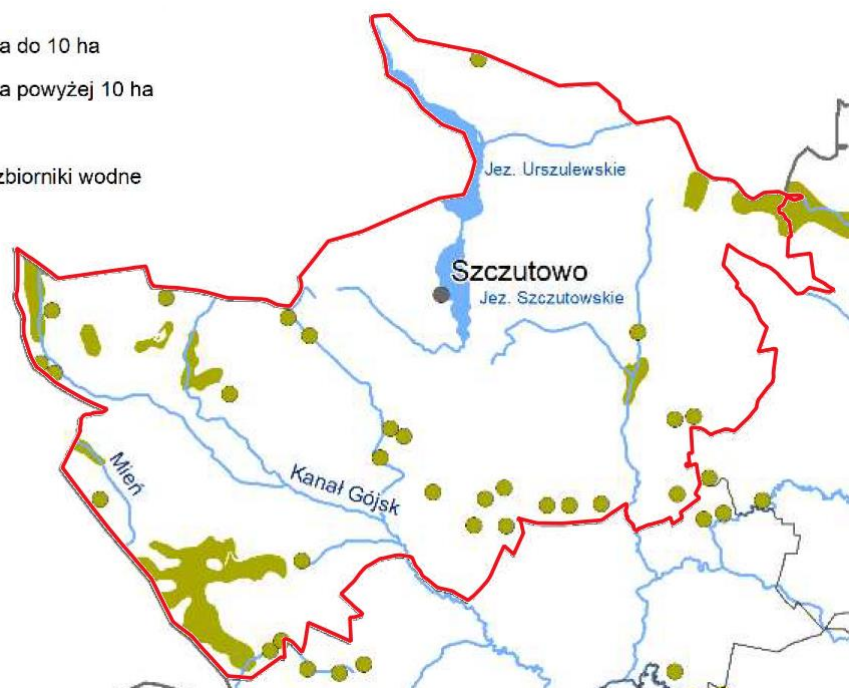
Podstawą działań związanych z ochroną obszarów mokradłowych jest utrzymanie jak najmniej zmienionych stosunków wodnych w zlewni danego ekosystemu mokradłowego. Do hamowania odpływu wody służą różne urządzenia techniczne np. stosowanie różnego rodzaju trwałych przegród na rowach. Szczególnie zalecane są przegrody o stałym poziomie piętrzenia, wykonywane z materiałów naturalnych tj. drewno i torf. Skuteczne jest też zasypywanie całych rowów odwadniających albo ich odcinków. Czasem konieczne okazuje się wykonywanie trwałych budowli kamiennych lub betonowych.

Na obszarach szczególnie cennych – torfowiskach rekomenduje się:

- zachować naturalne warunki wodne, unikać sztucznego odwodnienia, nie konserwować i nie utrzymywać sztucznych rowów odwadniających torfowisko;
- zachować w stanie naturalnym strefę okalającą torfowisko - zależności od lokalnych warunków terenowych od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów (w zależności od nachylenia zboczy, występującej roślinności itp.

Legenda

- torfowiska do 10 ha
- torfowiska powyżej 10 ha
- rzeki
- jeziora i zbiorniki wodne
- gminy

Rysunek 34. Torfowiska na terenie gminy Szczutowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie MPHP10 oraz bazy danych GIS-Mokradla: <http://www.gis-mokradla.info/html>

6.16 Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków

Na terenie gminy Szczutowo zachowały się nieliczne i stosunkowo późno powstałe obiekty zabytkowe będące świadectwem historii tego terenu. Najważniejszymi obiektami dziedzictwa kulturowego są wpisane do rejestru zabytków obiekty sakralne znajdujące się w miejscowościach: Szczutowo, Karlewo i Gójsk. Na terenie gminy liczne są zabytkowe cmentarze, nie zachowały się natomiast zabytkowe zespoły podworskie (obiekty i zieleń parkowa). Istnieją jedynie pozostałości po parkach dworskich ze zredukowanym drzewostanem lub pojedynczymi drzewami. Na terenie gminy Szczutowo znajdują się również 132 stanowiska archeologiczne, których chronologia sięga okresu epoki kamienia – paleolitu. Znajdują się również miejsca ze śladami okresu mezolitu, neolitu i epoki brązu, wpływów rzymskich oraz średniowiecza i nowożytności. Ze względu na funkcję najwięcej stanowisk to ślady osadnictwa i osady (w obrębie jednego stanowiska może być wiele śladów z różnych epok), nieliczne cmentarzyska i krzemienica. Największe skupisko stanowisk znajduje się na obszarze miejscowości Blizno, Szczutowo, Słupia i Wola Stara.

Obszar gminy Szczutowo to również teren o cennych walorach krajobrazu kulturowego wyrażającego współpracę człowieka i przyrody. Krajobraz kulturowy związany jest z jeziorami i kompleksami leśnymi; reprezentują go parki podworskie w Podlesiu, Gójski i Blinnie oraz cmentarze.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Tabela 25 Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków i wojewódzkiej ewidencji zabytków

<i>Lp</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Obiekt</i>	<i>Dane historyczne</i>	<i>Podstawa ochrony</i>
SZCZUTOWO				
1	Zespół kościelny	kościół parafialny p.w. Marii Magdaleny, drewniany	XVIII – XIX w.	Nr 151/600/62W decyzja z dnia 04.04.1962 r.
2		dzwonnica, drewniana	pocz. XX w.	Nr 151/600/62W decyzja z dnia 04.04.1962 r.
3		cmentarz parafialny	połowa XIX w.	
BLIZNO				
4		kościół filialny p.w. św. Wawrzyńca, drewniany	1720 r.	Nr 241 decyzja z dnia 29.01.1979 r.
GÓJSK				
5		kościół parafialny p.w. Serca Jezusowego	1903 – 1906 r.	Nr 441 decyzja z dnia 13.03.1978 r.
6		cmentarz przykościelny	koniec XIX w.	
7		cmentarz parafialny katolicki	XIX w.	
8		cmentarz wojenny z I wojny światowej		
9		park dworski (pozostałość)	XIX w.	
BIAŁASY				
10		cmentarz ewangelicki	XIX w.	
BLINNO				
11		park dworski (pozostałość)	XIX w.	
12		cmentarz ewangelicki	XIX w.	
JÓZEFOWO				
13		cmentarz ewangelicki	XIX w.	
PODLESIE				
14		park dworski (pozostałość)	XIX w.	

Fot. 3 Kościół p.w. Św. Magdaleny w Szczutowie

Fot. 4 Kościół p.w. Serca Jezusowego w Gójsku

Fot. 5. kościół filialny p.w. św. Wawrzyńca, drewniany

Zabytki archeologiczne

W ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski AZP przeprowadzono powierzchniowe rozpoznanie archeologiczne terenu gminy, w wyniku którego zarejestrowano 132 stanowiska archeologiczne. Chronologia najstarszych śladów osadnictwa terenu w granicach obecnej gminy Szczutowo sięga młodszego okresu epoki kamienia - schyłkowego paleolitu. Odkryto również stanowiska datowane na okres mezolitu i neolitu z epoki kamienia, wczesną epokę brązu, okres wpływów rzymskich oraz szeroko pojęte średniowiecze i okres nowo-żytny.

Tabela 26. Stanowiska archeologiczne wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków

Lp.	Miejscowość	Nr stanowiska w miejscowości	Nr arkusza AZP/ nr stan. na ark.	Funkcja	Chronologia	Kultura
1	Szczutowo(a) stanowisko archiwalne bez lokalizacji w terenie	1	41-53/1	ślad osadnictwa	STAR	
2	Mierzęcín	1	41-53/2	osada ślad osadnictwa	NOW EK	
3	Blizno	1	41-53/3	osada ślad osadnictwa ślad osadnictwa osada	EK NP ŚR NOW	KPL KPL
4	Blizno	2	41-53/4	ślad osadnictwa	EK?	
5	Słupia	1	41-53/5	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	EK PŚR	
6	Słupia	2	41-53/6	ślad osadnictwa	NOW	
7	Słupia	3	41-53/7	ślad osadnictwa	EK	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Lp.	Miejscowość	Nr stanowiska w miejscowości	Nr arkusza AZP/ nr stan. na ark.	Funkcja	Chronologia	Kultura
8	Słupia	4	41-53/8	śląd osadnictwa	WŚR/PŚR	
9	Słupia	5	41-53/9	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	N STAR NOW	KPL KPL
10	Słupia	6	41-53/10	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR PŚR NOW	
11	Słupia	7	41-53/11	śląd osadnictwa	NOW	
12	Szczutowo	2	41-53/12	śląd osadnictwa	NOW	
13	Blizno	3	41-53/13	osada	WŚR/PŚR	
14	Blizno	4	41-53/14	śląd osadnictwa	NOW	
15	Blizno	5	41-53/15	śląd osadnictwa osada	STAR PŚR	
16	Blizno	6	41-53/16	śląd osadnictwa	NOW	
17	Blizno	7	41-53/17	śląd produkcji śląd osadnictwa	OWR NOW	
18	Blizno	8	41-53/18	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	PŚR NOW	
19	Blizno	9	41-53/19	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR PŚR NOW	KPL?
20	Blizno	10	41-53/20	śląd osadnictwa	PŚR/NOW	
21	Blizno	11	41-53/21	śląd osadnictwa osada	STAR? WŚR	
22	Słupia	8	41-53/22	śląd osadnictwa	STAR	
23	Szczutowo	3	41-53/23	cmentarzysko	STAR	
24	Gorzeń	1	41-53/24	śląd osadnictwa osada	EK PŚR/NOW	
25	Gorzeń	2	41-53/25	śląd osadnictwa	PŚR	
26	Gorzeń	3	41-53/26	śląd osadnictwa osada osada	STAR PŚR NOW	
27	Słupia	9	41-53/27	śląd osadnictwa	PŚR	
28	Słupia	10	41-53/28	śląd osadnictwa	NOW	
29	Słupia	11	41-53/29	śląd osadnictwa	PŚR	
30	Słupia	12	41-53/30	śląd osadnictwa	NOW	
31	Słupia	13	41-53/31	śląd osadnictwa	NOW	
32	Dziki Bór	1	41-53/32	śląd osadnictwa	NOW	
33	Dziki Bór	2	41-53/33	śląd osadnictwa	PŚR	
34	Gorzeń	4	41-53/34	śląd osadnictwa	NOW	
35	Gorzeń	5	41-53/35	śląd osadnictwa	EK	
36	Gorzeń	6	41-53/36	śląd osadnictwa	STAT	
37	Mierzęcín	2	41-53/37	Krzemienica śląd osadnictwa śląd osadnictwa	EK STAR NOW	
38	Mierzęcín	3	41-53/38	krzemienica śląd osadnictwa śląd osadnictwa	M STAR NOW	
39	Mierzęcín	4	41-53/39	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR PŚR NOW	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Lp.	Miejscowość	Nr stanowiska w miejscowości	Nr arkusza AZP/ nr stan. na ark.	Funkcja	Chronologia	Kultura
40	Mierzęcín	5	41-53/40	śląd osadnictwa	NOW	
41	Mierzęcín	6	41-53/41	osada śląd osadnictwa	PŚR NOW	
42	Mierzęcín	7	41-53/42	osada produkcyjna	WŚR	
43	Słupia	14	41-53/43	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR PŚR	
44	Słupia	15	41-53/44	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	EK PŚR	
45	Mierzęcín	8	41-54/3	śląd osadnictwa	NOW	
46	Mierzęcín	9	41-54/4	śląd osadnictwa	NOW	
47	Blinno	1	42-52/1	śląd osadnictwa	EB/WEŻ	łużycka?
48	Blinno	2	42-52/2	śląd osadnictwa osada?	ŚR NOW	
49	Blinno	3	42-52/3	śląd osadnictwa	II EB?	trzcinię- ka?
50	Blinno	4	42-52/5	śląd osadnictwa osada?	nieokr. NOW	
51	Blinno	5	42-52/6	osada osada śląd osadnictwa	EB OWR ŚR	łużycka przeworska
52	Podlesie	1	42-52/7	śląd osadnictwa osada osada	N H XI-XII w.	KPL łużycka
53	Podlesie	2	42-52/8	śląd osadnictwa osada	EB? WŚR	łużycka?
54	Podlesie	3	42-52/9	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	EK WŚR	
55	Podlesie	4	42-52/10	osada	EB	łużycka
56	Podlesie	5	42-52/11	śląd osadnictwa	STAR?	
57	Podlesie	6	42-52/12	osada? osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	EB/WEŻ OWR WŚR ŚR/NOW	łużycka przeworska
58	Agnieszkowo	1	42-52/13	śląd osadnictwa	STAR?	
59	Agnieszkowo	2	42-52/14	śląd osadnictwa	NOW	
60	Agnieszkowo	3	42-52/15	osada?	NOW	
61	Agnieszkowo	4	42-52/16	śląd osadnictwa	NOW	
62	Mościska	1	42-52/17	osada?	NOW	
63	Agnieszkowo	5	42-52/18	śląd osadnictwa	XVIII-XIX w.	
64	Blinno	6	42-52/19	osada śląd osadnictwa	EB/WEŻ ŚR	łużycka
65	Blinno	7	42-52/20	osada	XII-XIV w.	
66	Gójsk	1	42-52/21	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	N ŚR	KPL
67	Gójsk	2	42-52/22	osada osada	PŚR NOW	
68	Podlesie (a)	7	42-52/23	cmentarzysko	OWR	
69	Gójsk	5	42-52/24	osada	NOW	
70	Szczutowo	4	42-53/1	śląd osadnictwa	N	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Lp.	Miejscowość	Nr stanowiska w miejscowości	Nr arkusza AZP/ nr stan. na ark.	Funkcja	Chronologia	Kultura
71	Wola Stara	1	42-53/2	cmentarzysko osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	WEŻ II okr. EB STAR PŚR	
72	Wola Stara	2	42-53/3	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR PŚR	
73	Wola Stara	3	42-53/4	śląd osadnictwa	PŚR	
74	Wola Stara	4	42-53/5	osada	PŚR	
75	Wola Stara	5	42-53/6	osada	PŚR	
76	Wola Stara	6	42-53/7	gródek ?	PŚR/NOW	
77	Wola Stara	7	42-53/8	śląd osadnictwa	STAR	
78	Wola Stara	8	42-53/9	osada	N ?	
79	Wola Stara	9	42-53/10	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR PŚR	
80	Wola Stara	10	42-53/11	śląd osadnictwa	STAR	
81	Wola Stara	11	42-53/12	śląd osadnictwa	PŚR	
82	Białasy	1	42-53/13	cmentarzysko śląd osadnictwa	EB/WEŻ WŚR	łużycka
83	Białasy	2	42-53/14	śląd osadnictwa	STAR	
84	Białasy	3	42-53/15	śląd osadnictwa	PŚR	
85	Białasy	4	42-53/16	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	WŚR PŚR	
86	Gugoły	1	42-53/17	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR PŚR	
87	Białasy	5	42-53/18	osada	PŚR	
88	Białasy	6	42-53/19	śląd osadnictwa	PŚR	
89	Białasy	7	42-53/20	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	EK WŚR PŚR	
90	Wola Stara	12	42-53/21	śląd osadnictwa	STAR	
91	Wola Stara	13	42-53/22	śląd osadnictwa	PŚR	
92	Białasy	8	42-53/25	śląd osadnictwa	STAR	
93	Białasy	9	42-53/26	śląd osadnictwa	PŚR	
94	Szczechowo	1	42-53/27	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	EK PŚR	
95	Szczechowo	2	42-53/28	śląd osadnictwa	PŚR	
96	Szczechowo	3	42-53/29	śląd osadnictwa	NOW	
97	Dąbkowa Parowa	1	42-53/30	śląd osadnictwa	M	
98	Szczechowo	4	42-53/31	śląd osadnictwa osada	STAR PŚR	
99	Blizno	12	42-53/32	śląd osadnictwa osada	STAR PŚR	
100	Blizno	13	42-53/33	osada	PŚR	
101	Blizno	14	42-53/34	śląd osadnictwa	PŚR	
102	Blizno	15	42-53/35	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	EK PŚR	
103	Karlewo	1	42-53/36	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR NOW	
104	Blizno	16	42-53/37	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR WŚR PŚR	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

Lp.	Miejscowość	Nr stanowiska w miejscowości	Nr arkusza AZP/ nr stan. na ark.	Funkcja	Chronologia	Kultura
105	Blizno	17	42-53/38	śląd osadnictwa	STAR	
106	Blizno	18	42-53/39	śląd osadnictwa	PŚR	
107	Blizno	19	42-53/40	śląd osadnictwa	PŚR	
108	Blizno	20	42-53/41	śląd osadnictwa osada	STAR PŚR	
109	Blizno	21	42-53/42	osada	PŚR	
110	Blizno	22	42-53/43	śląd osadnictwa	STAR	
111	Blizno	23	42-53/44	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	M PŚR STAR	
112	Blizno	24	42-53/45	śląd osadnictwa	PŚR	
113	Blizno	25	42-53/46	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR NOW	
114	Blizno	26	42-53/47	śląd osadnictwa	STAR	
115	Blizno	27	42-53/48	śląd osadnictwa	PŚR	
116	Szczutowo	5	42-53/49	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR PŚR	
117	Szczutowo	6	42-53/50	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR NOW	
118	Szczutowo	7	42-53/51	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	STAR PŚR NOW	
119	Szczutowo	8	42-53/52	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	PŚR NOW	
120	Szczutowo	9	41-52/52	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	PŚR NOW	
121	Szczutowo	10	41-52/53	osada osada	EB PŚR/NOW	łużycka
122	Szczutowo	11	41-52/54	osada	PŚR/NOW	
123	Szczutowo	12	41-52/55	śląd osadnictwa osada	EB/WEŻ ? PŚR/NOW	łużycka ?
124	Szczutowo	13	41-52/56	śląd osadnictwa osada	OWR PŚR	przeworska
125	Szczutowo	14	41-52/57	śląd osadnictwa osada	PŚR NOW	
126	Szczutowo	15	41-52/58	śląd osadnictwa osada	EK NOW	
127	Szczutowo	16	41-52/59	śląd osadnictwa osada	N PŚR/NOW	KPL
128	Szczutowo	17	41-52/60	śląd osadnictwa osada	PŚR NOW	
129	Grabal	1	41-52/48	osada	NOW	
130	Grabal	2	41-52/49	śląd osadnictwa osada	EK EB	łużycka
131	Grabal	3	41-52/50	osada	NOW	
132	Grabal	4	41-52/51	osada	NOW	

Źródło: SUiKZP gminy Szczutowo

6.17 Fauna i flora

Prawie cały teren gminy położony jest w granicach Obszar Chronionego Krajobrazu „Przysięcze Skrzy Prowej”, który obejmuje ochroną wyróżniające się krajobrazowo i przyrodniczo tereny o różnych typach ekosystemów.

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują siedliska wymienione w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, spełniające kryteria wyboru obszarów kwalifikujących do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz. 510 z późn. zm.).

Szata roślinna występująca na terenie gminy jest zróżnicowana i można ją zgrupować w następujących formacjach różniących się fizjonomią:

- ❖ lasy, tereny zadrzewione i zakrzewione,
- ❖ doliny rzeczne, cieków (kanałów) z udziałem zadrzewień i zarośli łęgowych, wilgotnych łąk,
- ❖ jeziora i zbiorniki wodne z roślinnością szuwarową i wodną,
- ❖ pola uprawne z udziałem zadrzewień,
- ❖ roślinność antropogeniczna będąca w całości lub w części wynikiem działalności ludzkiej.

Ogólnie szata roślinna na terenie objętym opracowaniem jest zmodyfikowana głównie przez gospodarkę rolną, i na niewielkich obszarach posiada walor naturalności – użytki leśne i użytki zielone zajmują około 47,8% powierzchni gminy.

Lesistość gminy jest stosunkowo wysoka i wynosi około 25%. Największe kompleksy leśne występują w środkowej części gminy.

Na terenie gminy przeważają lasy państwowe, wśród których dominują typy siedliskowe boru świeżego i mieszanego świeżego, występują również fragmenty boru suchego oraz lasu świeżego i mieszanego, lasu wilgotnego, boru wilgotnego i boru mieszanego wilgotnego oraz olsu. W drzewostanie dominuje sosna, obok niej występuje również brzoza, dąb, olcha, topola i świerk bardzo zróżnicowane wiekowo – w dużej części kl. III i IV korzystne dla użytkowania rekreacyjnego z uwagi na znaczną odpornością na antropopresję. Mniej urozmaicone są pozostałe, głównie drobne lasy prywatne występujące na obszarze sandru, ograniczone głównie do boru świeżego lub suchego, które charakteryzują się bardzo małą odpornością na zniszczenia. Dna zagłębień terenowych zajmują lasy o młodym drzewostanie - głównie są to siedliska boru wilgotnego lub olsu o drzewostanie liściastym (dominuje olsza), bogatym runie i podszycie, podmokłym podłożu z wodą okresowo stagnującą na powierzchni. Charakteryzują się one niekorzystnym mikroklimatem oraz bardzo małą odpornością na antropopresję.

Użytki zielone zajmują tereny niższe, głównie wzdłuż rzek, cieków i kanałów. Wykorzystywane są jako łąki kośne i pastwiska. Są to łąki świeże i wilgotne z różnymi gatunkami traw oraz innej roślinności łąkowej jak mniszek lekarski, szczaw polny, jaskier,

koniczyna, krwawnik pospolity i babka szerokolistna.

W otoczeniu jezior i zbiorników wodnych występuje roślinność szuwarowa wśród której spotykane są zarówno gatunki szuwarowe jak i wodne, między innymi: turzyce, trzcina, pałka szerokolistna, mozga trzcinowata, żabieniec babka wodna, szczaw lancetowaty i strzałka wodna.

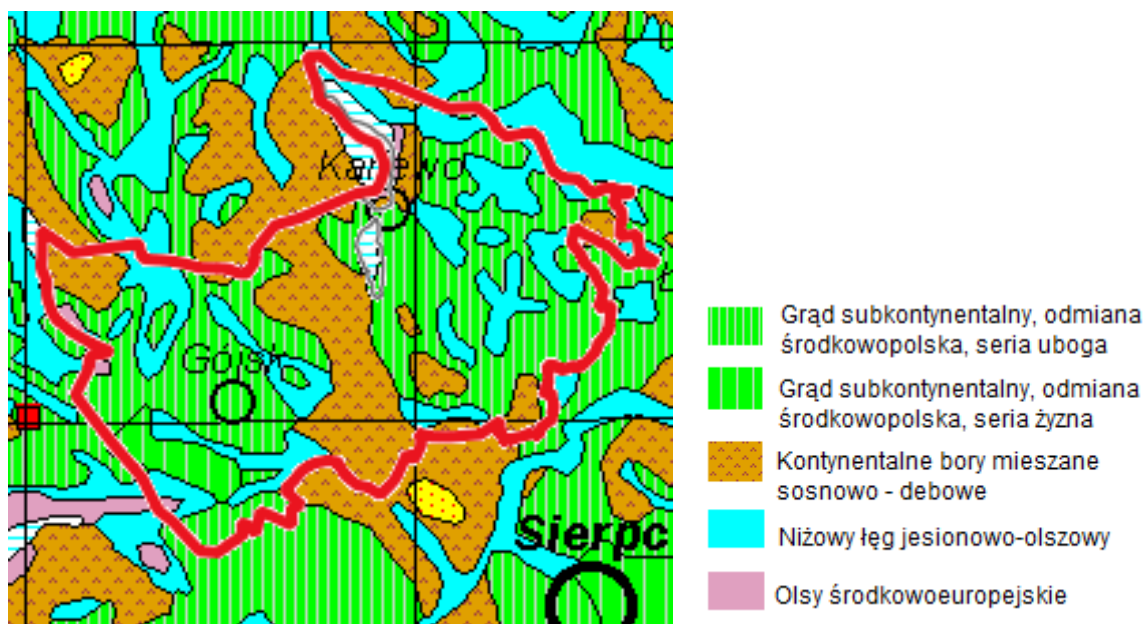
Głównymi typami zbiorowisk roślinnych są zbiorowiska upraw rolnych: głównie reprezentowane przez zboża (żyto, zboża jare i pszenżyto ozime), uprawy okopowe (ziemniaki i buraki cukrowe), warzywa oraz chwasty w uprawach zbożowych i w uprawach okopowych.

Ważną rolę w krajobrazie rolniczym oraz dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego odgrywają też zadrzewienia: przydrożne, śródpolne i obszarów zabudowanych. Zadrzewienia śródpolne reprezentowane są w większości przez: jesiony wyniosłe, lipy drobnolistne, dęby szypułkowe, brzozy, klony pospolite, wierzby i topole, spotykane są również grusze, śliwy, ałycze, dzikie jabłonie i bez czarny. W składzie gatunkowym zadrzewień, terenów zabudowanych występują między innymi jarzab szwedzki, sosna i świerk zwyczajny, modrzew europejski, olsza czarna, dąb szypułkowy, grusza pospolita, orzech włoski.

Dużym rozprzestrzenieniem charakteryzuje się też roślinność ruderalna. Rozwija się ona spontanicznie na wszelkiego rodzaju terenach przekształconych przez człowieka, gdzie zniszczono roślinność naturalną, a nie wprowadzono sztucznie ukształtowanej. Jest to flora azotolubna i wapiennolubna. Odgrywa znaczną rolę w utrwalaniu podłoża i wytwarzaniu warstwy gleby. Jednak na walory estetyczne nie nadają się do pełnienia funkcji zieleni towarzyszącej. Występują tu między innymi takie gatunki jak bylica pospolita, krwawnik, rdest ptasi, mydlnica, perz i szczaw polny.

W grupie roślinności antropogenicznej odgrywającej dominującą rolę na terenach zurbanizowanych i związanych z siedliskami ludzkimi, należy odnotować tereny zieleni urządzonej – głównie cmentarzy, parków podworskich, zieleń przydrożną i ogródków przydomowych; znikomy jest udział upraw trwałych takich jak sady, które zajmują zaledwie około 0,2%. Tereny te stanowią sztuczne kombinacje drzew z udziałem krzewów i zielonych roślin ozdobnych. Podobnie jak na cmentarzach ze starszymi nasadzeniami drzew, dominują klon, dąb, lipa, topola.

Występujące na terenie gminy parki podworskie to parki nieorzeczone i nie objęte ochroną konserwatorską z uwagi na ich szczątkowy charakter. Są to parki w miejscowości Blinno, Gójsk i Podlesie będące pozostałością dawnych parków dworskich, pochodzą z XIX wieku i posiadają bardzo zredukowany drzewostan.

Rysunek 35. Potencjalna roślinność naturalna występująca na terenie Gminy Szczutowo

Źródło: IGiPZ PAN, Warszawa

Na terenie opracowania dominują siedliska grądów środkowoeuropejskich, odmiany środkowopolskiej, serii żyznej i ubogiej. W środkowej części gminy występują kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe. Na terenie opracowania rozproszone są łągi jesionowo-olszowe.

Podstawą podziału na regiony geobotaniczne i krajobrazy roślinne jest mapa przeglądowa potencjalnej roślinności naturalnej. Regiony podstawowe zostały wydzielone na podstawie analizy krajobrazowego zróżnicowania roślinności naturalnej, tj. odrębności zestawów zbiorowisk, a następnie scharakteryzowania przestrzennych układów siedlisk naturalnych zbiorowisk roślinnych. Mapa krajobrazów roślinnych jest efektem przeprowadzonej typologii jednostek podstawowych, przy której uwzględniono zestaw zbiorowisk naturalnych waloryzowanych udziałem powierzchniowym. Przy wyróżnianiu podstawowych typów pominięto drobne różnice syntaksonomiczne o charakterze regionalnym pomiędzy zbiorowiskami (J. Matuszkiewicz 1993).

Wg regionalizacji przez J. Matuszkiewicza lasy obszaru opracowania znajdują się w:

- Prowincji Morze Bałtyckie
- Prowincji Środkowoeuropejskiej
- Podprowincji Południowobałtyckiej
- E. Dział Mazowiecko-Poleski

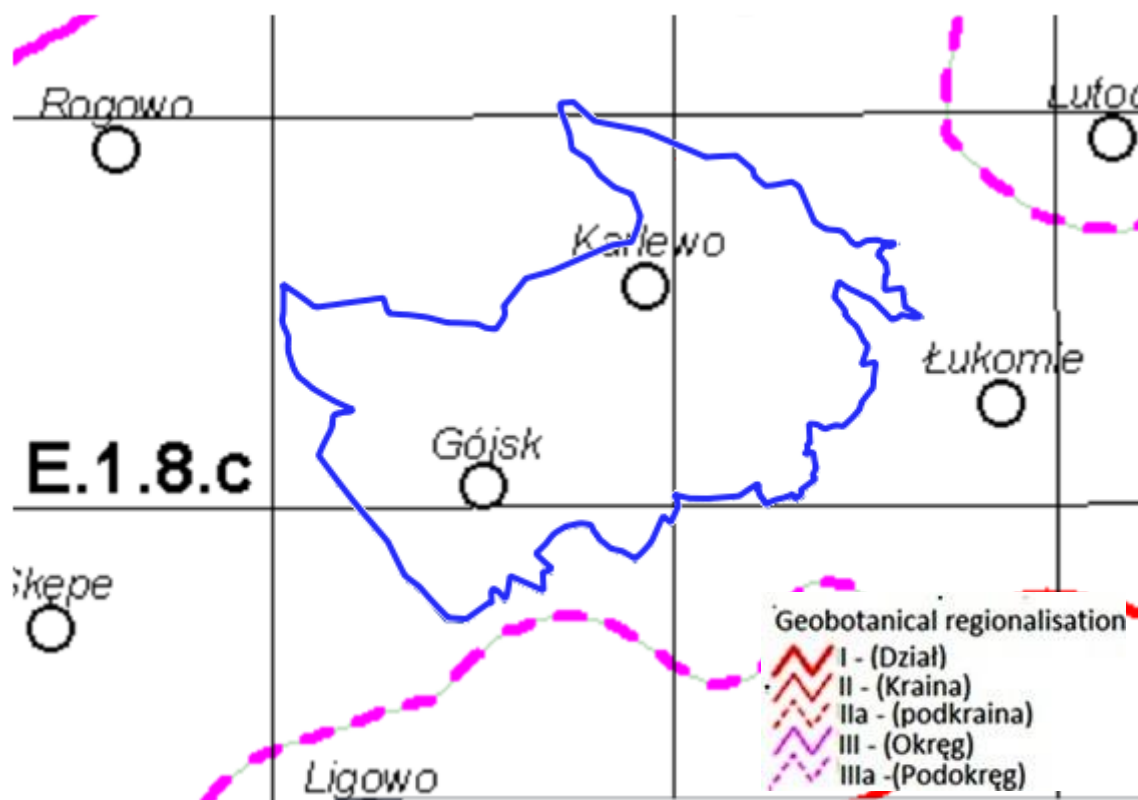
Dział Mazowiecko-Poleski rozdzielony został na dwa podziały i na pięć krain geobotanicznych, z których dwie dzielą się na trzy podkrainy każda. Różnice w inwentarzu naturalnych zbiorowisk roślinnych krain i podkrain wynikają w omawianym dziale ze zmienności zbiorowisk borów świeżych na dwa zespoły regionalne: suboceaniczny i kontynentalny, pewnych różnic w grądach i borach mieszanych,

zróznicowania łągów jesionowo-olszowych na dwie regionalne odmiany.

Kraina Chełmińsko - Dobrzyńska (E.1.) wykazuje cechy przejściowe do Działu Pomorskiego i odznacza się:

- kontynentalnymi borami sosnowymi w odmianie sarmackiej,
- grądami w odmianie mazowieckiej na większości terenu, z wyspowym pojawianiem się pomorskich grądów,
- wyspowym występowaniem lasów bukowych,
- brakiem kontynentalnych borów mieszanych zespołu *Serratulo-Pinetum*.

Obszar opracowania położony jest na terenie **E.1. Krainie Chełmińsko - Dobrzyńskiej, E.1.8. Okręgu Dobrzyńsko - Skępskim**, podokręgu E.1.8.c. Skępskim. Położenie obszaru opracowania na tle mapy regionów geobotanicznych przedstawiono na poniższym Rysunku.

Rysunek 36. Regiony geobotaniczne na terenie gminy Szczutowo
Źródło: www.igipz.pan.pl

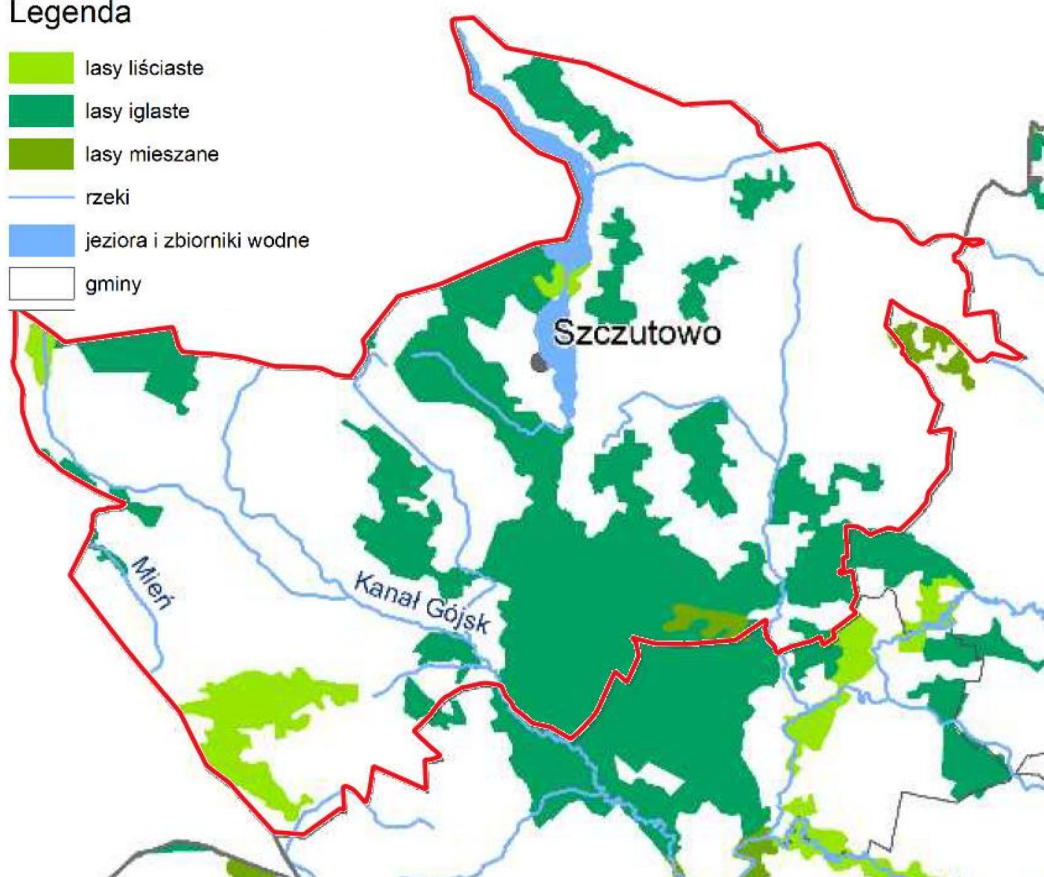
Lasy w gminie zajmują powierzchnię 2 842,64 ha (GUS z 2023r.) w tym lasy publiczne 1 979,64 ha. Lesistość w gminie wynosi 25,2 %,

Lasy objęte są ochroną na podstawie Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2023, poz. 1356 z późn. zm.) oraz Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o

ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82).

Legenda

- lasy liściaste
- lasy iglaste
- lasy mieszane
- rzeki
- jeziora i zbiorniki wodne
- gminy

Rysunek 37. Lasy na terenie gminy Szczutowo

Źródło: opracowano na podstawie MPHP 10 oraz CORINE Land Cover 2018: <https://land.copernicus.eu/pan-european/corineland-cover>

Fauna występująca na terenie gminy to głównie fauna charakterystyczna dla kompleksów leśnych oraz obszarów rolniczych, na których kształtowana jest przez czynniki antropogeniczne. Największa różnorodność siedliskowa i gatunkowa występuje w obrębie kompleksów leśnych oraz w dolinach rzek i cieków wodnych. Mniej zróżnicowane są tereny mozaiki lasów i pól z zadrzewieniami śródpolnymi i przydrożnymi. Natomiast najuboższe są siedliska występujące w obrębie agrocenoz.

Faunę obszarów rolniczych stanowią głównie gatunki, które dostosowały się do antropogenicznego układu biocenotycznego. Wśród ssaków liczną grupę stanowią gryzonie związane głównie z terenami rolniczymi i siedliskami ludzkimi. Do najczęściej spotykanych należą: nornik zwyczajny i mysz polna. Na terenach leśnych oraz polach ssaki reprezentują również: jeż zachodni, kret, ryjówka aksamitna, zając szarak, lis, sarna i dzik. W pobliżu kompleksów leśnych i zadrzewień występują także nietoperze. Bardzo liczna jest fauna ptasia reprezentowana głównie przez gatunki pospolite oraz dość licznie występujące żurawie, czaple i bażanty.

Występują również gady: jaszczurki, zaskrońce i padalce a także liczne gatunki płazów jak ropuchy, żaby spotykane głównie na terenach oczek wodnych, stawów i terenach podmokłych. Faunę obszarów rolniczych reprezentują także owady, między innymi liczne

pospolite gatunki motyli. Nierozerwalnie z terenami kompleksów leśnych związane jest bogactwo występowania dzikiej zwierzyny i różnych gatunków ptaków, które stanowią istotny element przyrodotwórczy obszaru.

6.18 Adaptacja do zmian klimatu

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem, podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Dokument pn. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Ponadto uruchomiona została strona internetowa klimada.mos.gov.pl, na której znajdują się informacje dotyczące zmian klimatu oraz adaptacji do nich.

Według SPA2020, do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych). W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych jej skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy, mrozów, susz itp. Obszary zurbanizowane ze względu na zagęszczenie zabudowy zagrożone są ponadto powstawaniem tzw. wyspy ciepła, która jest efektem nadmiernej emisji energii z różnych źródeł. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura, co sprzyja stagnacji powietrza nad obszarami zabudowanymi i wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza. Również obszary wiejskie, na których brak centralnych systemów ciepłowniczych, gdzie dominuje ogrzewanie indywidualne z kotłowni przydomowych, powinny podejmować działania zmierzające do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zwłaszcza poprzez rozwijanie odnawialnych źródeł energii oraz właściwe planowanie przestrzenne. Ponadto poważnym zagrożeniem jest susza.

Polska leży w strefie klimatu przejściowego umiarkowanego, ale pomimo to na jej obszarze występują susze o ujemnych skutkach, stanowiące poważny problem ekonomiczny, społeczny i środowiskowy dla jednostek, gdzie powierzchnia użytków rolnych przekłada się na charakter gospodarczy obszaru, tak jak jest to w przypadku gminy Szczutowo.

Wobec powyższego istnieje konieczność redukcji emisji gazów cieplarnianych, poprzez dążenie m.in. do ograniczenia energochłonności produkcji oraz zwiększanie efektywności energetycznej budynków poprzez ich termomodernizację. Istotny jest również aspekt rozwoju

odnawialnych źródeł energii. Wytwarzanie energii z OZE cechuje się także niewielką lub zerową emisją zanieczyszczeń, co zapewnia pozytywne efekty ekologiczne.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONY PRZYRODY

Poniżej przedstawiono najistotniejsze problemy w zakresie ochrony środowiska występujące na terenie gminy Szczutowo.

Jakość powietrza: przekroczenie B(a)P oraz ozonu (kryterium w celu ochrony zdrowia), wykorzystanie kotłów na nieekologiczne paliwa stałe.

Klimat akustyczny: największym generatorem hałasu w gminie jest droga krajowa Nr 10, drogi wojewódzkie Nr 560 i Nr 539.

Pola elektromagnetyczne: na terenie Gminy Szczutowo źródłem pól elektromagnetycznych o częstotliwości 50Hz jest linia elektromagnetyczna najwyższego napięcia NN 400kV relacji Płock - Grudziądz, która przez obszar gminy przebiega na trasie Całownia - Gójsk - Józefowo - Grądy oraz linia wysokiego napięcia WN 110 kV relacji Sierpc - Żuromin.

Wody powierzchniowe i podziemne: zły stan jcw rzecznych przepływających przez teren gminy, zły stan jeziornych jcw na terenie gminy.

Gleby i zasoby geologiczne: intensywne użytkowanie rolnicze, nawożenie, ubytek powierzchni gleb kosztem nowych terenów zabudowanych, działalność produkcyjno - usługowa oddziałująca na gleby, wydobywanie kopalin.

Zasoby przyrodnicze: brak

Zagrożenia poważnymi awariami: transport drogowy ładunków niebezpiecznych (ryzyko awarii podczas transportu substancji niebezpiecznych).

Wpływ zidentyfikowanych problemów na obszary podlegające ochronie przyrody na terenie gminy Szczutowo jest ograniczony i nie stanowi poważnego zagrożenia. Wymienione problemy mają charakter lokalny i przy odpowiednim monitoringu oraz działaniach prewencyjnych ich wpływ na obszary chronione przyrody można skutecznie ograniczyć.

8. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU OGÓLNEGO

Brak realizacji Planu ogólnego może prowadzić do negatywnych zmian w środowisku, związanych z niekontrolowanym zagospodarowaniem przestrzeni i jego konsekwencjami. Nieuregulowany rozwój przestrzenny może przyczynić się do szeregu problemów ekologicznych, społecznych i gospodarczych, które wpłyną na jakość życia mieszkańców oraz trwałość lokalnych zasobów naturalnych.

Nieuporządkowana zabudowa może skutkować chaotycznym rozwojem mieszkalnictwa, co zwiększy presję na infrastrukturę i środowisko. Brak wyraźnie wyznaczonych granic poszczególnych stref może prowadzić do niekontrolowanego rozproszenia się zabudowy na tereny rolnicze, ograniczając powierzchnię gruntów rolnych i zmniejszając lokalną produkcję żywności. To z kolei może wpłynąć na bezpieczeństwo żywnościowe i zmusić mieszkańców do większego uzależnienia od dostaw spoza regionu.

Nieuregulowane gospodarowanie terenami zieleni i rekreacji może prowadzić do ich stopniowej degradacji, co zmniejszy dostępność przestrzeni rekreacyjnych i ograniczy funkcję ekologiczną tych obszarów. Tereny zielone pełnią kluczową rolę w retencji wody opadowej, regulacji temperatury oraz ochronie bioróżnorodności. Ich utrata może prowadzić do zwiększonego ryzyka powodzi, pogorszenia mikroklimatu oraz spadku jakości życia mieszkańców. Dodatkowo, niedobór terenów rekreacyjnych może negatywnie wpłynąć na zdrowie psychiczne i fizyczne społeczności lokalnej.

Brak odpowiedniego zagospodarowania terenów przeznaczonych pod infrastrukturę cmentarną może prowadzić do problemów związanych z niewłaściwym zarządzaniem miejscami pochówku, co może mieć konsekwencje środowiskowe, sanitarne oraz społeczne. Niewystarczająca liczba cmentarzy lub ich niekontrolowane rozpraszanie może skutkować degradacją gruntów, a także wzrostem kosztów ich utrzymania dla gminy.

Brak wdrożenia Planu ogólnego może prowadzić do niekontrolowanej zabudowy, wzrostu zanieczyszczeń, degradacji terenów zielonych i rolniczych oraz problemów z infrastrukturą i komunikacją. Może to skutkować pogorszeniem jakości życia mieszkańców, wzrostem kosztów utrzymania infrastruktury oraz długofalową degradacją środowiska naturalnego. Planowanie przestrzenne jest kluczowym narzędziem w zapewnieniu zrównoważonego rozwoju gminy, dlatego jego brak może mieć poważne konsekwencje zarówno dla obecnych, jak i przyszłych pokoleń.

9. OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO NA ŚRODOWISKO

9.1 Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne projektu Planu ogólnego

Dla gminy Szczutowo wyznaczono 1046 stref planistycznych wraz wytycznymi określającymi sposób zagospodarowania w danym profilu funkcjonalnym.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

- 1 strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW) – 2 strefy;
- 2 strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) – 288 stref;
- 3 strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ) – 510 stref;
- 4 strefa usługowa (SU) – 55 stref;
- 5 strefa handlu wielkopowierzchniowego (SH) – 0 stref;
- 6 strefa gospodarcza (SP) – 8 stref;
- 7 strefa produkcji rolniczej (SR) – 39 stref;
- 8 strefa infrastrukturalna (SI) – 5 stref;
- 9 strefa zieleni i rekreacji (SN) – 9 stref;
- 10 strefa cmentarzy (SC) – 4 strefy;
- 11 strefa górnictwa (SG) – 0 stref;
- 12 strefa otwarta (SO) – 65 stref;
- 13 strefa komunikacyjna (SK) – 61 stref.

Dla wszystkich wyżej wymienionych stref określone zostały podstawowe profile funkcjonalne oraz w niektórych przypadkach profile dodatkowe.

Wyznaczając strefy planistyczne:

- wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- wielofunkcyjną z zabudową zagrodową

w pierwszej kolejności uwzględniono:

- obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej,
- obszary uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy.

Aby wyznaczyć wyżej wymienione strefy na pozostałych obszarach gminy obliczono:

- sumę chłonności terenów niezabudowanych w tych strefach w całej gminie, w tym luk w istniejącej zabudowie,
- zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Przy wyznaczeniu luk w istniejącej zabudowie brano pod uwagę wyłącznie niezabudowane działki, które również zweryfikowano pod kątem możliwości ich zabudowy wyłączając tereny:

- na których znajduje się infrastruktura techniczna (sieci elektroenergetyczne, wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe lub inne) uniemożliwiające zabudowę ze względu na zachowanie stref kontrolowanych oraz minimalnych odległości od zabudowy,

- stanowiące drogi dojazdowe, których grunt nie został jeszcze przekwalifikowany na dr,
- na których budowa jest niemożliwa, ze względu na uwarunkowania np. grunt W, Wp,
- które stanowiły zwartą część istniejącej zabudowy w ramach jednego gospodarstwa domowego zgodnie z wizją lokalną,
- o powierzchni zbyt małej na realizację zabudowy w zgodności z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W poszczególnych strefach określone zostały wartości maksymalnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni zabudowy.

Przyjęte założenia przy wyznaczaniu stref planistycznych uwzględniały zarówno lokalne potrzeby, jak i potencjał przestrzeni, co pozwoliło na wyznaczenie stref optymalnych dla realizacji długoterminowej wizji rozwoju gminy. Przy wyznaczaniu stref planistycznych decydujące znaczenie miała struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy, zapisy w obowiązujących planach miejscowych, a także uwarunkowania i kierunki rozwoju określone w Strategii Rozwoju Gminy Szczutowo.

Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW) 1-2

Na terenie gminy wyznaczono 2 stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną. Są to obszary o zróżnicowanej gęstości zabudowy, obejmujące istniejące budynki mieszkalne wielorodzinne z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenu handlu wielkopowierzchniowego, terenu zieleni naturalnej, terenu lasu oraz terenu wód. Strefy są zlokalizowane wyłącznie w ramach funkcjonującej zabudowy wielorodzinnej. W ramach wydzielonych stref zabudowy wielorodzinnej SW, nie wskazano nowych terenów

Ustalenia ogólne dla wszystkich stref SW

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

M_i – maksymalna intensywność zabudowy - 4,

M_{pz} – maksymalny udział powierzchni zabudowy - 60,

M_{wz} – maksymalna wysokość zabudowy - 20,

MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 30.

Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) 1-288

Wyznaczono 288 stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ). Są to w większości obszary o zróżnicowanej gęstości zabudowy, obejmujące istniejące budynki mieszkalne, jak i tereny przewidziane pod przyszłą zabudowę jednorodzinną w oparciu o położenie w obszarze uzupełnienia zabudowy oraz na terenach o funkcji mieszkalnej jednorodzinnej w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W ramach wydzielonych stref zabudowy jednorodzinnej SJ, wyznaczono również 8 stref pod nową zabudowę w ramach chłonności.

Ustalenia ogólne dla wszystkich stref SJ

Profil podstawowy 1-280 : teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy 1-280: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

- M_i – maksymalna intensywność zabudowy - 2,
- M_{pz} – maksymalny udział powierzchni zabudowy - 60,
- M_{wz} – maksymalna wysokość zabudowy - 16,
- MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 30.

Profil podstawowy 281-288: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy 281-288: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

- M_i – maksymalna intensywność zabudowy - 2,
- M_{pz} – maksymalny udział powierzchni zabudowy - 50,
- M_{wz} – maksymalna wysokość zabudowy - 16,
- MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 30.

Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ) 1-510

Wyznaczono 510 stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (SZ). Są to obszary o zróżnicowanej gęstości zabudowy, obejmujące istniejące siedliska rolnicze (budynki mieszkalne wraz z budynkami służącymi gospodarstwu rolnemu), jak i tereny przewidziane pod przyszłą zabudowę zagrodową w oparciu o położenie w obszarze uzupełnienia zabudowy oraz na terenach o funkcji mieszkalnej jednorodzinnej zagrodowej w obowiązujących

miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia ogólne dla wszystkich stref SZ

Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy 1-510 z wyłączeniem stref 7, 35, 46, 62, 63, 74-76, 84, 97, 98, 104, 106, 113, 149, 157, 189, 201, 204, 216, 238, 356-358, 362, 363, 366, 370, 379, 383, 394, 407-409, 413, 415, 417, 419, 420, 458, 470, 486, 488, 507, 508, 510, 53: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

- M_i – maksymalna intensywność zabudowy - 2,
- M_{pz} – maksymalny udział powierzchni zabudowy - 60,
- M_{wz} – maksymalna wysokość zabudowy - 20,
- MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 30.

Profil dodatkowy 7, 35, 46, 62, 63, 74-76, 84, 97, 98, 104, 106, 113, 149, 157, 189, 201, 204, 216, 238, 356-358, 362, 363, 366, 370, 379, 383, 394, 407-409, 413, 415, 417, 419, 420, 458, 470, 486, 488, 507, 508, 510: teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

- M_i – maksymalna intensywność zabudowy - 2,
- M_{pz} – maksymalny udział powierzchni zabudowy - 60,
- M_{wz} – maksymalna wysokość zabudowy - 20,
- MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 30.

Profil dodatkowy 53: teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

- M_i – maksymalna intensywność zabudowy - 2,
- M_{pz} – maksymalny udział powierzchni zabudowy - 60,
- M_{wz} – maksymalna wysokość zabudowy - 20,
- MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 30.

Strefa usługowa (SU)

Na terenie gminy wyznaczono 55 stref przeznaczonych na zabudowę usługową z dopuszczeniem pod teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Są to obszary o zróżnicowanej gęstości zabudowy, obejmujące istniejące budynki usługowe, jak i tereny przewidziane pod przyszłą zabudowę

usługową.

USTALENIA DLA WSZYSTKICH STREF SU

Profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

dla 1-55 z wyłączeniem stref 29

- M_i – maksymalna intensywność zabudowy - 2,
- M_{pz} – maksymalny udział powierzchni zabudowy - 60,
- M_{wz} – maksymalna wysokość zabudowy - 20,
- MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 30

dla 29

- M_i – maksymalna intensywność zabudowy - 2,
- M_{pz} – maksymalny udział powierzchni zabudowy - 60,
- M_{wz} – maksymalna wysokość zabudowy - 45,
- MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 30

Strefa gospodarcza (SP)

Zostało wyznaczonych 8 stref gospodarczych przeznaczonych na zabudowę produkcyjną z dopuszczeniem pod teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Są to obszary o zróżnicowanej gęstości zabudowy, obejmujące istniejące budynki produkcyjne, jak i tereny przewidziane pod przyszłą zabudowę produkcyjną.

Ustalenia ogólne dla wszystkich stref SP

Profil podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Dla 1-6

- M_i – maksymalna intensywność zabudowy - 2,
- M_{pz} – maksymalny udział powierzchni zabudowy - 70,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

M_{wz} – maksymalna wysokość zabudowy - 30,
 MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 20

Dla 7-8

M_i – maksymalna intensywność zabudowy - 2,
 M_{pz} – maksymalny udział powierzchni zabudowy - 70,
 M_{wz} – maksymalna wysokość zabudowy - 5,
 MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 20

Strefa produkcji rolniczej (SR)

Zostało wyznaczonych 39 stref przeznaczonych pod produkcję rolniczą, obejmujące istniejące tereny, jak i tereny przewidziane pod przyszłą zabudowę.

Ustalenia ogólne dla wszystkich stref SR

Profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

dla 1-39

M_i – maksymalna intensywność zabudowy - 4,
 M_{pz} – maksymalny udział powierzchni zabudowy - 60,
 M_{wz} – maksymalna wysokość zabudowy - 20,
 MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 30

Strefa infrastrukturalna (SI) 1-5

Na terenie gminy wyznaczono 5 stref przeznaczonych na infrastrukturę techniczną, obejmujących jedynie istniejące tereny, na których znajdują się kluczowe obiekty infrastruktury technicznej, takie jak instalacje energetyczne, kanalizacyjne, wodne oraz gazowe. W ramach wydzielonych stref infrastruktury technicznej SI, nie wskazano nowych terenów. Nowe tereny infrastrukturalne wyznaczane będą na poziomie planów szczegółowych w oparciu o profil funkcjonalny umożliwiający realizację urządzeń infrastruktury technicznej.

Ustalenia ogólne dla wszystkich stref SI

Profil podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy: teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 20

Strefa zieleni i rekreacji (SN) 1-9

Wyznaczono 9 stref, które zostały przeznaczone na zieleni urządzonej, co ma na celu poprawę jakości przestrzeni wiejskiej oraz stworzenie atrakcyjnych miejsc do rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców. W skład tych stref wchodzi różnorodność terenów zielonych, takie jak istniejące parki, skwery oraz obszary przeznaczone na sport i rekreację. Każda z tych przestrzeni ma swoje specyficzne funkcje i pełni istotną rolę w strukturze przestrzennej gminy, wpływając na estetykę i komfort życia jej mieszkańców.

Ustalenia ogólne dla wszystkich stref SN

Profil podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu

Dla 1-9

MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 50

Strefa cmentarzy (SC) 1-4

Strefa cmentarzy obejmuje istniejące tereny, na których znajdują się już funkcjonujące cmentarze, stanowiące istotny element struktury przestrzennej gminy. Cmentarze te pełnią zarówno funkcję religijną, jak i kulturową, a ich ochrona jest priorytetem ze względu na historyczne i społeczne znaczenie. W strefie tej nie przewiduje się wyznaczania nowych terenów pod rozszerzenie cmentarzy, co oznacza, że zachowany zostanie dotychczasowy układ i granice tych obszarów.

Ustalenia ogólne dla wszystkich stref SC.

Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej urządzonej, teren infrastruktury

technicznej

Profil dodatkowy: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód detalicznego, teren zieleni naturalnej

MI_{bc} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 30

Strefa otwarta (SO) 1-65

Strefa otwarta obejmuje przede wszystkim tereny o cennych wartościach przyrodniczych i ekologicznych, które pozostają niezabudowane i służą ochronie środowiska, rolnictwu, rekreacji oraz infrastrukturze technicznej. Strefy w których znajdują się kompleksy leśne, pełnią funkcje ekologiczne, ochronne i rekreacyjne. Lasy są głównym elementem struktury krajobrazowej, pełniące istotną rolę w zachowaniu bioróżnorodności, ochronie gleb oraz regulacji klimatu. W strefie tej obowiązuje ochrona przyrody, a zabudowa jest zakazana, aby chronić ekosystemy leśne przed degradacją. Tereny zieleni naturalnej obejmują naturalną roślinność, jak łąki, mokradła czy nieużytki. Tereny te mają dużą wartość ekologiczną, zapewniając siedliska dla dzikiej fauny i flory. Ich ochrona jest kluczowa dla zachowania naturalnych procesów ekologicznych oraz w przeciwdziałaniu przed nadmiernym przekształceniem naturalnych przestrzeni przez człowieka. Tereny rolnictwa z zakazem zabudowy przeznaczone wyłącznie do prowadzenia działalności rolniczej, takie jak uprawy roślin czy hodowla zwierząt mają na celu zachowanie ich rolniczego charakteru oraz zapobieżenie przekształcaniu tych terenów na cele mieszkalne lub przemysłowe. Utrzymanie tych obszarów w ich obecnym stanie jest kluczowe dla ochrony zasobów przyrodniczych.

Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej

Strefa komunikacyjna (SK) 1-61

Strefa komunikacyjna obejmuje tereny dróg publicznych (krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych) wraz z drogami wewnętrznymi o znaczeniu zbiorczym.

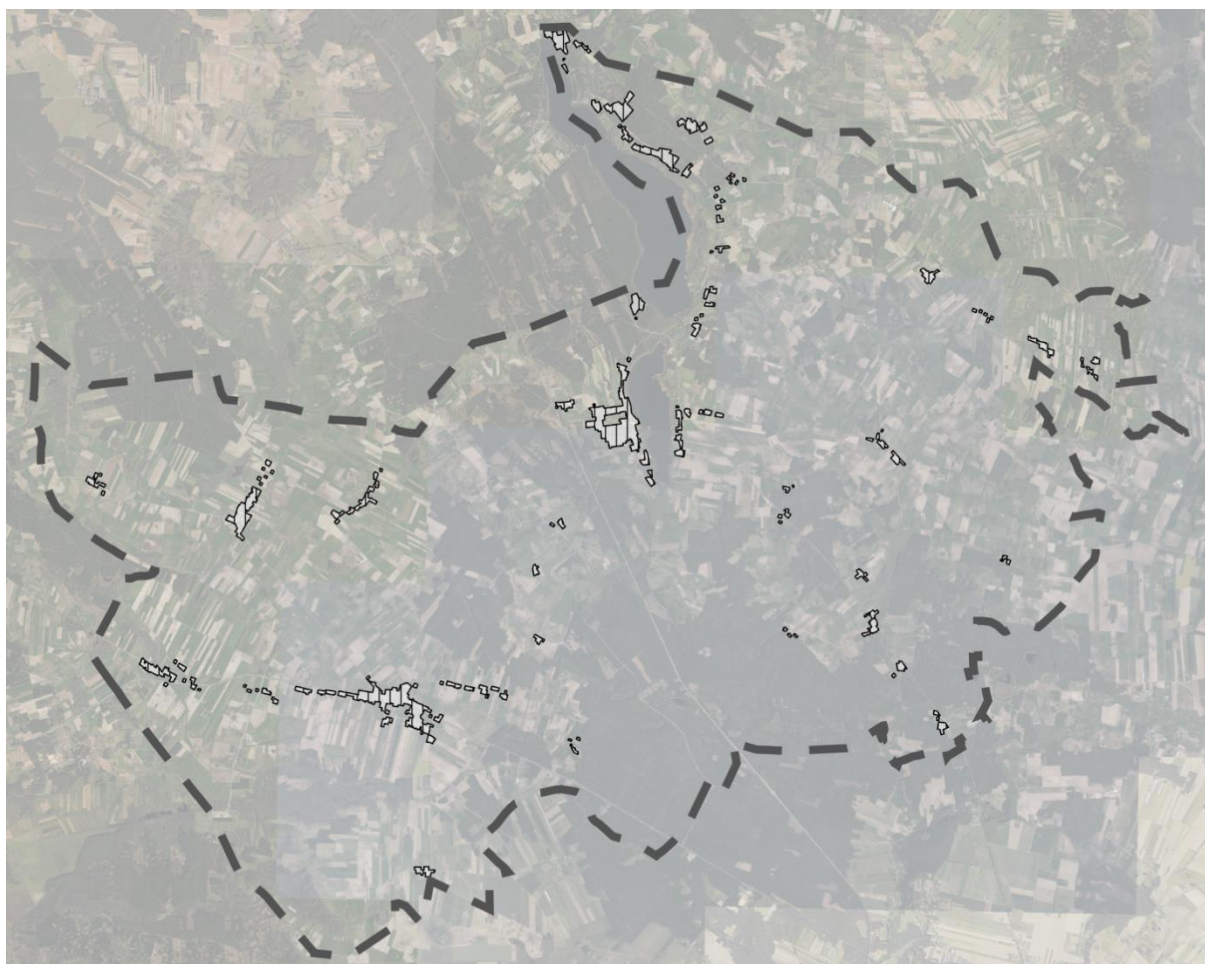
Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni

naturalnej, teren wód

Obszary uzupełnienia zabudowy

Na terenie gminy Szczutowo wyznaczono Obszary Uzupełnienia Zabudowy w sposób zgodny z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym. Obszary uzupełnienia zabudowy można ograniczyć lub rozszerzyć uwzględniając lokalne uwarunkowania oraz politykę przestrzenną gminy. Poniższy rysunek przedstawia obszary uzupełnienia zabudowy gminy Szczutowo. Są to więc tereny, na których dopuszczalne będzie wydawanie decyzji o warunkach zabudowy, mimo braku obowiązywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Rysunek 38 Obszar uzupełnienia zabudowy gminy Szczutowo

9.2 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-terminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko

9.2.1 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-terminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko

Plan Ogólny Gminy Szczutowo uwzględnia wymogi wynikające z ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.), szczególnie w zakresie:

- ❖ zakazu działań mogących negatywnie wpłynąć na cele ochrony,
- ❖ planowania przestrzennego zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Na terenie gminy Szczutowo nie znajdują się obszary Natura 2000. Występują natomiast Obszar Chronionego Krajobrazu Przysięcze Skrzy Prawej, Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Jezioro Urszulewskiej, Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Jezioro Szczutowskie oraz pomniki przyrody i użytki ekologiczne. Obszary te pełnią kluczową rolę w zachowaniu różnorodności biologicznej.

Głównym celem ochrony Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Jezioro Szczutowskie jest zachowanie cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, ze względu na walory widokowe, estetyczne, przyrodnicze, kulturowe oraz dydaktyczne. Ochrona ta ma na celu zachowanie kompleksu stawów rybnych, w tym stanowisk ptaków i ich hodowli.

Głównym celem ochrony obszaru chronionego krajobrazu Przysięcze Skrzy Prawej jest ochrona ekosystemu oraz zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk Równiny Urszulewskiej.

Teren istniejących na obszarze gminy Szczutowo powierzchniowych form ochrony przyrody objęto w większości strefami otwartymi. Z uwagi na obecną strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru gminy Szczutowo i politykę rozwoju przestrzennego gminy część ww. form ochrony przyrody, przede wszystkim na terenie istniejącego zagospodarowania, objęta została także innymi strefami planistycznymi.

Plan uwzględnia wymogi wynikające z ustawy o ochronie przyrody, co oznacza, że działania mogące negatywnie wpłynąć na cele ochronne obszarów chronionych są ograniczone lub wymagają dodatkowych analiz. Przewiduje się, że utrzymanie znacznych terenów w strefie otwartej wpłynie pozytywnie na ochronę bioróżnorodności oraz ograniczy negatywne skutki urbanizacji.

Plan Ogólny Gminy Szczutowo z jednej strony umożliwia zrównoważony rozwój przestrzenny gminy, a z drugiej stara się zachować cenne ekosystemy i dostosować działania inwestycyjne do wymogów ochrony środowiska. W przyszłości kluczowe będzie prowadzenie analiz oraz ścisła współpraca z organami ochrony przyrody, aby uniknąć negatywnych konsekwencji ingerencji w formy ochrony przyrody.

Plan zakłada, że nowa zabudowa powinna koncentrować się w istniejących strukturach

osadniczych, co oznacza, że rozwój gminy nie będzie się rozprzestrzeniał na obszary cenne pod względem bioróżnorodności. Takie podejście minimalizuje ryzyko fragmentacji ekosystemów, co mogłoby wpłynąć na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych i migrację zwierząt.

Uwzględniając ograniczenia wynikające z występowania obszarów chronionych, plan wyklucza intensywną zabudowę na terenach o szczególnym znaczeniu dla ochrony siedlisk i gatunków. Dzięki temu wpływ uzupełnienia zabudowy na obszary chronione został maksymalnie ograniczony.

9.2.2 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Plan Ogólny Gminy Szczutowo uwzględnia rozwiązania mające na celu ochronę i utrzymanie różnorodności biologicznej poprzez utrzymywanie trwałych użytków zielonych. Na terenie gminy znajdują się ekosystemy o wysokiej wartości ekologicznej, takie jak doliny rzeczne, łąki i kompleksy leśne, które pełnią kluczową rolę w ochronie siedlisk i gatunków. Szczególne znaczenie mają obszary objęte formami ochrony przyrody, które pełnią funkcję korytarzy ekologicznych oraz siedlisk dla wielu gatunków chronionych.

W celu minimalizacji negatywnego wpływu urbanizacji na różnorodność biologiczną, Plan Ogólny przewiduje ograniczenia w zakresie intensywnej zabudowy na terenach cennych przyrodniczo.

Ochronie podlegają również korytarze ekologiczne, które umożliwiają migrację zwierząt oraz wymianę genetyczną między populacjami, co jest kluczowe dla stabilności ekosystemów.

Plan zakłada także ochronę ekosystemów wodnych i dolin rzecznych, poprzez ograniczenie zabudowy w ich sąsiedztwie oraz zachowanie terenów zielonych wzdłuż cieków wodnych. Szczególną rolę odgrywa dolina Skrwy i rzeki Mień oraz jezioro Szczutowskie i Urszulewskie, które są istotnym elementem struktury ekologicznej gminy.

W celu przeciwdziałania fragmentacji siedlisk w strefach otwartych i zieleni rekomenduje się ograniczenie budowy barier antropogenicznych, takich jak drogi i osiedla, które mogłyby uniemożliwiać swobodne przemieszczanie się zwierząt.

Zastosowanie takich rozwiązań pozwala na minimalizację negatywnego wpływu inwestycji na siedliska oraz przeciwdziałanie izolacji ekosystemów, co ma kluczowe znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. Ponadto w Planie Ogólnym uwzględniono zasadę zrównoważonego rozwoju, dążąc do harmonijnego połączenia rozwoju przestrzennego gminy z ochroną środowiska naturalnego.

9.2.3 Oddziaływanie na ludzi

Plan Ogólny Gminy Szczutowo ma kluczowe znaczenie dla mieszkańców, wpływając na jakość życia, warunki mieszkaniowe, dostępność usług oraz środowisko pracy i rekreacji. Ustalenia zawarte w Planie regulują rozwój przestrzenny gminy, co bezpośrednio przekłada

się na komfort życia mieszkańców, ich zdrowie oraz bezpieczeństwo.

Plan zakłada rozwój zabudowy mieszkaniowej w sposób uporządkowany, harmonijnie wpisujący się w lokalne warunki i potrzeby społeczności. Strefy mieszkaniowe zostały zaprojektowane tak, aby zapewnić komfortowe warunki życia, uwzględniając dostęp do nowoczesnej infrastruktury technicznej, terenów zielonych oraz szerokiego wachlarza usług publicznych. Kluczowym założeniem jest ograniczenie rozproszonej zabudowy, co pozwala uniknąć problemów związanych z chaosem urbanistycznym, nadmiernym rozdrobnieniem przestrzeni oraz wysokimi kosztami rozbudowy infrastruktury. Dzięki temu nowa zabudowa będzie nie tylko funkcjonalna i estetyczna, ale także sprzyjająca zrównoważonemu rozwojowi i poprawie jakości życia mieszkańców.

Ustalenia planu mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie lepszego dostępu do kluczowych usług publicznych, takich jak edukacja, opieka zdrowotna oraz administracja. Dzięki wyznaczeniu strefy usługowej w starannie dobranych, strategicznych lokalizacjach, mieszkańcy będą mogli korzystać z niezbędnych udogodnień.

Plan kładzie szczególny nacisk na czynniki wpływające na zdrowie publiczne, uwzględniając poprawę jakości powietrza, zwiększenie dostępu do terenów zielonych oraz ograniczenie hałasu i innych źródeł zanieczyszczeń. Wprowadzenie strefy zieleni i przestrzeni rekreacyjnych zapewnia mieszkańcom możliwość aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu, co sprzyja zdrowemu trybowi życia oraz pozytywnie wpływa na kondycję fizyczną i psychiczną. W projekcie planu wyznaczono 9 strefy zieleni i rekreacji (SN) co ma na celu poprawę jakości przestrzeni wiejskiej oraz stworzenie atrakcyjnych miejsc do rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców. W skład tych stref wchodzi różnorodny teren zielony, takie jak istniejące parki, skwery, ogródki działkowe oraz obszary przeznaczone na sport i rekreację. Każda z tych przestrzeni ma swoje specyficzne funkcje i pełni istotną rolę w strukturze przestrzennej gminy, wpływając na estetykę i komfort życia jej mieszkańców.

Dodatkowo, plan kładzie duży nacisk na ochronę terenów rolniczych i leśnych, które pełnią kluczową rolę w ekosystemie. Zachowanie tych obszarów nie tylko pomaga w redukcji zanieczyszczeń i poprawie jakości powietrza, ale także wspiera naturalną retencję wód, co przyczynia się do zmniejszenia ryzyka podtopień i powodzi. Dzięki zrównoważonemu podejściu do zagospodarowania przestrzeni, plan pozwala na harmonijne współistnienie obszarów zurbanizowanych z terenami przyrodniczymi, tworząc spójne i ekologiczne środowisko dla przyszłych pokoleń.

Plan przewiduje strefę gospodarczą oraz strefę produkcji rolniczej, co wspiera rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy. Dzięki temu mieszkańcy mają możliwość zatrudnienia na miejscu, bez konieczności dojazdu do większych miast. Plan przewiduje 8 stref przeznaczonych pod zabudowę produkcyjną. Są to obszary o zróżnicowanej gęstości zabudowy, obejmujące istniejące budynki produkcyjne, jak i tereny przewidziane pod przyszłą zabudowę produkcyjną. Rozwój sektora usługowego i produkcji rolnej przyczynia się do wzrostu dochodów mieszkańców oraz stabilizacji gospodarczej gminy.

Ponadto, ochrona i rozwój terenów zielonych przyczynia się do poprawy mikroklimatu gminy stabilizując lokalne warunki pogodowe. Zieleni urządzona działa jak naturalny filtr

powietrza, redukując stężenie zanieczyszczeń i poprawiając jakość życia mieszkańców. Dodatkowo, tworzenie parków, lasów miejskich i obszarów rekreacyjnych wzmacnia atrakcyjność przestrzeni publicznej, zachęcając mieszkańców do aktywnego wypoczynku i integracji społecznej. Dzięki temu plan nie tylko wspiera rozwój ekonomiczny, ale również dba o aspekty ekologiczne i społeczne, zapewniając zrównoważony rozwój gminy oraz jego harmonijne współistnienie z otaczającym środowiskiem naturalnym.

Ochrona zabytków oraz historycznych układów urbanistycznych odgrywa kluczową rolę w zachowaniu lokalnej tożsamości i unikalnego charakteru Gminy Szczutowo. Dbłość o dziedzictwo kulturowe pozwala pielęgnować tradycje regionu, wzmacniając więzi społeczne i podtrzymując tożsamość lokalnej społeczności. Zachowanie historycznych przestrzeni sprzyja integracji mieszkańców oraz zwiększa atrakcyjność turystyczną gminy, przyczyniając się do jej rozwoju gospodarczego. Dzięki świadomej ochronie zabytków, Szczutowo może kontynuować swoje dziedzictwo, jednocześnie przyciągając turystów i inwestorów zainteresowanych kulturą oraz historią regionu.

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Szczutowo mają bezpośredni wpływ na codzienne życie mieszkańców, zapewniając lepsze warunki zamieszkania, łatwiejszy dostęp do usług publicznych oraz nowe możliwości rozwoju lokalnej gospodarki. Wprowadzane rozwiązania przestrzenne sprzyjają zdrowiu publicznemu, ochronie środowiska oraz stabilności ekonomicznej, co stanowi solidny fundament dla długofalowego i zrównoważonego rozwoju gminy. Plan uwzględnia także rozwój terenów rekreacyjnych i zielonych, co pozytywnie wpływa na jakość życia mieszkańców, wspierając aktywność fizyczną i integrację społeczną. Dzięki przemyślanemu zagospodarowaniu przestrzeni, Gmina Szczutowo staje się miejscem bardziej komfortowym, przyjaznym do życia i odpornym na przyszłe wyzwania środowiskowe oraz urbanistyczne.

9.2.4 Oddziaływanie na zwierzęta

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Szczutowo mają pozytywny wpływ na zwierzęta. Odpowiednie zarządzanie przestrzenią gminy może sprzyjać ochronie bioróżnorodności, zachowaniu siedlisk oraz minimalizacji negatywnego wpływu działalności człowieka na faunę.

Plan uwzględnia wyznaczenie strefy otwartej oraz strefy zieleni i rekreacji, które obejmują lasy, tereny wodne i obszary rolne o dużym znaczeniu przyrodniczym. Obszary te stanowią naturalne siedliska dla zwierząt, w tym ssaków, ptaków, owadów i płazów. Zachowanie tych terenów przyczynia się do ochrony gatunków charakterystycznych dla ekosystemów rolniczych i leśnych.

Nieuregulowany rozwój infrastruktury może powodować fragmentację siedlisk, co utrudnia migrację zwierząt i prowadzi do izolacji populacji. Plan ogólny dąży do ograniczenia tego zjawiska poprzez utrzymanie naturalnych korytarzy ekologicznych, które umożliwiają swobodną wędrówkę dzikiej fauny. Dotyczy to zwłaszcza terenów leśnych oraz obszarów przyległych do rzek i cieków wodnych, które pełnią funkcję naturalnych dróg migracyjnych.

Wyznaczenie strefy produkcji rolniczej sprzyja kontynuacji działalności rolniczej, która w przypadku gminy wiejskiej, takiej jak Szczutowo, odgrywa istotną rolę w lokalnej gospodarce. Wprowadzenie strefy otwartej pozwala jednak na ograniczenie ekspansji przemysłowej i urbanistycznej na tereny rolnicze, co minimalizuje negatywny wpływ na faunę.

Strefy zieleni i rekreacji, mogą stać się miejscem bytowania dla wielu gatunków zwierząt, o ile zostaną odpowiednio zaplanowane. Ograniczenie zabudowy oraz zachowanie obszarów zielonych w formie terenów zieleni urządzonej, terenów plaż, ogródków działkowych sprzyja różnorodności biologicznej i tworzy dogodne warunki do życia dla ptaków, owadów oraz małych ssaków.

Plan uwzględnia zagrożenia związane z rozwojem infrastruktury, m.in. poprzez uwzględnienie przejść dla zwierząt oraz ochronę terenów cennych przyrodniczo przed intensywną urbanizacją.

Zachowanie cieków wodnych ma kluczowe znaczenie dla ochrony płazów, ryb i ptactwa wodnego. Plan ogólny chroni te obszary, włączając je do strefy zieleni i rekreacji lub strefy otwartej, co ogranicza możliwość ich degradacji.

Plan ogólny wspiera rozwój rolnictwa i hodowli zwierząt gospodarskich w strefie produkcji rolniczej, co może przyczynić się do wzrostu liczby gospodarstw hodowlanych. Wprowadzenie przepisów regulujących działalność rolniczą może wpłynąć na poprawę dobrostanu zwierząt hodowlanych, poprzez zapewnienie odpowiednich warunków hodowli, czy zachowanie terenów pastwiskowych.

Plan Ogólny Gminy Szczutowo przyczynia się do zachowania różnorodności gatunkowej, ochrony siedlisk oraz minimalizacji negatywnych skutków rozwoju infrastruktury na zwierzęta. Odpowiednie zarządzanie przestrzenią pozwala na ograniczenie fragmentacji ekosystemów, zachowanie korytarzy ekologicznych oraz ochronę terenów wodnych i zielonych. Jednocześnie rozwój rolnictwa i infrastruktury wymaga wdrożenia mechanizmów zapobiegających negatywnym skutkom dla dzikiej fauny i zwierząt hodowlanych.

9.2.5 Oddziaływanie na rośliny

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Szczutowo mają istotne znaczenie dla roślinności, zarówno w ekosystemach naturalnych, jak i na terenach użytkowanych rolniczo oraz zurbanizowanych. Plan wpływa na ochronę roślinności naturalnej, zachowanie terenów zielonych oraz ograniczenie presji urbanizacyjnej na ekosystemy roślinne.

Plan Ogólny Gminy Szczutowo zakłada utworzenie strefy zieleni i rekreacji oraz strefy otwartej, które obejmują lasy, tereny zieleni naturalnej i tereny wodne. Ich ochrona ma na celu zachowanie lokalnych ekosystemów oraz bioróżnorodności, a także przeciwdziałanie degradacji obszarów zielonych wskutek rozwoju zabudowy. Zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych sprzyja utrzymaniu siedlisk dla owadów zapylających oraz innych organizmów, które są zależne od różnorodnej roślinności. Dodatkowo, ochrona terenów

przybrzeżnych wspomaga rozwój roślinności hydrologicznej, takiej jak trzciny, pałki wodne czy rośliny bagienne, które pełnią istotną rolę w procesie filtracji wody oraz stabilizacji linii brzegowych rzek i zbiorników wodnych.

Plan uwzględnia również wyznaczenie strefy produkcji rolniczej, w której kluczowe znaczenie mają uprawy zbóż, warzyw oraz roślin pastewnych, stanowiących fundament gospodarki lokalnej. Dzięki planowanym działaniom zagospodarowania przestrzennego tereny rolnicze zostaną utrzymane w dotychczasowym użytkowaniu, co ograniczy ryzyko ich przekształcania na potrzeby budownictwa. Kontrola rozwoju urbanizacji pozwoli na ochronę gruntów uprawnych, a odpowiednie regulacje dotyczące gospodarki wodnej zapobiegą zarówno ich nadmiernemu wysuszaniu, jak i okresowym zalaniom, które mogłyby negatywnie wpłynąć na plony.

Na terenie gminy Szczutowo znajduje się znaczna powierzchnia lasów, które odgrywają istotną rolę w ochronie przyrody, stabilizowaniu klimatu i zatrzymywaniu wód opadowych. Plan przewiduje objęcie ich ochroną w ramach strefy otwartej, co zapobiegnie niekontrolowanej zabudowie oraz nadmiernej eksploatacji. Ograniczenie intensywnej gospodarki leśnej ma na celu zachowanie naturalnego składu gatunkowego drzewostanów oraz stworzenie korzystnych warunków dla bytowania wielu gatunków zwierząt i roślin. Istotnym elementem polityki przestrzennej gminy jest również ochrona terenów objętych różnymi formami ochrony przyrody, w tym pomników przyrody, do których zaliczają się stare drzewa o wyjątkowym znaczeniu ekologicznym i historycznym.

Plan uwzględnia także rozwój funkcji rekreacyjnej lasów poprzez wyznaczenie tras spacerowych i ścieżek edukacyjnych, co pozwoli mieszkańcom lepiej poznawać lokalne zasoby przyrodnicze i podnosić świadomość ekologiczną.

Rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz usługowego w przeznaczonych do tego strefach może prowadzić do zmniejszenia powierzchni terenów zielonych i ich stopniowego przekształcania w tereny zurbanizowane. Aby ograniczyć ten proces, plan wprowadza regulacje, które zapewniają ochronę zieleni w obrębie nowych inwestycji. Określenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej pozwoli zachować przestrzeń na tereny zielone w obrębie osiedli, w tym trawniki, ogrody i skwery. W ten sposób plan dąży do harmonijnego połączenia rozwoju budownictwa z ochroną terenów zielonych, co przełoży się na poprawę estetyki przestrzeni oraz komfortu życia mieszkańców.

Plan obejmuje także działania na rzecz ochrony gatunków objętych prawną ochroną oraz cennych siedlisk przyrodniczych. Szczególną uwagę poświęcono ochronie form ochrony przyrody oraz zachowaniu cennych walorów środowiska.

Ochronie podlegają również ekosystemy wodne, które stanowią siedlisko wielu gatunków roślin wodnych i bagiennych. Istotnym elementem planu jest także zachowanie tradycyjnego charakteru terenów rolniczych, gdzie różnorodne formy użytkowania gruntów sprzyjają utrzymaniu bogatej flory oraz bioróżnorodności.

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Szczutowo mają na celu ochronę terenów zielonych, zachowanie bogactwa flory oraz ograniczenie negatywnego wpływu urbanizacji na środowisko przyrodnicze. Przemyślane regulacje przestrzenne wspierają zrównoważony rozwój, łącząc ochronę zasobów naturalnych z możliwością dalszego rozwoju gospodarczego

i mieszkalnictwa. Dzięki temu gmina może skutecznie dbać o swoje walory przyrodnicze i jednocześnie zapewniać mieszkańcom odpowiednie warunki do życia i pracy.

9.2.6 Oddziaływanie na wody

Plan Ogólny Gminy Szczutowo pozytywnie wpływa na gospodarkę wodną, regulując zagospodarowanie przestrzenne w sposób mający na celu ochronę zasobów wodnych, ograniczenie ryzyka powodziowego oraz poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Wpływ ten obejmuje zarówno obszary naturalnych cieków wodnych, jak i gospodarkę wodną w kontekście urbanizacji oraz działalności rolniczej.

Plan Ogólny Gminy Szczutowo uwzględnia ochronę zasobów wodnych, obejmującą zarówno rzeki, zbiorniki wodne, które pełnią kluczową rolę w retencji wodnej oraz stabilizacji lokalnego mikroklimatu. Cieki wodne przepływające przez teren gminy, w tym Skrwa, stanowią naturalne korytarze ekologiczne, wspierające migrację gatunków i utrzymanie równowagi hydrologicznej. Plan przewiduje ich ochronę oraz zachowanie ich funkcji retencyjnej poprzez włączenie do strefy otwartej oraz strefy zieleni i rekreacji, co ogranicza ingerencję urbanizacyjną i pozwala na swobodny przepływ wód oraz zachowanie naturalnych ekosystemów wodnych.

Ważnym elementem planowania przestrzennego gminy jest minimalizacja wpływu urbanizacji na jakość wód. Wprowadzone regulacje zakładają ograniczenie zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych i zbiorników, co zapobiega ich zanieczyszczaniu oraz ogranicza spływ zanieczyszczeń, takich jak środki chemiczne czy osady powierzchniowe, do rzek i jezior. Dzięki tym działaniom gmina dąży do utrzymania wysokiej jakości wód powierzchniowych, co ma szczególne znaczenie w kontekście ochrony ekosystemów wodnych oraz zapewnienia odpowiednich warunków do życia organizmów wodnych i przybrzeżnych.

Plan uwzględnia także zachowanie dużych powierzchni gruntów rolnych i leśnych w ramach strefy produkcji rolniczej oraz strefy otwartej, które pełnią kluczową rolę w naturalnej retencji wód i ochronie zasobów wodnych. Utrzymanie pasów zieleni wzdłuż rzek, rowów melioracyjnych wspiera naturalne procesy filtracyjne, redukując spływ nawozów i środków ochrony roślin do cieków wodnych. W ten sposób gmina dąży do ograniczenia eutrofizacji wód, poprawy ich czystości oraz ochrony przed długoterminową degradacją ekosystemów wodnych.

Ze względu na występowanie obszarów zagrożonych powodziami, plan zakłada włączenie tych terenów do strefy otwartej, co skutecznie chroni je przed nadmierną zabudową i pozwala na ich naturalne funkcjonowanie jako terenów retencyjnych. Takie podejście umożliwia efektywne wchłanianie nadmiaru wód opadowych, ogranicza ryzyko podtopień oraz zmniejsza skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak długotrwałe opady czy okresowe susze. Utrzymanie zdolności gleb do absorpcji wody w dolinach rzecznych pozwala na lepszą regulację stosunków wodnych oraz zachowanie bioróżnorodności obszarów wilgotnych i podmokłych.

Zachowanie powierzchni biologicznie czynnej w obszarach zurbanizowanych to

kolejny istotny aspekt ochrony zasobów wodnych. Plan przewiduje ochronę systemów melioracyjnych i sieci rowów odwadniających, które mają kluczowe znaczenie dla gospodarki wodnej gminy. Ich prawidłowe funkcjonowanie pozwala na regulację poziomu wód gruntowych, zapobieganie ich nadmiernemu odpływowi oraz ochronę użytków rolnych przed przesuszeniem.

Kwestia ochrony wód podziemnych, zwłaszcza w kontekście zasobów wykorzystywanych do zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną, również została uwzględniona w planie. Dla ujęć na terenie gminy wyznaczone są strefy ochrony bezpośredniej wprowadzające ograniczenia w zakresie zabudowy oraz działalności gospodarczej, które mogłyby prowadzić do zanieczyszczenia wód gruntowych.

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Szczutowo odgrywają kluczową rolę w zarządzaniu zasobami wodnymi oraz minimalizacji zagrożeń powodziowych. Dzięki przemyślanemu planowaniu przestrzennemu i wdrażaniu zasad zrównoważonego rozwoju, gmina może skutecznie chronić wody powierzchniowe i podziemne, jednocześnie wspierając zachowanie naturalnych systemów hydrologicznych. Poprzez ochronę ekosystemów wodnych, kontrolowanie urbanizacji w ich sąsiedztwie Gmina Szczutowo zapewnia długofalowe bezpieczeństwo hydrologiczne oraz ochronę jakości zasobów wodnych dla obecnych i przyszłych pokoleń.

9.2.7 Oddziaływanie na powietrze

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Szczutowo pozytywnie wpływają na jakość powietrza poprzez regulację rozwoju przestrzennego, transportu, gospodarki energetycznej i ochrony terenów zielonych.

Plan Ogólny Gminy Szczutowo przewiduje Obszar Uzupełnienia Zabudowy, co może skutkować zwiększoną emisją zanieczyszczeń powietrza, szczególnie w okresie grzewczym. Wzrost liczby budynków oraz rozwój infrastruktury mogą prowadzić do zwiększonej emisji pyłów zawieszonych i gazów cieplarnianych, pochodzących głównie ze spalania paliw stałych w systemach grzewczych oraz z transportu. Jednak dzięki świadomej polityce przestrzennej, zachowaniu obszarów zielonych, negatywny wpływ na jakość powietrza zostaje istotnie zredukowany. Tereny zielone pełnią funkcję naturalnych filtrów powietrza, wychwytyując zanieczyszczenia i przyczyniając się do poprawy mikroklimatu gminy.

Ważnym aspektem działań planistycznych jest wspieranie ekologicznych źródeł ogrzewania, takich jak np. pompy ciepła, co ogranicza emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych na rzecz odnawialnych źródeł energii wpisuje się w strategię poprawy jakości powietrza i zmniejszania niskiej emisji. Wprowadzenie regulacji dotyczących minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obszarach zabudowy zapobiega nadmiernej kumulacji zanieczyszczeń, jednocześnie zwiększając zdolność roślinności do pochłaniania dwutlenku węgla oraz filtracji pyłów.

Zachowanie terenów zielonych w ramach strefy zieleni i rekreacji (SN) oraz strefy otwartej (SO) ma kluczowe znaczenie dla poprawy jakości powietrza. Naturalne obszary

leśne i łąkowe stanowią skuteczną barierę dla pyłów i zanieczyszczeń, ograniczając ich rozprzestrzenianie się w przestrzeni zurbanizowanej. Dodatkowo, otwarte tereny w dolinach rzek i obszarach niezamieszkałych przyczyniają się do naturalnej wentylacji gminy, co sprzyja cyrkulacji powietrza i redukcji nagromadzonych zanieczyszczeń.

Działania przewidziane w planie mają także na celu ograniczenie emisji związanych z transportem. Kontrolowany rozwój infrastruktury drogowej oraz wprowadzanie rozwiązań sprzyjających ograniczeniu ruchu samochodowego w obszarach mieszkalnych pozwala na redukcję spalin i pyłów generowanych przez pojazdy. Dodatkowo, planowanie przestrzeni w sposób umożliwiający mieszkańcom łatwy dostęp do usług i miejsc pracy na terenie gminy zmniejsza konieczność codziennych dojazdów do większych ośrodków miejskich, co w dłuższej perspektywie może skutkować mniejszą emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Plan Ogólny Gminy Szczutowo ma istotne znaczenie dla ochrony jakości powietrza poprzez wdrażanie strategii niskoemisyjnych, optymalizację przestrzeni urbanizacyjnej oraz rozbudowę terenów zielonych. Wprowadzone regulacje przyczyniają się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, redukcji niskiej emisji i poprawy mikroklimatu, co ma korzystny wpływ zarówno na zdrowie mieszkańców, jak i na stan środowiska naturalnego. Ograniczenie szkodliwych emisji oraz wspieranie ekologicznych źródeł energii stanowią kluczowe elementy polityki przestrzennej gminy, które przyczyniają się do długofalowej poprawy jakości powietrza oraz przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych.

9.2.8 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Plan Ogólny Gminy Szczutowo pozytywnie wpływa na strukturę użytkowania powierzchni ziemi, określając obszary przeznaczone pod zabudowę, rolnictwo, infrastrukturę oraz tereny zielone. Odpowiednie planowanie przestrzenne pozwala na racjonalne gospodarowanie gruntami, minimalizowanie degradacji gleby oraz ochronę wartościowych terenów przed niekontrolowaną urbanizacją.

Jednym z kluczowych aspektów planu jest ochrona gruntów rolnych wysokiej klasy bonitacyjnej (I–III) oraz gruntów leśnych. Utrzymanie tych terenów w ramach strefy otwartej oraz strefy produkcji rolniczej (SR) przyczynia się do zapobiegania degradacji i przekształceń gruntów rolnych na cele nierolnicze, co pozwala na kontynuację produkcji rolnej, zachowania żyzności gleb i ograniczenia procesów erozyjnych poprzez kontrolowane użytkowanie ziemi, czy ochronę obszarów leśnych, które pełnią funkcję stabilizującą glebę oraz wspierają renegację wód.

Ograniczenie możliwości zabudowy na najlepszych gruntach rolnych zapewnia ich trwałą użyteczność gospodarczą i ekologiczną. Aby minimalizować negatywne skutki rozwoju zabudowy, takie jak uszczelnienia powierzchni ziemi, zwiększenie eksploatacji gruntów czy potencjalnej degradacji gleby, Plan uwzględnia zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, co zapewnia przestrzeń do infiltracji wód opadowych, rozwój zielonej infrastruktury, np. pasów zieleni i parków, które ograniczają erozję gleby i stabilizują mikroklimat, czy kontrolowany rozwój terenów inwestycyjnych, aby

uniknąć nadmiernego zużycia gruntów na cele budowlane.

Plan Ogólny Gminy Szczutowo w sposób kompleksowy wpływa na powierzchnię ziemi, dbając o racjonalne gospodarowanie gruntami, ochronę gleb rolniczych i leśnych oraz ograniczenie negatywnych skutków urbanizacji i infrastruktury. Odpowiednie planowanie przestrzenne pozwala na minimalizowanie degradacji gleby, ochronę terenów rolniczych i retencji wodnej, a także wspiera zrównoważony rozwój odnawialnych źródeł energii. Dzięki tym działaniom gmina zachowuje równowagę między rozwojem, a ochroną zasobów naturalnych, co sprzyja długoterminowej trwałości przestrzeni i jej funkcji ekologicznych.

9.2.9 Oddziaływanie na klimat

Plan Ogólny Gminy Szczutowo wpływa na klimat zarówno na poziomie lokalnym, poprzez kształtowanie struktury przestrzennej i użytkowanie gruntów, jak i na poziomie globalnym, ograniczając emisję gazów cieplarnianych i dostosowując gminę do zmian klimatycznych.

Odpowiednie planowanie przestrzenne może zmniejszać negatywne skutki zmian klimatu, takie jak ekstremalne temperatury, susze, intensywne opady i powodzie.

Gmina Szczutowo, mimo swojego w większości rolniczego i wiejskiego charakteru, w wyniku rozwoju stref mieszkaniowych oraz usługowych może doświadczać powstawania lokalnych wysp ciepła. Ich występowanie jest szczególnie prawdopodobne w miejscach o dużej koncentracji budynków, gdzie dominuje zabudowa o wysokim stopniu uszczelnienia powierzchni, obejmująca drogi, chodniki, place czy parkingi. W takich warunkach nagromadzona w ciągu dnia energia cieplna powoduje wzrost temperatury, co prowadzi do przegrzewania się obszarów zurbanizowanych. Aby ograniczyć ten efekt, Plan przewiduje zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, co umożliwia lepszą regulację temperatury i poprawę mikroklimatu. Zielona infrastruktura, obejmująca strefy zieleni i rekreacji, dodatkowo wspomaga naturalne procesy chłodzenia powietrza, a także pomaga ograniczyć nagłe skoki temperatur. W ten sposób zmniejsza się również zapotrzebowanie na energię wykorzystywaną do klimatyzacji budynków, co przekłada się na niższą emisję dwutlenku węgla.

Jednym z priorytetów planu jest również ochrona terenów otwartych oraz gruntów rolniczych, które odgrywają istotną rolę w retencji wody i ograniczaniu przesuszenia gleb. Naturalna retencja wodna wspiera zdolność gleby do magazynowania wody, co stanowi skuteczne zabezpieczenie przed skutkami suszy. Obszary rolne, łąki i lasy, dzięki swojej przepuszczalnej strukturze, ograniczają szybki spływ wód opadowych, co ma kluczowe znaczenie w czasach coraz częstszych ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak długotrwałe okresy suszy oraz gwałtowne opady deszczu. Zachowanie tych terenów w ich pierwotnym stanie pozwala na naturalne wchłanianie i zatrzymywanie wilgoci w glebie, co dodatkowo stabilizuje lokalny mikroklimat i przeciwdziała degradacji zasobów wodnych.

Kwestia zagrożenia powodziowego również została uwzględniona w polityce przestrzennej gminy. Rzeka Skrwa i jej dopływy, które przepływają przez obszar gminy, wymagają odpowiednich regulacji, aby ograniczyć ryzyko podtopień. Plan zakłada włączenie

terenów zalewowych do strefy otwartej, co uniemożliwia ich zabudowę i pozwala na zachowanie naturalnych funkcji retencyjnych dolin rzecznych. Dzięki temu woda opadowa może być wchłaniana przez glebę, co skutecznie zmniejsza ryzyko powodzi i podtopień. Dodatkowo, poprawa systemów melioracyjnych oraz utrzymanie pasów zieleni wzdłuż rzek i cieków wodnych pozwala na bardziej efektywne zarządzanie wodami opadowymi. W kontekście zmieniającego się klimatu i rosnącej częstotliwości ekstremalnych warunków pogodowych, takie rozwiązania są niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców oraz ochrony ekosystemów wodnych.

Ważnym elementem strategii klimatycznej gminy jest także ochrona terenów leśnych, zadrzewień śródpolnych oraz obszarów zielonych, które pełnią kluczową rolę w regulacji warunków atmosferycznych. Lasy i pasy zieleni działają jak naturalne pochłaniacze CO₂, wspierając stabilizację klimatu i poprawę jakości powietrza. Roślinność nie tylko pomaga zmniejszyć ilość gazów cieplarnianych w atmosferze, ale także poprawia retencję wodną, ogranicza erozję gleby oraz zmniejsza efekt wyspy ciepła. W związku z tym plan zakłada utrzymanie i rozwój zielonych korytarzy ekologicznych, które będą nie tylko poprawiać komfort życia mieszkańców, ale także przyczynią się do większej odporności ekosystemów na zmiany klimatyczne.

Podsumowując, Plan Ogólny Gminy Szczutowo zawiera kompleksowe rozwiązania mające na celu łagodzenie skutków zmian klimatycznych oraz zwiększenie odporności ekosystemów i infrastruktury na ekstremalne warunki pogodowe. Działania te obejmują ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez rozwój OZE, ochronę terenów zielonych i rolniczych oraz wsparcie dla naturalnych procesów retencji wodnej. Dzięki temu gmina może skutecznie przeciwdziałać powodziom, minimalizować skutki suszy oraz ograniczać efekt przegrzewania się obszarów zurbanizowanych.

Takie zrównoważone podejście do planowania przestrzennego sprawia, że Szczutowo staje się bardziej odporna na zmiany klimatyczne, a jej rozwój odbywa się w harmonii z naturalnym środowiskiem i zasobami przyrody.

9.2.10 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Plan Ogólny Gminy Szczutowo pozytywnie wpływa na ochronę i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, takimi jak gleby, wody, lasy, surowce mineralne oraz odnawialne źródła energii. Dzięki odpowiedniemu zarządzaniu przestrzenią, plan sprzyja zrównoważonemu rozwojowi gminy, minimalizując negatywne skutki nadmiernej eksploatacji tych zasobów.

Jednym z istotnych aspektów ochrony zasobów naturalnych jest zachowanie terenów zielonych oraz systemów wodnych, które pełnią funkcję ekologiczną i hydrologiczną. Plan przewiduje objęcie dużej części terenów cennych przyrodniczo strefami zieleni i rekreacji oraz strefami otwartymi, co pozwala na ograniczenie nadmiernej ingerencji człowieka i utrzymanie naturalnych ekosystemów. Dzięki temu zachowane zostają siedliska roślin i zwierząt, a także funkcje ekosystemowe, takie jak filtracja powietrza, magazynowanie wody

oraz stabilizacja mikroklimatu.

Ochrona zasobów wodnych stanowi kluczowy element Planu Ogólnego Gminy Szczutowo, szczególnie w kontekście rzeki Skrwa, Mień i J. Szczutowskie, J. Urszulewskie, które pełnią istotną funkcję ekologiczną oraz hydrologiczną. Plan zakłada ograniczenie zabudowy na terenach szczególnie narażonych na podtopienia i powódzie, co pozwala na zachowanie naturalnych obszarów retencyjnych i skuteczne zarządzanie wodami opadowymi. Przewidziano również utrzymanie korytarzy ekologicznych oraz terenów zielonych wzdłuż cieków wodnych, co nie tylko chroni jakość wód, ale także ogranicza ich degradację oraz wspiera ekosystemy rzeczne i tereny podmokłe, które pełnią istotną rolę w lokalnym mikroklimacie.

Równie ważnym aspektem planu jest ochrona zasobów glebowych, które są nieodłącznym elementem krajobrazu rolniczego gminy i stanowią podstawę lokalnej gospodarki. W celu ograniczenia presji na grunty rolne i leśne, plan zakłada koncentrację nowej zabudowy w obszarach już częściowo zurbanizowanych, co pozwala na racjonalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury i zmniejsza potrzebę zajmowania nowych terenów pod rozwój budownictwa. Dzięki temu zachowana zostaje mozaikowa struktura pól, łąk i lasów, co sprzyja zarówno ochronie krajobrazu, jak i zrównoważonemu wykorzystaniu gruntów rolnych.

W celu minimalizacji negatywnego wpływu urbanizacji na jakość gleby, plan przewiduje wprowadzenie minimalnych wartości powierzchni biologicznie czynnej w różnych strefach funkcjonalnych, co ogranicza nadmierne uszczelnianie gruntu. Dzięki temu gleby zachowują swoje naturalne funkcje, takie jak retencja wody, regulacja temperatury oraz możliwość rozwoju roślinności, co pozytywnie wpływa na lokalny mikroklimat i ogranicza skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych.

W zakresie gospodarki surowcami naturalnymi, Plan Ogólny Gminy Szczutowo nie wyznacza stref górnictwa (SG). Działania planistyczne skupiają się na racjonalnym i oszczędnym gospodarowaniu zasobami, w tym wodą i energią, co przyczynia się do długoterminowej ochrony środowiska. Wspierane są również rozwiązania zwiększające efektywność energetyczną oraz odnawialne źródła energii (OZE), które pozwalają na ograniczenie zużycia zasobów nieodnawialnych.

Dzięki zachowaniu terenów zielonych, odpowiedniemu zarządzaniu przestrzenią oraz wdrażaniu rozwiązań wspierających retencję wód i ochronę gleb, Plan Ogólny Gminy Szczutowo skutecznie wspiera zrównoważony rozwój. Takie podejście pozwala na dalszy rozwój infrastrukturalny i gospodarczy gminy przy jednoczesnym zabezpieczeniu jej zasobów naturalnych oraz walorów środowiskowych dla przyszłych pokoleń.

9.2.11 Oddziaływanie na dobra materialne

Plan Ogólny Gminy Szczutowo wpływa pozytywnie na dobra materialne, takie jak nieruchomości, infrastruktura techniczna, zasoby gospodarcze oraz mienie publiczne i prywatne. Odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni może przyczynić się do wzrostu wartości nieruchomości, rozwoju przedsiębiorczości oraz poprawy jakości infrastruktury.

Z drugiej strony, niekontrolowana urbanizacja mogłaby prowadzić do degradacji zasobów materialnych i problemów w funkcjonowaniu gminy.

Plan Ogólny Gminy Szczutowo wpływa na dobra materialne poprzez racjonalne planowanie przestrzeni, ochronę infrastruktury, rozwój gospodarki. Dzięki jego ustaleniom ochronie podlega rolnictwo i dobra związane z produkcją rolną, zabezpieczone są zabytki oraz mienie publiczne przed degradacją. Dzięki temu gmina może rozwijać się w sposób zrównoważony, zachowując równowagę między rozwojem inwestycyjnym a ochroną istniejących dóbr materialnych.

9.2.12 Oddziaływanie na zabytki

Plan Ogólny Gminy Szczutowo uwzględnia ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków, regulując sposób zagospodarowania przestrzeni tak, aby zapewnić zachowanie wartości historycznych i ochronę obiektów objętych ochroną konserwatorską. Ustalenia planu wpływają na zachowanie tradycyjnego układu przestrzennego gminy, ochronę budowli o wartości historycznej oraz kontrolę nowej zabudowy, aby była zgodna z charakterem kulturowym regionu.

Na terenie gminy Szczutowo występują obiekty i miejsca o znaczeniu historycznym, w tym obiekty sakralne, budynki historyczne, czy cmentarze, które kształtują tożsamość lokalną. Odzwierciedlają one rozwój przestrzenny regionu. Plan uwzględnia konieczność ochrony tych obiektów, co oznacza ograniczenie działań, które mogłyby naruszyć ich autentyczność lub zniekształcić pierwotny układ przestrzenny.

Wprowadzenie zasad ochrony zabytków pozwala na minimalizację czynników prowadzących do degradacji historycznych obiektów, takich jak zanieczyszczenie powietrza, nieodpowiednia modernizacja i przebudowa, czy działania inwestycyjne zagrażające stabilności zabytków.

Plan Ogólny Gminy Szczutowo dąży do zachowania dziedzictwa kulturowego poprzez ochronę zabytków, historycznych układów przestrzennych i krajobrazu kulturowego. Dzięki odpowiednim regulacjom, chronione są obiekty zabytkowe i ich otoczenie. Nowa zabudowa jest dostosowana do tradycyjnego charakteru regionu. Ponadto minimalizowany jest wpływ infrastruktury i transportu na historyczne miejsca. Dzięki tym działaniom dziedzictwo kulturowe gminy zostaje zachowane dla przyszłych pokoleń, a mieszkańcy mogą korzystać z przestrzeni, która łączy historię z nowoczesnym rozwojem.

9.2.13 Oddziaływanie na krajobraz

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Szczutowo wpływają na kształtowanie i ochronę krajobrazu, regulując rozmieszczenie zabudowy, ochronę terenów otwartych oraz rozwój infrastruktury.

Krajobraz gminy charakteryzuje się przewagą terenów rolniczych, obszarów zielonych oraz rozproszoną zabudową wiejską, co nadaje jej unikalny, tradycyjny charakter. Plan uwzględnia zarówno ochronę walorów krajobrazowych, jak i konieczność adaptacji do

nowych inwestycji.

Plan Ogólny Gminy Szczutowo dąży do ochrony i zachowania tradycyjnego krajobrazu rolniczego, który stanowi jeden z najważniejszych elementów tożsamości gminy i jej dziedzictwa kulturowego. Przestrzeń ta, ukształtowana przez pokolenia rolników, charakteryzuje się mozaikową strukturą pól, łąk, lasów i dolin rzecznych, które nie tylko tworzą malowniczy krajobraz, ale także pełnią kluczową rolę w ekosystemie. W celu ochrony tych walorów plan wprowadza strefę otwartą oraz strefę produkcji rolniczej, co pozwala na ograniczenie rozproszonej zabudowy i zachowanie przestrzeni rolniczej w jej dotychczasowym kształcie. Dzięki temu ograniczona zostaje presja urbanizacyjna na tereny o dużej wartości krajobrazowej, co sprzyja ich trwałości oraz zapobiega niekontrolowanej zabudowie na terenach dotychczas rolniczych.

Aby zminimalizować wpływ nowej zabudowy na wygląd i estetykę krajobrazu, plan określa zasady lokalizacji budynków, uwzględniając minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz dopasowanie wysokości i gabarytów obiektów do otaczającego krajobrazu. Priorytetem jest harmonijne wpisanie nowej zabudowy w przestrzeń, tak aby zachować tradycyjne układy przestrzenne, osie widokowe oraz ciągłość krajobrazu kulturowego. Ograniczenie intensywnej zabudowy w obszarach o szczególnym znaczeniu wizualnym zapobiega degradacji estetycznej gminy i umożliwia mieszkańcom oraz odwiedzającym korzystanie z walorów otwartej przestrzeni.

Zachowanie terenów zieleni i rekreacji oraz ochrona naturalnych krajobrazów dolin rzecznych, i kompleksów leśnych pozwala na utrzymanie wysokiego poziomu bioróżnorodności i ochronę ekosystemów, które są nieodłącznym elementem krajobrazu gminy Szczutowo. Obszary te nie tylko pełnią funkcję ekologiczną, ale także estetyczną – chronią cenne widoki i zapobiegają degradacji naturalnego układu przestrzennego. Wprowadzenie ograniczeń w zakresie lokalizacji nowych inwestycji w pobliżu dolin rzecznych pozwala na zachowanie ich pierwotnego charakteru, co jest kluczowe dla ochrony walorów wizualnych oraz ekologicznych gminy. Drzewa i pasy zieleni przydrożnej nie tylko podnoszą wartość estetyczną przestrzeni, ale także stanowią naturalne osłony przeciwwiatrowe, redukują hałas i wpływają na mikroklimat okolicy. Ich ochrona oraz kontrolowana gospodarka leśna przyczyniają się do zachowania integralności krajobrazu, zapobiegając jego fragmentacji i utracie unikalnych cech.

Ważnym elementem polityki przestrzennej gminy jest także ochrona dziedzictwa kulturowego, obejmująca zabytkowe układy przestrzenne, historyczne miejsca oraz charakterystyczną tradycyjną zabudowę. Dzięki zachowaniu starych budynków, cmentarzy, parków i historycznych alei drzew, plan przyczynia się do ochrony krajobrazu kulturowego, który kształtuje tożsamość i historię regionu. Wprowadzono regulacje ograniczające intensywną zabudowę w sąsiedztwie obiektów zabytkowych, co pozwala na uniknięcie degradacji historycznych miejsc oraz utrzymanie ich unikalnego charakteru. Nowe inwestycje muszą być dostosowane do skali i estetyki otoczenia, co zapewnia ich harmonijną integrację z istniejącą strukturą przestrzenną.

Plan Ogólny Gminy Szczutowo pełni kluczową rolę w ochronie i kształtowaniu krajobrazu, równoważąc potrzeby rozwojowe z koniecznością zachowania walorów

estetycznych i kulturowych przestrzeni.

Dzięki odpowiedniemu zagospodarowaniu terenów otwartych, ochronie terenów zielonych oraz kontroli urbanizacji, plan pozwala na zachowanie charakteru krajobrazu wiejskiego i rolniczego, jednocześnie umożliwiając rozwój gospodarczy i technologiczny w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Gmina Szczutowo dzięki tym działaniom zachowuje swój naturalny, historyczny i kulturowy krajobraz, zapewniając jego trwałość i atrakcyjność dla przyszłych pokoleń.

10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustaleniami Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110), oddziaływanie transgraniczne definiowane jest jako „jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony; przy czym „oddziaływanie” oznacza jakiegokolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno-gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników”.

Wobec powyższego, ze względu na zasięg przestrzenny obszaru objętego Planem, skutki realizacji jej założeń nie będą miały znaczenia transgranicznego.

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO

Plan ogólny Gminy Szczutowo, poprzez określone strefy planistyczne zakłada minimalizację negatywnego wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko, która obejmuje zarówno zapobieganie degradacji środowiska, ograniczanie skutków działalności człowieka, jak i kompensację przyrodniczą w przypadkach, gdzie negatywnych oddziaływań nie można całkowicie uniknąć.

Przed opracowaniem Planu ogólnego przeprowadzono analizę istniejących uwarunkowań, aby uniknąć negatywnego oddziaływania na środowisko i zapewnić zrównoważony rozwój gminy. Pod uwagę wzięto m.in. takie czynniki jak istniejąca struktura osadnicza, układ komunikacyjny, zasoby przyrodnicze oraz tereny cenne ekologicznie, co

pozwoili na wyznaczenie stref funkcjonalnych w sposób minimalizujący ingerencję w naturalne ekosystemy.

W procesie planowania uwzględniono tereny o wysokiej wartości przyrodniczej, aby ochronić bioróżnorodność i zapobiec fragmentacji siedlisk. Przeanalizowano również tereny zagrożone powodzią oraz obszary o istotnym znaczeniu dla retencji wodnej, co pozwoliło na uniknięcie zabudowy w miejscach narażonych na ekstremalne zjawiska hydrologiczne.

Podział gminy na strefy planistyczne został przeprowadzony w taki sposób, aby ograniczyć nadmierne rozpraszanie zabudowy i zapewnić harmonijne współistnienie terenów mieszkalnych, gospodarczych, rolniczych i przyrodniczych.

Uwzględnienie powyższych uwarunkowań na etapie opracowania Planu ogólnego pozwoliło na wyznaczenie stref w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Dzięki temu możliwe jest skuteczne ograniczenie negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko oraz zapewnienie równowagi pomiędzy potrzebami gospodarczymi, społecznymi i ekologicznymi gminy.

12. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PLANIE OGÓLNYM

W ramach opracowania Planu ogólnego Gminy Szczutowo przeprowadzono analizę różnych wariantów rozwiązań przestrzennych, aby zapewnić optymalny układ funkcjonalny, uwzględniający zarówno rozwój gospodarczy i społeczny, jak i ochronę środowiska. Alternatywne rozwiązania rozważano w odniesieniu do określonych w planie ogólnym stref planistycznych oraz ich profilu funkcjonalnego.

W wariantcie „zero” oceniono skutki braku realizacji planu ogólnego, tj. utrzymania obecnego stanu zagospodarowania. Następnie rozważano zmianę lokalizacji niektórych stref i przeznaczenia terenów, oceniając czy i którą lokalizację stref zmniejszyć lub zwiększyć na rzecz innej strefy.

Ostatecznie przyjęte rozwiązania są wynikiem szczegółowej analizy wariantów i wyboru tych, które w największym stopniu odpowiadają potrzebom gminy, zapewniając zrównoważony rozwój oraz harmonijne współistnienie przestrzeni inwestycyjnych, mieszkaniowych i przyrodniczych. Dzięki uwzględnieniu różnych scenariuszy zagospodarowania przestrzeni możliwe było wypracowanie optymalnej koncepcji, uwzględniającej zarówno uwarunkowania środowiskowe, jak i potrzeby mieszkańców oraz przedsiębiorców.

13. NAPOTKANE TRUDNOŚCI I LUKI W WIEDZY

Poziom szczegółowości prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości Planu ogólnego. Strefy planistyczne w planie ogólnym wyznaczają jedynie kierunki dla przyszłego rozwoju przestrzennego gminy. Kierunki te będą uszczegóławiane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,

które z kolei będą określały zasady zabudowy i zagospodarowania terenu.

Plan ogólny nie określa zatem szczegółowych rozwiązań inwestycyjnych, lecz wyznacza ramy dla polityki przestrzennej gminy.

14. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU OGÓLNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA – MONITORING

Ocena skutków realizacji zapisów Planu ogólnego Gminy Szczutowo w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania przestrzeni nastąpi na etapie uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Plan ogólny, jako dokument prawa miejscowego, określa kierunki rozwoju przestrzennego gminy, jednak nie stanowi podstawy do bezpośredniego wydawania pozwoleń na budowę. Dopiero szczegółowe opracowania planistyczne oraz indywidualne decyzje administracyjne umożliwią wdrożenie zapisów Planu ogólnego w praktyce, a ich skutki będą monitorowane w kolejnych latach.

Proces monitorowania realizacji inwestycji na dalszym etapie będzie odbywał się zarówno poprzez analizę decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleniach na budowę, jak i poprzez systematyczną ocenę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Weryfikacja zgodności nowych inwestycji z dokumentami planistycznymi pozwoli na ocenę, w jakim stopniu kierunki wyznaczone w Planie ogólnym są realizowane w praktyce oraz czy nie zachodzą negatywne skutki dla przestrzeni.

W zakresie ochrony środowiska przewidziano bieżący monitoring stanu poszczególnych komponentów środowiska, prowadzony przez odpowiednie instytucje i służby, w tym m.in. przez Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska. Ocena oddziaływania na środowisko będzie opierać się na analizie wyników monitoringu dotyczącego jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, stanu gleb, klimatu akustycznego oraz zmian w strukturze terenów biologicznie czynnych. Wyniki tych badań będą publikowane w okresowych raportach o stanie środowiska na poziomie wojewódzkim, co pozwoli na ocenę trendów i ewentualne korekty w polityce przestrzennej gminy.

Poza aspektami środowiskowymi, ważnym elementem oceny skutków realizacji Planu ogólnego jest jego wpływ na warunki życia mieszkańców. Skuteczność zapisów planistycznych może być analizowana pod kątem zadowolenia społecznego, a proces ten może obejmować badania ankietowe oraz konsultacje społeczne przeprowadzane w trakcie analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Uwzględnienie opinii mieszkańców pozwoli na dostosowanie polityki przestrzennej do ich rzeczywistych potrzeb i oczekiwań, co wpłynie na bardziej efektywne zarządzanie rozwojem przestrzennym gminy.

Dzięki wdrożeniu systematycznego monitorowania, zarówno w zakresie zmian przestrzennych, jak i oddziaływania na środowisko oraz aspekty społeczne, możliwe będzie bieżące korygowanie polityki przestrzennej, co zapewni harmonijny rozwój gminy i poprawę

jakości życia mieszkańców.

15. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Projekt Planu ogólnego Gminy Szczutowo wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podlegają udostępnieniu społeczeństwu na okres co najmniej 28 dni w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowiska do Planu Ogólnego Gminy Szczutowo, opracowanego zgodnie z uchwałą nr IV/23/2024 Rady Gminy Szczutowo z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Szczutowo.

Głównym celem planu ogólnego jest określenie ram przestrzennych rozwoju gminy. Dokument ten będzie wskazywał, w jaki sposób poszczególne obszary gminy mogą być zagospodarowane, np. czy przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową, usługową, przemysłową, czy też powinny pozostać terenami zielonymi lub rolnymi. W przeciwieństwie do dotychczasowego studium, plan ogólny będzie miał moc prawną, co oznacza, że będzie podstawą do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Plan ogólny gminy ma kluczowe znaczenie dla kształtowania przestrzeni i zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Jego ustalenia będą determinować m.in. możliwość realizacji inwestycji budowlanych, sposób ochrony terenów cennych przyrodniczo oraz rozwój infrastruktury. Dzięki temu dokumentowi gmina będzie mogła efektywniej zarządzać swoim terytorium, zapewniając równowagę pomiędzy rozwojem gospodarczym, a ochroną środowiska i jakością życia mieszkańców.

Dla gminy Szczutowo wyznaczono 1046 stref planistycznych wraz wytycznymi określającymi sposób zagospodarowania w danym profilu funkcjonalnym.

- 1 strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW) – 2 strefy;
- 2 strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) – 288 stref;
- 3 strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ) – 510 stref;
- 4 strefa usługowa (SU) – 55 stref;
- 5 strefa handlu wielkopowierzchniowego (SH) – 0 stref;
- 6 strefa gospodarcza (SP) – 8 stref;
- 7 strefa produkcji rolniczej (SR) – 39 stref;
- 8 strefa infrastrukturalna (SI) – 5 stref;
- 9 strefa zieleni i rekreacji (SN) – 9 stref;
- 10 strefa cmentarzy (SC) – 4 strefy;

- 11 strefa górnictwa (SG) – 0 stref;
- 12 strefa otwarta (SO) – 65 stref;
- 13 strefa komunikacyjna (SK) – 61 stref.

Dla wszystkich wyżej wymienionych stref określone zostały podstawowe profile funkcjonalne oraz w niektórych przypadkach profile dodatkowe.

Określone zostały również wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy – obowiązkowo dla stref od pkt. 1 do 7, fakultatywnie dla stref od pkt. 8 do 13.

Dodatkowo dla każdej strefy, z wyjątkiem stref otwartych, stref komunikacji określono wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, nie mniejszego niż wynika to z przepisów § 2. ust. 1. rozporządzenia.

Przyjęte założenia przy wyznaczaniu stref planistycznych uwzględniały zarówno lokalne potrzeby, jak i potencjał przestrzeni, co pozwoliło na wyznaczenie stref optymalnych dla realizacji długoterminowej wizji rozwoju gminy. Przy wyznaczaniu stref planistycznych decydujące znaczenie miała obecna struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy, a także uwarunkowania i kierunki rozwoju określone w Strategii Rozwoju Gminy Szczutowo na lata 2014-2020.

Podczas wyznaczania stref szczególną uwagę zwrócono na specyfikę środowiska naturalnego, w tym wartość gruntów rolnych i leśnych, dostępność wód powierzchniowych oraz istniejące ekosystemy. Tereny o wysokim potencjale produkcyjnym, np. grunty rolne klas I–III, przeznaczono głównie pod strefę produkcji rolniczej oraz strefę otwartą, co pozwala na zachowanie ich funkcji rolniczych oraz zabezpieczenie ich przed niekontrolowaną urbanizacją.

Z kolei strefy zieleni i rekreacji obejmują obszary o szczególnym potencjale przyrodniczym i krajobrazowym, takie jak tereny nad rzeką, jeziorem, lasy i obszary chronione. Dzięki temu plan zagospodarowania przestrzennego sprzyja zarówno ochronie środowiska, jak i rozwojowi turystyki oraz rekreacji.

Strefa infrastrukturalna i strefa gospodarcza zostały zaplanowane w sposób minimalizujący wpływ na cenne przyrodniczo tereny. W ramach Obszarów Uzupełnienia Zabudowy realizacja inwestycji infrastrukturalnych powinna zapewniać ich harmonijną integrację z otoczeniem i ograniczać negatywne oddziaływanie na środowisko.

Podczas wyznaczania wszystkich stref uwzględniono również rolę lasów i obszarów zieleni naturalnej dla zachowania bioróżnorodności i równowagi ekologicznej. Lasy włączono do stref otwartych, co pozwala na ich ochronę i zachowanie jako integralnej części lokalnego ekosystemu.

Opracowanie ekofizjograficzne dostarczyło cennych informacji o walorach środowiskowych Gminy Szczutowo, co pozwoliło na precyzyjne dostosowanie przeznaczenia terenów do ich potencjału ekologicznego, gospodarczego i społecznego. Dzięki temu Plan Ogólny wspiera rozwój przestrzenny gminy w sposób zgodny z naturalnymi

uwarunkowaniami, dbając o zachowanie unikalnych zasobów środowiskowych dla obecnych i przyszłych pokoleń.

W Planie Ogólnym uwzględniono wymogi wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w szczególności zapisy dotyczące ochrony gatunkowej oraz zakazy podejmowania działań mogących negatywnie oddziaływać na formy ochrony przyrody.

Ustalenia planu nie będą wpływać negatywnie na walory przyrodnicze, siedliska i gatunki chronione, co zapewni zgodność z obowiązującymi przepisami.

SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1. Lokalizacja województwa mazowieckiego na tle mapy Polski i powiatu sierpeckiego na tle mapy województwa mazowieckiego.....</i>	<i>19</i>
<i>Rysunek 2. Lokalizacja gminy Szczutowo na tle powiatu sierpeckiego.....</i>	<i>20</i>
<i>Rysunek 3. Obręby ewidencyjne na terenie gminy Szczutowo.....</i>	<i>20</i>
<i>Rysunek 4. Widok ogólny obszaru opracowania.....</i>	<i>21</i>
<i>Rysunek 5. Mapa hipsometryczna obszaru opracowania.....</i>	<i>22</i>
<i>Rysunek 6. Regiony fizyczno-geograficzne na terenie obszaru opracowania.....</i>	<i>23</i>
<i>Rysunek 7. Mapa hipsometryczna obszaru opracowania.....</i>	<i>25</i>
<i>Rysunek 8. Szkic geomorfologiczny Skala 1:100 000.....</i>	<i>27</i>
<i>Rysunek 9. Powierzchniowe utwory geologiczne na obszarze opracowania.....</i>	<i>28</i>
<i>Rysunek 10. Gmina Szczutowo na tle Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski.....</i>	<i>30</i>
<i>Rysunek 11. Warunki podłoża budowlanego.....</i>	<i>32</i>
<i>Rysunek 12. Lokalizacja złóż kopalin na terenie gminy Szczutowo 1 z 2.....</i>	<i>34</i>
<i>Rysunek 13. Lokalizacja złóż kopalin na terenie gminy Szczutowo 2 z 2.....</i>	<i>35</i>
<i>Rysunek 14. Typy gleb na obszarze gminy Szczutowo.....</i>	<i>37</i>
<i>Rysunek 15. Mapa glebowo-rolnicza na terenie opracowania.....</i>	<i>38</i>
<i>Rysunek 16. Mapa hydrologiczna z podziałem na zlewnie jednolitych części wód.....</i>	<i>49</i>
<i>Rysunek 17. Schemat przepływu wód podziemnych w JCWPd nr 46.....</i>	<i>53</i>
<i>Rysunek 18. Schemat przepływu wód podziemnych w JCWPd nr 48.....</i>	<i>54</i>
<i>Rysunek 19. Mapa występowania GZWP oraz JCWPd wraz z zaznaczonym obszarem planu.....</i>	<i>56</i>
<i>Rysunek 20. Wydajność potencjalna studni wierconej na terenie gminy.....</i>	<i>57</i>
<i>Rysunek 21. Klasy jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego wg danych z 2019 roku.....</i>	<i>62</i>
<i>Rysunek 22. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszary, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (p=10%).....</i>	<i>63</i>
<i>Rysunek 23. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszary, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat</i>	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

(p=1%).....	64
Rysunek 24. Obszary, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (p=0,2%)	65
Rysunek 25. Urządzenia wodne na tle obszarów zagrożonych powodzią	66
Rysunek 26. Klimatogram dla gminy Szczutowo	68
Rysunek 27. Wykres temperaturowy dla gminy Szczutowo	69
Rysunek 28. Strefy energetyczne wiatru wg Haliny Lorenc	70
Rysunek 29. Mapa średniego dobowego ruchu rocznego pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych i wojewódzkich. Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021	76
Rysunek 30. Stacje bazowe na terenie gminy Szczutowo	77
Rysunek 31. Przebieg linii 400 kV przez gminę Szczutowo	78
Rysunek 32. Położenie obszaru opracowania na tle występowania OChK i pomników przyrody	85
Rysunek 22 Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie gminy Szczutowo	89
Rysunek 34. Torfowiska na terenie gminy Szczutowo	91
Rysunek 35. Potencjalna roślinność naturalna występująca na terenie Gminy Szczutowo	101
Rysunek 36. Regiony geobotaniczne na terenie gminy Szczutowo	102
Rysunek 37. Lasy na terenie gminy Szczutowo.....	103
Rysunek 38 Obszar uzupełnienia zabudowy gminy Szczutowo	115

SPIS TABEL

Tabela 1 Wydzielenie geologiczne zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną	28
Tabela 2. Złoża surowców na terenie gminy Szczutowo	33
Tabela 3 Kategoria gleby I.....	41
Tabela 4 Kategoria gleby II	41
Tabela 5 Kategoria gleby III	42
Tabela 6 Kategoria gleby IV	42
Tabela 7 Udział powierzchni zagrożonej suszą.....	43
Tabela 8. Ocena stanu 2014-2019 przepływających przez teren gminy Szczutowo.....	45
Tabela 9. Cele środowiskowe JCWP na lata 2022-2027 przepływających przez gminę Szczutowo.....	45
Tabela 5. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP rzecznych przepływających przez gminę Szczutowo.....	46
Tabela 11. Ocena stanu jcw jeziornych 2014-2019 w gminie Szczutowo	47
Tabela 12. Cele środowiskowe JCW jeziornych na lata 2022-2027 znajdujących się na terenie gminy Szczutowo	47
Tabela 13. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCW jeziornych na terenie gminy Szczutowo	48
Tabela 14. Parametry GZWP występującego na terenie opracowania	51
Tabela 15. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd znajdujących się na terenie opracowania	55
Tabela 16. Uzasadnienie odstępstwa w zakresie nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd	55
Tabela 17. Klasy jakości punktów zlokalizowanych w poszczególnych JCWPd, badanych przez PIG w 2017 r.....	61
Tabela 18. Tabela klimatu dla gminy Szczutowo	69

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY
SZCZUTOWO

<i>Tabela 19. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 rok, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5})</i>	<i>73</i>
<i>Tabela 20. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C).....</i>	<i>73</i>
<i>Tabela 21. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.....</i>	<i>79</i>
<i>Tabela 22. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla miejsc dostępnych dla ludności terenów oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych, dla miejsc dostępnych dla ludności</i>	<i>79</i>
<i>Tabela 23 Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Szczutowo</i>	<i>86</i>
<i>Tabela 24. Użytki ekologiczne na terenie gminy Szczutowo</i>	<i>86</i>
<i>Tabela 25 Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków i wojewódzkiej ewidencji zabytków</i>	<i>92</i>
<i>Tabela 26. Stanowiska archeologiczne wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.....</i>	<i>94</i>